

VNIVERSITAT Đ VALÈNCIA

INSTITUCIONS POLÍTIQUES CONTEMPORÀNIES

PROFESSORS

- **Oscar Barberà**

O.barbera@uv.es

Despatx 1E11, Facultat de Dret

Tutories

Dilluns: de 18.30 a 19.30 h

Dijous: de 10.30 a 11.30 h

- **Beatriz Camacho**

Beatriz.camacho@uv.es

OBJECTIUS

- Identificar i distingir les característiques i el funcionament de les principals institucions polítiques contemporànies.
- Tenir una visió comparada del funcionament de la política actual.
- Introduir-se en l'anàlisi de fenòmens polítics actuals amb una perspectiva crítica i amb rigor acadèmic.

TEMARI

Mòdul 1 - Els fonaments del sistema polític

- 1. Els conceptes essencials: política, poder, sistema polític, estat i democràcia.
- 2. Formes i evolució de l'estat modern. L'estat nació. L'estat del benestar. La globalització i el futur de l'estat.

Mòdul 2 - Les institucions polítiques de l'estat

- 3. La forma de govern: parlamentarisme i presidencialisme.
- 4. El poder legislatiu. La representació. El sistema electoral.
- 5. El poder executiu. El govern. El cap de govern i el cap d'estat.
- 6. El poder judicial. Organització i funcions
- 7. L'organització territorial de l'estat. Unitarisme i federalisme

Mòdul 3 - Ciutadans i partits polítics

- 8. La cultura política i les ideologies.
- 9. Els partits polítics. Altres agents polítics: sindicats i grups d'interès.

MANUALS

- **J. M. Vallés (2000): *Ciencia política. Una introducción*, Barcelona, Ariel .**

(principalment, cap. 1-3, 5-6, 8, 10, 12-17 i 21-23)

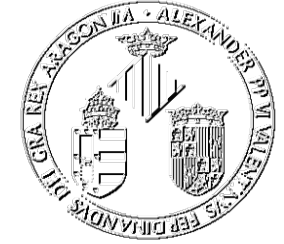
- **Sodaro, M. J. (2010): *Política y ciencia política*. Madrid: McGraw Hill.**

METODOLOGIA DOCENT

- **Part teòrica (Barberà / dilluns)**
- **Part pràctica (Camacho / dimecres)**
 - **Treball a l'aula**
 - Grups per a tot el curs
 - Activitats setmanals
 - **Treball individual (assaig)**
 - Lliurament: 7/11/2015
 - 2.000 paraules. Original
- **Moodle (aula virtual)**

AVALUACIÓ

- **Part teòrica: 60%**
 - Oscar Barberà
- **Part pràctica: 40%**
 - Beatriz Camacho
 - **ASSISTÈNCIA MÍNIMA: 9** pràctiques
 - **Treball a l'aula: 20%**
 - Autoavaluació: 6,66%
 - Avaluació per iguals: 6,66%
 - Avaluació pel professor: 6,66%
 - **Treball individual: 20%**
 - Lliurament: 7/11/2015

VNIVERSITAT VALÈNCIA

INSTITUCIONS POLÍTIQUES CONTEMPORÀNIES

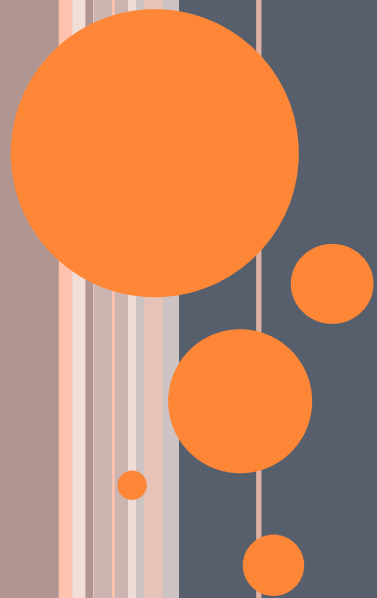
CONCEPTES BÀSICS: POLÍTICA, PODER, ESTAT

Prof. Dr. Oscar Barberà

OBJECTIUS

- Descriure alguns conceptes bàsics de la ciència política.
- Saber identificar, aplicar i utilitzar els conceptes en situacions reals.
- Saber identificar els principals aspectes problemàtics de cadascun dels conceptes.

POLÍTICA SISTEMA POLÍTIC

POLÍTICA: DEFINICIÓ INICIAL

- **La política com a concepte controvertit**

Elaboreu la vostra definició de política

- **La política com a activitat**
 - La política com a pràctica social
 - Qui fa política?

- **Quin tipus d'activitats?**

Aproximacions

- **Segons el tipus d'arena** (espai) on es practica
 - Com a acció de govern
 - Com a afer públic
- **Segons el tipus d'activitats**
 - Política com a compromís
 - Política com a relacions de poder/domini

LA POLÍTICA: APROXIMACIONES

a) La política com a acció del govern

- La política com els afers que afecten l'estat
- Resposta de l'estat a problemes socials
 - Easton “assignació autoritària de valors”.
 - Weber “activitat desplegada mitjançant un sistema d'institucions estables autoritzades per a exercir coacció sobre la comunitat”.
- I la societat?

b) La política com a afer públic

- **Públic vs. privat: una frontera complexa**
 - Estat vs. societat civil
 - Personal vs. afers comuns
- **La política com l'activitat adreçada als afers comuns, el bé comú...**
 - Aristòtil “Els homes són animals polítics”
 - Els idiotes
 - Aquino, S. Mill, H. Arendt...
- **La política com una forma d'interferència no desitjada**
 - Imposició de l'estat vs. societat civil

c) La política com a cooperació i acord

- “La política com l’art del possible”
 - Negociació, compromís, acord com a forma de resoldre les diferències.
 - Crick [1962] “Politics [is] the activity by which differing interests within a given unit of rule are conciliated by giving them a share in power in proportion to their importance to the welfare and the survival of the whole community”.
 - I si no ens posem d’acord?
 - Es pot ser tolerant amb els intolerants?
- **Política i guerra**
 - Clausewitz: “La guerra és la continuació de la política per altres mitjans”

d) La política com a relacions de poder

- La política com a forma de control o domini
 - Leftwich (1984) “politics is at the heart of *all* collective social activity, formal and informal, public and private, in *all* human groups, institutions and societies”.
 - Maquiavel, Lasswell
- Les arrels del conflicte social
 - Necessitats, interessos, preferències... diferents
 - Escassetat
 - Voluntat de preservar o canviar l'ordre social existent

- No tots els conflictes són iguals
 - Per què n'hi ha que reben l'atenció de l'estat i d'altres no?
 - Les etapes de la politització
 - Problemes personals
 - Problemes socials
 - Identificació d'una desigualtat compartida
 - Presa de consciència social
 - Problemes polítics
 - Mobilització
 - Trasllat a l'escena pública
 - Actuació de l'estat (agenda política)

- **Les clivelles (*cleavages*) (conflictes històrics)**
 - Classe
 - Origen
 - Camp/ciutat
 - Centre/perifèria (nació)
 - Denominació religiosa
 - Altres conflictes?

LA POLÍTICA: DEFINICIONS

- “La política com a pràctica col·lectiva duta a terme pels membres d’una comunitat a fi d’intentar regular els conflictes entre grups socials mitjançant l’adopció de decisions vinculants (amb força o sense)” (Vallés 2000).
- “L’activitat per la qual les persones elaboren preserven i esmenen les regles generals de convivència” (Heywood 2002).

LA POLÍTICA: DIMENSIONES

Política = *polity* + *politics* + *policies*

I. *Polity*

- **La política com a estructura**

- Institucions i regles
- Funcions i adaptació a l'entorn
 - El canvi institucional

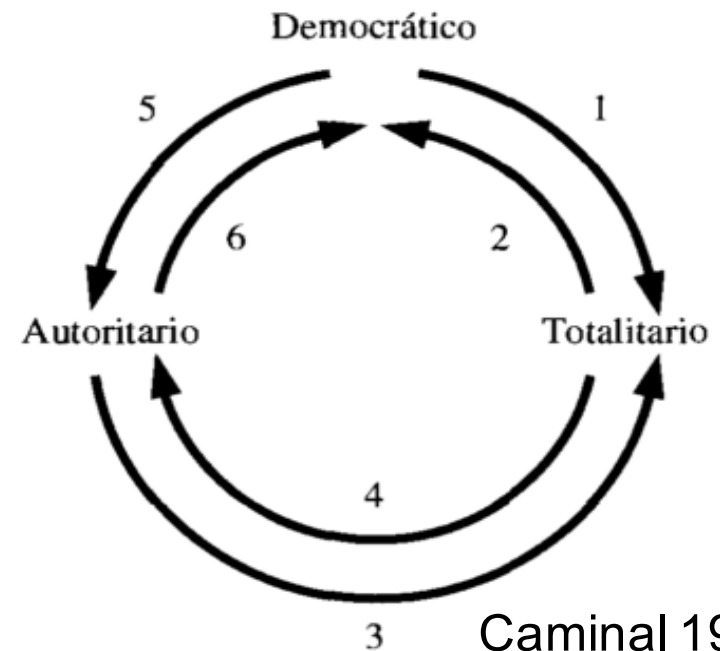
- Imatges

Màquina

Organisme

Mercat

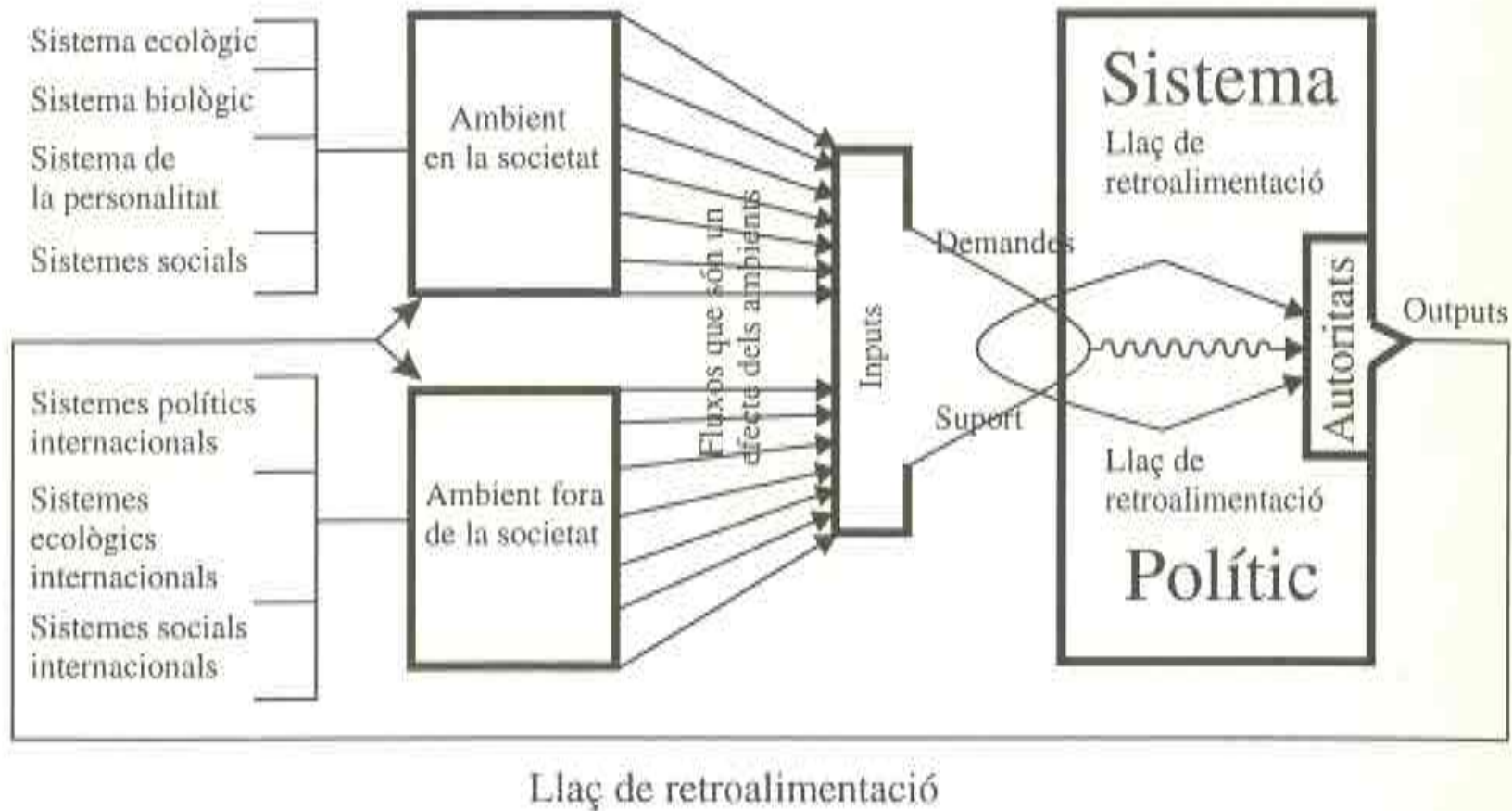
Cibernètica (sistema)

- **El sistema polític**

QUADRE NÚM. 2

Model del sistema polític d'Easton

Caminal Badia, M. 1998. Manual de ciència política. Tecnos, Barcelona, p. 62.

- **Elements del sistema polític**
 - Entorn
 - Entrades (*inputs*)
 - Eixides (*outputs*)
 - Retroacció
- **Avantatges**
 - Relació entorn-estructura
 - Seqüència ideal
 - Interdependències
 - Tota classe de règims polítics
- **Inconvenients**
 - Ahistòric
 - Equilibri com a objectiu?

II. *Politics*

- **La política com a conducta**
- **Individual**
 - Motivacions
 - Comportaments
- **Col·lectiva**
 - Partits
 - Grups de pressió
 - Moviments socials

III. *Polícies*

- **La política com a decisions/resultats**
 - Respostes del sistema polític
 - Resultats/productes de l'acció de l'estat (*outputs*)
 - Impactes de l'acció de l'estat (*outcomes*)
- **Exemples**
 - Política educativa
 - Carnet Jove
 - Reducció de la taxa de mortalitat

PODER, LEGITIMITAT I LEGALITAT

Barberà IPC 1516

PODER: APROXIMACIONES

Aproximacions

- **a) Poder com a recurs: substància / instrument**
 - Joc de suma 0
 - O se'n té o no se'n té
 - Jo guanye; tu perds
 - Recursos
 - Econòmics
 - Coacció (ús de la força)
 - Simbòlics (interpretació de la realitat)
 - ...

Visión de conjunto de los diferentes recursos de políticas públicas

- **b) Poder com a relació / situació**
 - Concepció relacional (situació)
 - No s'acumula ni es pot emmagatzemar
 - Oportunitat
 - Intercanvi
 - Tothom compta... però no tots iguals
 - Imposició i predomini
 - Acceptació i acatament

PODER: DEFINICIÓ

“Capacitat d'intervenir en la regulació coactiva del conflicte social” (Vallès, 2000: 33).

- Recurs + situació
- Què permet intervenir en el procés polític?
 - Força
 - Influència
 - Autoritat
- No limitat a les institucions

PODER: DIMENSIONS

I. Força/coacció

○ “Capacitat de negar o limitar als altres l'accés a determinats béns o oportunitats (vida, llibertat, patrimoni...)”

○ Mitjans

- Violència o amenaça de violència

○ Exemples

- Detenció per la policia
- Segrest
- Robatori

II. Influència

- “Capacitat de persuadir els altres perquè adopten o abandonen determinades conductes”
- Mitjans
 - Ús de la raó (arguments i dades)
 - Emocions (propaganda)
- Exemples
 - Discurs polític
 - Himne
 - Debat

III. Autoritat

○ “Capacitat de generar obediència per raó del prestigi o de la posició”

○ Mitjans

- Reputació
- No calen arguments

○ Exemples

- És veritat perquè ho diu el professor
- Fes-ho perquè ho diu el pare/mare...

PODER: MANIFESTACIONS

○ Nivell I (decisions)

- Les diverses parts s'esforcen obertament per resoldre un conflicte/situació en favor propi.
- A obliga/persuadeix/ B a adoptar una certa conducta.
- Exemples
 - Tanca per a aturar immigrants
 - Càrrega policial contra manifestació

PODER: MANIFESTACIONS

○ Nivell II (no decisions)

- Diversos agents impedeixen que un problema existent entre en l'agenda política i que s'adopti una decisió.
- A tracta d'evitar que es prengui una decisió política per a resoldre el problema X.
- Exemples
 - El canvi d'horari laboral
 - L'adopció de fills en parelles homosexuals

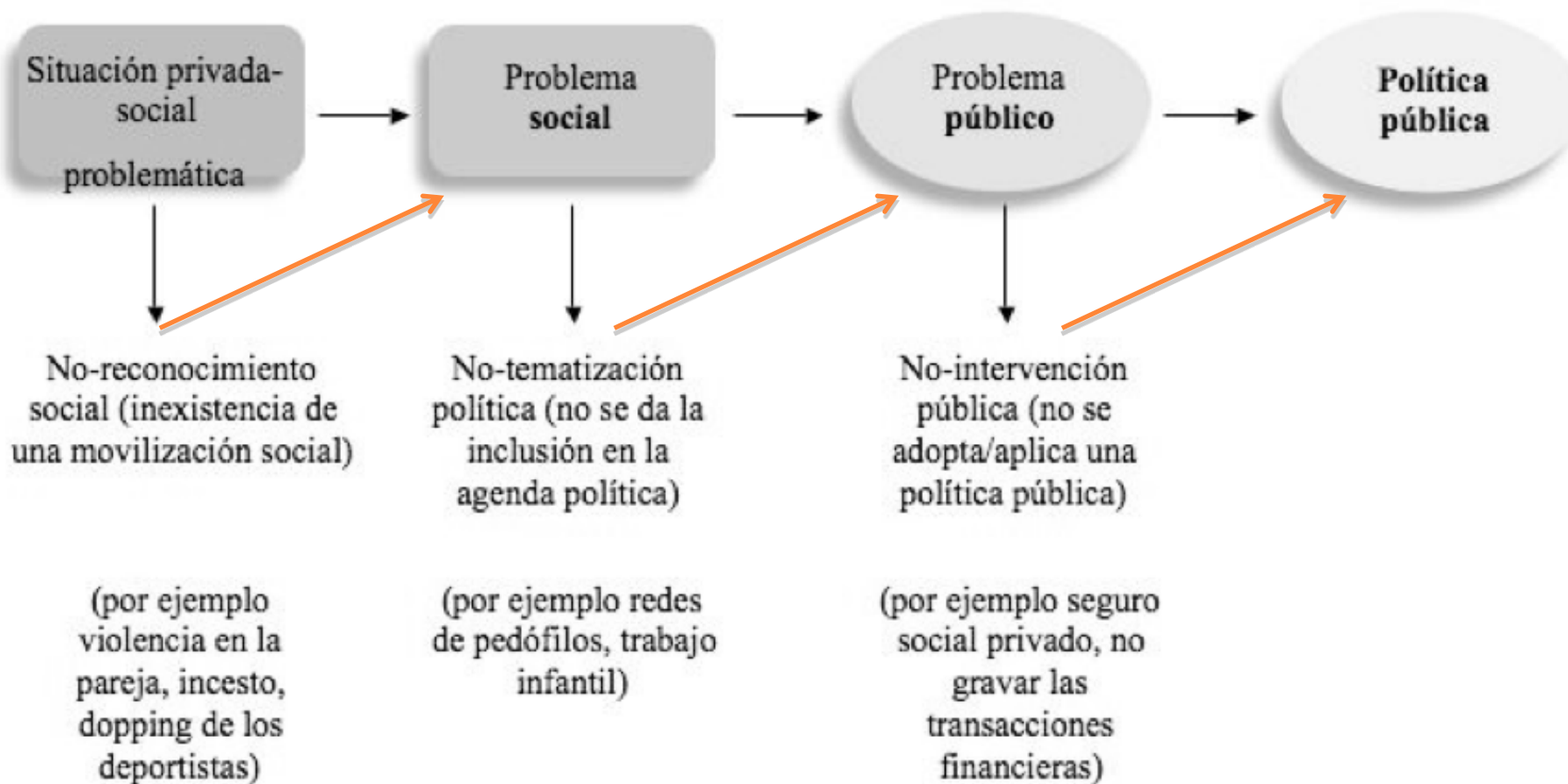
PODER: MANIFESTACIONS

○ Nivell III (problema invisible)

- Diversos agents impedeixen que una situació siga percebuda com un problema col·lectiu.
- A tracta d'evitar que un problema individual passe a ser vist com un problema col·lectiu.
- Exemples
 - Els desnonaments per impagament d'hipoteca
 - Matrix
 - La cova de Plató

Proceso de definición de un problema público y sus posibles obstáculos

Un modelo general

PODER: COM ES CONTROLA?

- **Imperi de la llei**
 - Constitucions
- **Divisió horitzontal de poders**
 - Legislatiu – Executiu – Judicial
- **Divisió vertical de poders**
 - **Federalisme:** *self rule + common rule*
- **Limitació de l'exercici**
 - Mandats
 - Transparència
 - Rendició de comptes

LEGITIMITAT

- “Adequació d’una decisió als sistemes de creences i valors imperants”
- El revers del poder com a influència o autoritat
 - El poder, el té qui mana
 - La legitimitat, la concedeix qui obeeix
 - L’acceptació dels límits imposats per qui té poder
- **Fonts de legitimitat (Weber)**
 - **Tradició**
 - **Racionalitat**
 - **Carisma**
 - **Rendiment**

LEGITIMITAT I LEGALITAT

○ Legitimitat

“Adequació d’una decisió a un sistema de valors socials existent”

○ Legalitat

“Adequació d’una decisió a la llei vigent”

○ Legitimitat i legalitat

- **Tot el que és legítim és legal?**
- **Tot el que és legal és legítim?**

ESTAT, NACIÓ I SOBIRANIA

Barberà IPC 1516

LA POLÍTICA ABANS DE L'ESTAT

- Sempre han existit les mateixes formes d'organització de la política?
- Com s'ha organitzat la política abans de l'estat modern?
- Avui només hi ha estats?

- Una tipología simplificada:
 - a) Grau d'autonomia institucional de la política (+/-)
 - b) Concentració de la coacció (+/-)

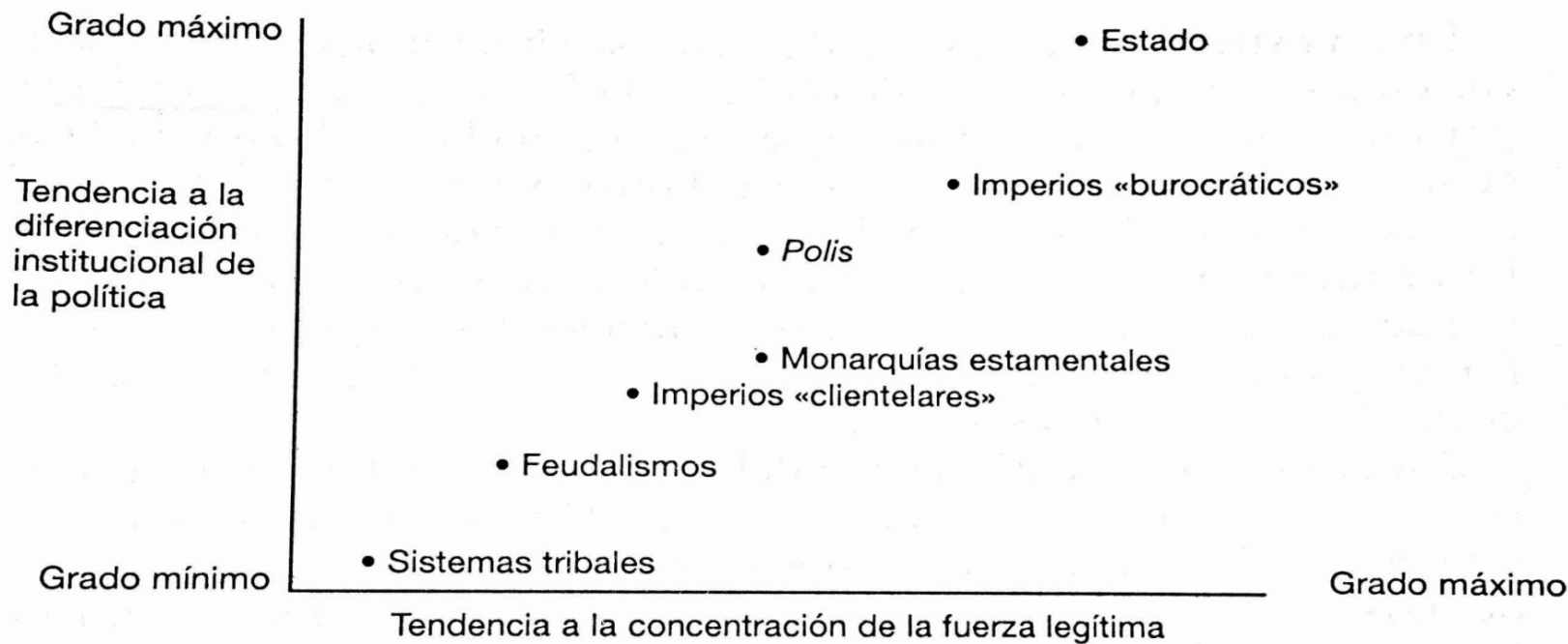

FIG. II.5.1. Una clasificación en dos dimensiones de las formas políticas históricas.

L'ESTAT MODERN

- L'estat és una **invenció moderna** (s. XVI)
- **Definició (Max Weber)**
 - Organització política
 - Monopoli de la violència legítima
 - En un territori i sobre una població

ELEMENTS DE L'ESTAT: PROBLEMES

1. Població

○ Ciutadania

- Tots els qui viuen en un estat són ciutadans?
- Com s'adquireix la condició de ciutadania?
- Són tractats de la mateixa manera els ciutadans que els qui no ho són?

○ Nació i estat

- Són el mateix?

○ La nació política: una definició

“Tots els qui volen viure en una mateixa comunitat política”

Voluntat = llei

○ La nació cultural: una definició

“Tots els qui comparteixen uns determinats trets substantius compartits (llengua, cultura, naixement...)”

Pertinença ≠ voluntat

- Què és primer, la nació o l'estat?
- Estat i nació sempre coincideixen?
 - Nacions sense estat
 - Estats plurinacionals
 - Nacions més enllà d'un estat

- Per què no hi ha estats nació purs?
 - Formació dels estats moderns
 - Descolonització (Àfrica)
 - Moviments migratoris
 - Desintegració d'altres estats (URSS)
- Quines estratègies tenen els estats davant de l'heterogeneïtat creixent de la població?
 - Estat nacional *laic*
 - Renacionalització
 - Integració regional

2. Territori

- L'estat necessita un territori definit
 - Terra
 - Mar
 - Aire

- Com es guanyen i es perden territoris?
 - Matrimoni dels reis?
 - La guerra
 - Alaska

3. Sobirania

- Què és la sobirania?
 - “Capacitat d’una organització política de prendre decisions i emprar la coacció dins del seu territori”.
 - Sobirania interna i externa.

- Límits a la sobirania externa
 - Existeix la sobirania il·limitada?
 - Limitacions voluntàries: els tractats
 - Limitacions *de facto*
 - Existeix el dret d’ingerència?

3. Sobirania

- Què és la sobirania?
 - Capacitat d'una organització política de prendre decisions i usar la coacció dins del seu territori.
 - Sobirania interna i externa.

- Límits a la sobirania externa
 - Existeix la sobirania il·limitada?
 - Limitacions voluntàries: els tractats
 - Limitacions *de facto*
 - Existeix el dret d'ingerència?

Els estats fallits

- Tots els estats tenen èxit en el control de la població, el territori i la sobirania?
 - Una classificació d'estats fallits
 - Grups semiestatals (ISIS)

VNIVERSITAT & DE VALÈNCIA

INSTITUCIONS POLÍTIQUES CONTEMPORÀNIES

**RÈGIMS POLÍTICS: AUTORITARISME I
DEMOCRÀCIA**

Prof. Dr. Oscar Barberà

OBJECTIUS

- Identificar i descriure les principals tipologies dels règims autoritaris.
- Distingir entre autoritarismes i totalitarismes.
- Identificar les característiques de la democràcia com a forma de govern.
- Diferenciar entre diferents models democràcia.
- Descriure les característiques de la democràcia representativa.

UN FUTUR DEMOCRÀTIC?

- **L'estat ha seguit evolucions diferents**

- GB / EUA

- URSS / Japó / Alemanya / Itàlia / Xina?

- Portugal / Espanya / Amèrica Llatina

- Àfrica i Àsia

- **Històricament, la majoria de règims**

NO han sigut democràtics

- **Un futur optimista per a la democràcia?**

- Marshall: ciutadania i classe social

- Huntington: onades democratitzadores

Huntington 1994: onades i contraonades democratitzadores

Categoria	Número de païses	Primera ola	Primera contraola	Segunda ola	Segunda contraola	Tercera ola	¿Tercera contraola?
L	2						
K	11						
J	6						
I	1						
H	9						
G	9						
F	3						
E	4						
D	5						
C	10						
B	1						
A	10						
Païses democràtics		33 (Max.)	11 (Min.)	51 (Max.)	29 (Min.)	62 (Max.)	59 (Min.)
Cambio neto		+33	-22	+40	-22	+33	-3
Total de païses = 71							

COM ES CLASSIFIQUEN ELS RÈGIMS POLÍTICS?

La tipologia clàssica (Aristòtil)

○ Criteris

- Quants governen? 1 / pocs / molts
- Quina finalitat? Interès propi / Interès comú

Quants Governen?	Interès	
	Propi	Comú
1	Tirania	Monarquia
Pocs	Oligarquia	Aristocràcia
Molts	Democràcia	República

Una classificació actual

- Totalitarismes

- Autoritarismes

- Democràcies

QUÈ SÓN ELS RÈGIMS MONOCRÀTICS? COM ES DISTINGEIXEN?

○ Variables de la definició (Morlino)

- 1. Grau de limitació del **pluralisme**
- 2. Grau de **personalització** del poder
- 3. Grau de justificació **ideològica**
- 4. Grau de control de la **mobilització**
- 5. Grau **d'estructuració legal** del règim

TOTALITARISME

AUTORITARISME

Pluralisme

Absència, paper predominant del partit únic: mobilitza, polititza i controla

Limitat però no absent

Coalició dominant

Líder carismàtic o grup molt petit al vèrtex del poder

El líder o el grup exerceix el poder però amb influència d'altres agents

Ideologia

Articulada, rígida i orientada a la legitimació

No elaborada o articulada; sí mentalitat particular

Mobilització

Alta, continguda i sostinguda

Baixa (llevat de certs moments)

Estructura

Límits no previsibles del poder del líder

Límits mal definits però previsibles

○ **Problemes de la distinció:**

- **Totalitarisme de dreta = esquerra?**
- **No té presents formes de repressió**
 - Enemics objectius i enemics potencials
- **És possible la mobilització permanent?**
Institucionalització del desordre revolucionari?

○ **Autoritarismes**

Criteri: qui mana?

- **Persona** (o grup de persones)
 - Monarquies patrimonials / cleptocràcies / grans propietaris
- **Partit**
 - Partit / partit + militars
- **Exèrcit**
 - Tutela / direcció / partit + militars
- **Església?**

○ **Democràcies**

- Baixa qualitat: dictatova / democradures

QUÈ ÉS LA DEMOCRÀCIA? COM ES POT DEFINIR?

Un concepte ambigu...

- La democràcia d'antics i moderns és igual?

	Democràcia grega	Democràcia actual
Àmbit	Ciutat	Estat
Econ.	Agrícola/comercial	Capitalisme
Drets	Ciutadans/esclaus	Drets universals
Instit.	Assemblea	Representativa
Sobirà	Homes	Llei/constitució

Amb trets comuns...

- Mètode de resolució pacífica de conflictes.
- Ofereix garanties iguals i reals en la presa de decisions.
- A tots els ciutadans (no la població).
- Permet la possibilitat de dissensió i d'oposició.
- I es basa en la competició com a criteri per a proveir els llocs de direcció.

Que permet realitzar ideals diferents

- Models de democràcia (Macpherson / Held)
 - Dels antics (mode grec)
 - Liberal-protector
 - Democràtic participatiu
 - Pluralista-competitiu
 - Democràcia d'opinió?

Condicions de la democràcia representativa:

(Dahl)

- Eleccions lliures, competitives, recurrents, netes
 - Controls per a garantir-les
- Drets polítics (= sufragi universal)
 - Sense exclusió de sexe, religió... (edat)
 - Límits: ciutadania ≠ població
- Llibertat d'expressió
 - Crítica i oposició possibles
 - Límits: apologia de la violència?
- Llibertat d'associació política
 - Pluripartidisme
 - Límits: grups violents? Antisistema?
- Pluralitat de fonts d'informació
- **Altres condicions?**

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

INSTITUCIONS POLÍTIQUES CONTEMPORÀNIES

FORMES DE GOVERN

Prof. Dr. Oscar Barberà

OBJECTIUS

- Identificar i descriure les principals característiques de les formes de govern clàssiques.
- Aprendre a discutir les principals limitacions que tenen.
- Identificar i descriure les característiques de la democràcia majoritària i de consens.

LA DIVISIÓ FUNCIONAL DEL PODER

- Estat liberal (democràtic) = divisió de poders
 - Divisió funcional
LEGISLATIU
EXECUTIU
JUDICIAL
 - Divisió territorial
CENTRE
PERIFÈRIA
- Quines relacions hi ha entre poders?

LES FORMES DE GOVERN (CLÀSSIC)

- Formes pures
 - Parlamentarisme
 - Presidencialisme
- Formes híbrides
 - Semipresidencialisme
- Problemes

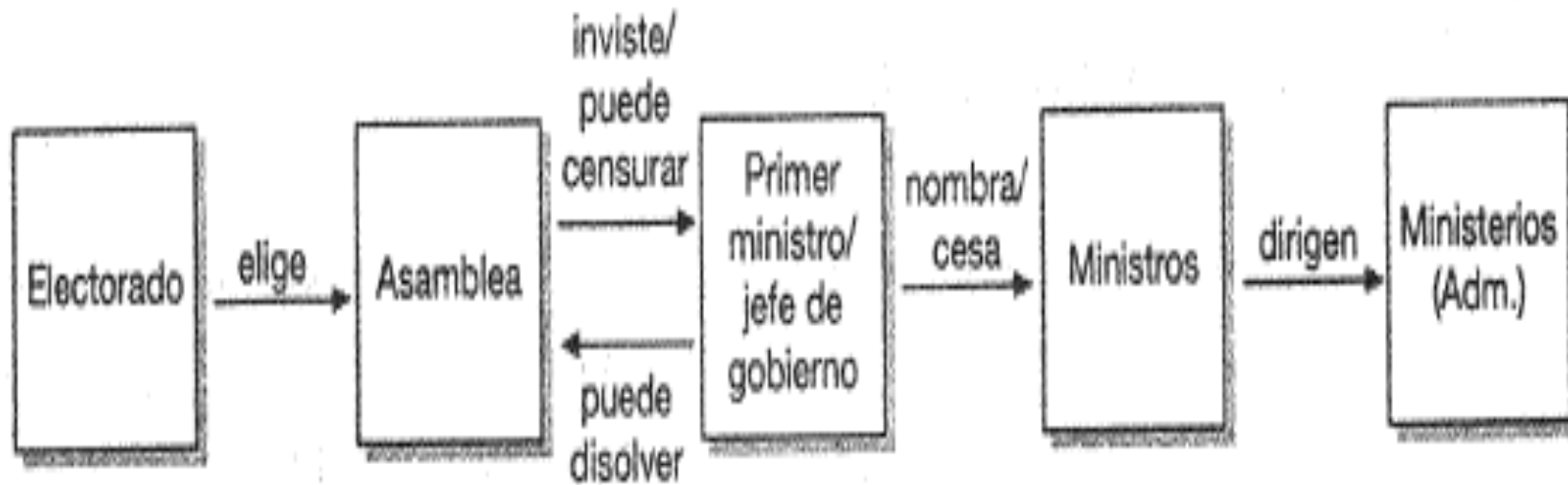
LES PREGUNTES CLAU

1. Com és l'executiu (monista/dualista)?
2. Com es legitima l'executiu?
3. Duració del mandat de l'executiu
4. Nivell de poder formal en l'executiu
5. L'executiu pot dissoldre el legislatiu?
6. El legislatiu pot revocar l'executiu?

PARLAMENTARISME

2. El modelo parlamentario

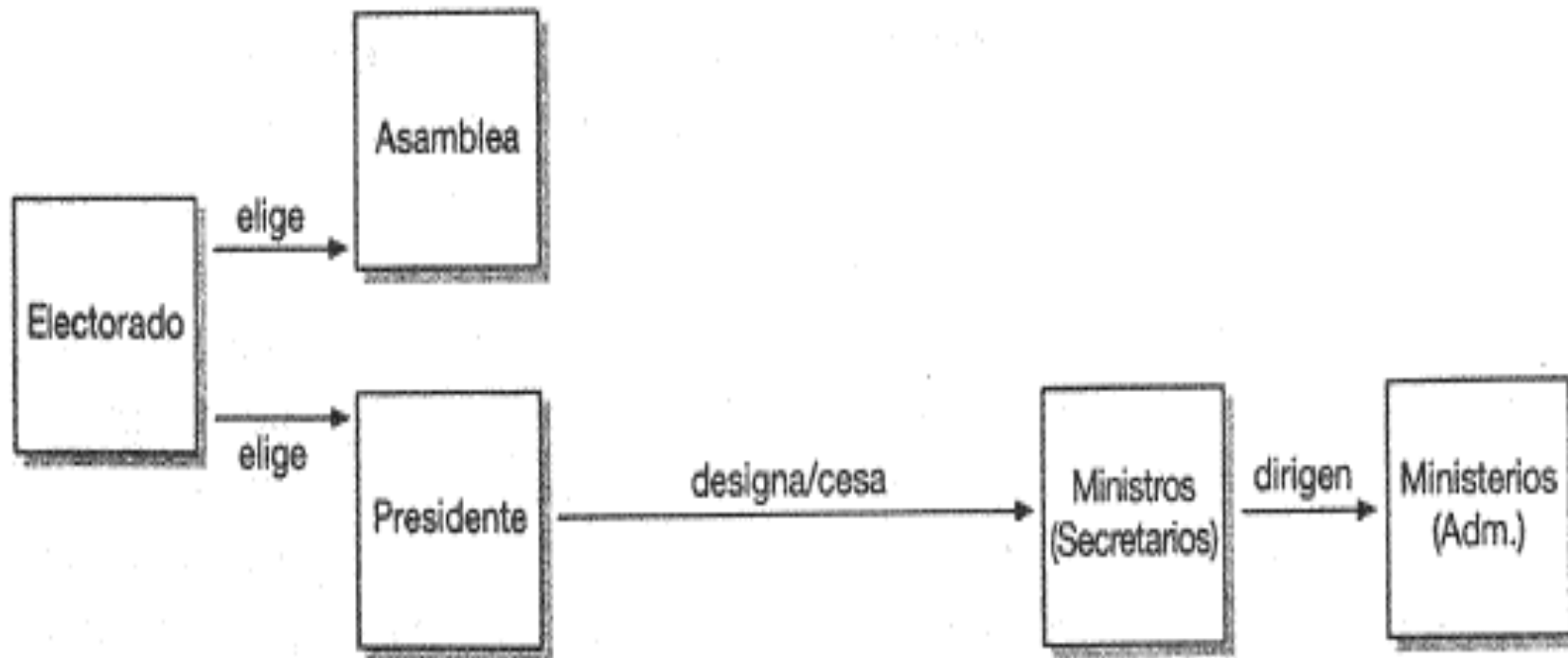
PARLAMENTARISME

- 1. Legitimació indirecta de l'executiu a través del parlament. El parlament té poder de revocació.
- 2. Govern col·legial al nivell de l'executiu.
- 3. Separació de la figura del cap d'estat i del cap de govern (executiu dualista).
- 4. Durada no predeterminada de l'executiu.
- 5. Possibilitat de dissolució del parlament pel govern.
- 6. El parlament pot destituir el primer ministre.

PRESIDENCIALISME

4. El modelo presidencial

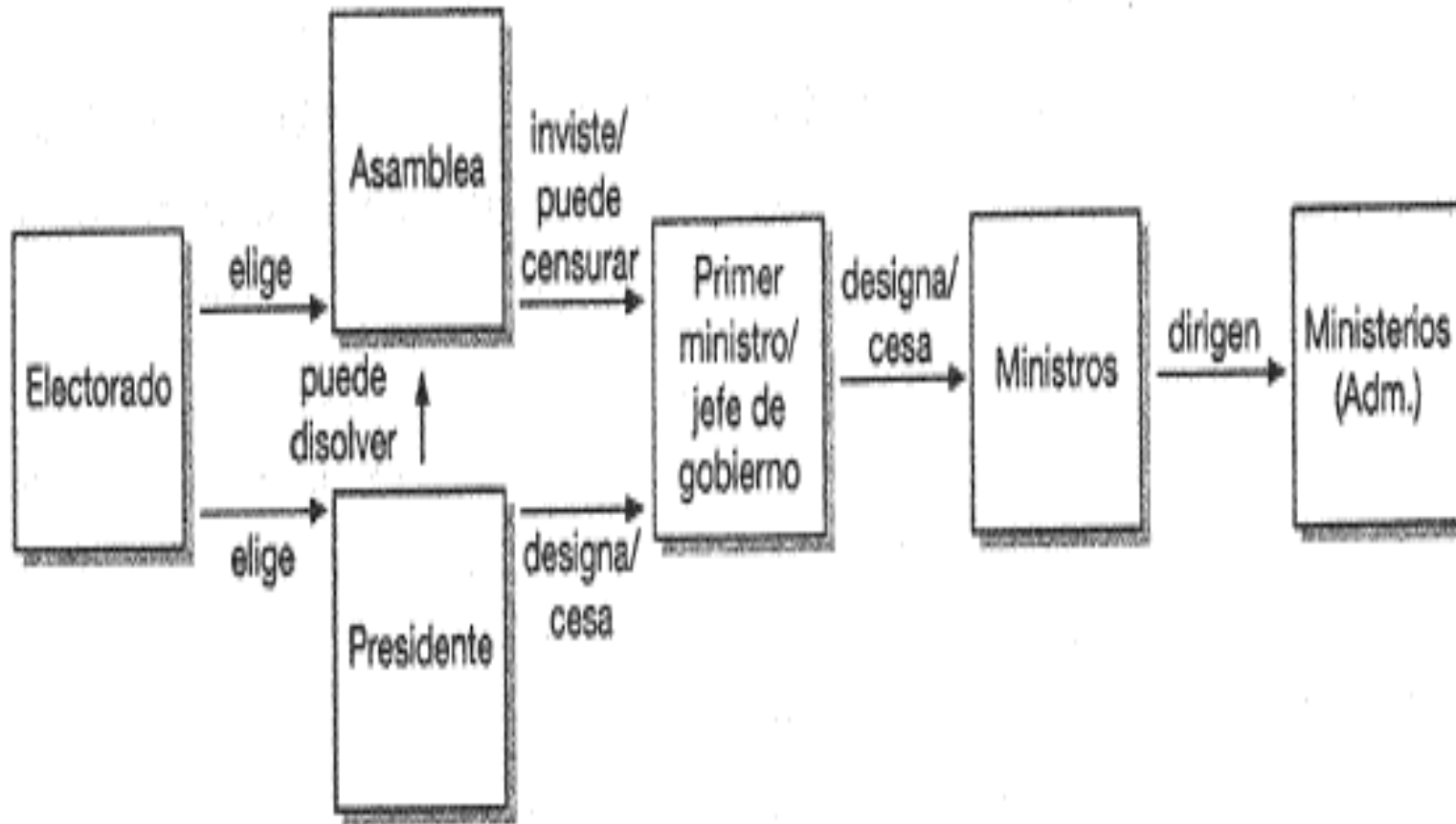
PRESIDENCIALISME

- 1. Legitimació democràtica separada (no directa, necessàriament) de l'executiu i del parlament.
- 2. Fusió de la figura del cap d'estat i del cap de govern (executiu monista).
- 3. Durada predeterminada de l'executiu.
- 4. Estructura a dos nivells de l'executiu (president clarament per damunt del gabinet).
- 5. Impossibilitat de dissolució del parlament pel govern i a l'inrevés.

SEMIPRESIDENCIALISME

3. El modelo semipresidencial

SEMIPRESIDENCIALISME

- 1. Legitimació democràtica independent del cap d'estat i del parlament.
- 2. Legitimació indirecta del gabinet a través del parlament, que pot revocar-lo.
- 3. Separació de la figura del cap d'estat i del cap de govern (executiu dualista).
- 4. Caràcter tendencialment bicèfal de l'executiu i atribució de funcions polítiques al cap d'estat.
- 5. Durada predeterminada del cap d'estat però no del cap de govern.
- 6. Possibilitat de dissolució del parlament pel cap d'estat i de revocació del govern (però no del cap d'estat) pel parlament.

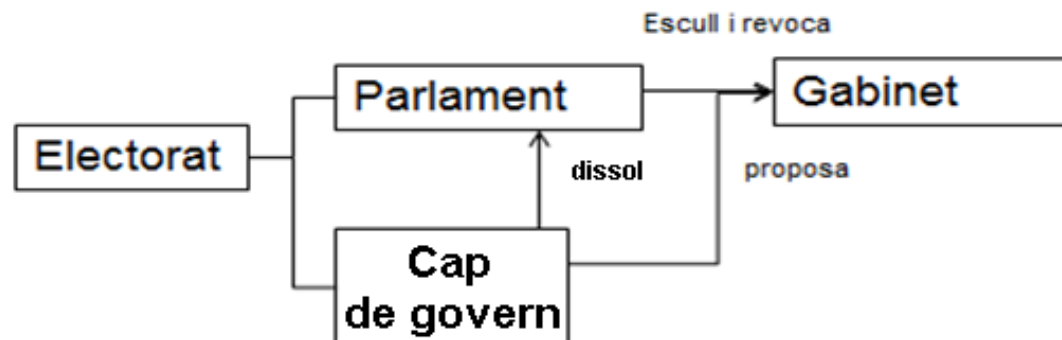
ALTRES FORMES HÍBRIDES

○ DIRECTORI

1. *El modelo de asamblea o de directorio*

○ PREMIERATO

○ DEMOCRÀCIA MAJORITÀRIA I DE CONSENS (LIJPHART)

DEMOCRÀCIA MAJORITÀRIA
1) Concentració poder en l'executiu: gabinets d'un sol partit i estricta majoria
2) Fusió de poders i domini del gabinet
3) Bipartidisme
4) Sistema electoral majoritari
5) Pluralisme de grups d'interès
6) Govern unitari i centralitzat
7) Unicameralisme
8) Constitució no escrita i sobirania parlamentària
9) Absència de revisió judicial
10) Banc central controlat per l'executiu

DEMOCRÀCIA CONSENS
1) Divisió de poder en l'executiu: gabinets de coalició àmplia
2) Equilibri de poder executiu-legislatiu
3) Sistema multipartidista
4) Representació proporcional
5) Corporatisme dels grups d'interès
6) Govern federal i centralitzat
7) Bicameralisme fort
8) Constitució rígida
9) Revisió judicial
10) Independència del banc central

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

INSTITUCIONS POLÍTIQUES CONTEMPORÀNIES

SISTEMES ELECTORALS

Prof. Dr. Oscar Barberà

OBJECTIUS

- Descriure els principals components de tot sistema electoral.
- Entendre les diferències entre sistemes electorals majoritaris i proporcionals.
- Identificar els principals efectes polítics associats al sistema electoral.
- Familiaritzar-se amb el sistema electoral a Espanya.

SUMARI

- Definició i funcions dels sistemes electorals
- Característiques del sufragi democràtic
- Components del sistema
- Classificació de sistemes electorals
- Efectes polítics dels sistemes electorals

ELS SISTEMES ELECTORALS

- **En què consisteix tot sistema electoral?**
 - Un conjunt de normes
 - Que regulen les característiques del vot
 - I la designació dels representants polítics
- **Quines funcions principals té?**
 - Estableix les bases per a la governabilitat
(decideix **qui guanya i qui perd**)
 - Expressa el pluralisme polític de la societat
(fa una *foto* del que pensa la **societat**)
 - **Quina ha de ser la prioritat?**

- **Les dues funcions no són fàcils de conciliar**
 - Com més representació, més complexa és la governabilitat.
 - Com més reforçada és la governabilitat, menys grups tendeixen a estar representats.
- **El sistema electoral no pot ser neutre mai**
 - N'afavoreix uns i en perjudica d'altres.
 - És difícil arribar a acords.
 - És encara més difícil de canviar.

EL SUFRAGI: CARACTERÍSTIQUES

○ UNIVERSAL

- Masculí / Femení

○ LLIURE

- Drets civils
- Dret participació i competició
- Periòdiques

○ IGUAL

- Igualtat de vot vs. *vot plural* (JSM)

○ DIRECTE

- No es pot cedir, tret de circumstàncies excepcionals

○ SECRET

○ OBLIGATORI

- Bèlgica / Holanda / Luxemburg / Itàlia (fins a la dècada de 1990)

COMPONENTS DEL SISTEMA ELECTORAL

○ **CIRCUMSCRIPCIÓ ELECTORAL** (districte)

Zones electorals en què es divideix un estat

- **Dimensió** = nombre d'escons

≠ extensió territorial ≠ volum demogràfic

- **Tipus de circumscripcions**

- **Uninominals (1)**

- **Plurinominals (+1)**

- Circumscripció única (\approx estat)

- Districtes plurinominals de diverses dimensions (Espanya)

- Circumscripció única + districtes uninominals
Alemanya, Grècia, Bèlgica, Noruega...

- **Problemes**
 - **Gerrymandering (delimitació interessada)**
 - **Exemple: canvis en les circumscripcions de Glasgow**
 - **Proporcionalitat del districte**
 - **Subrepresentació**
 - **Sobrerrepresentació**
 - **Exemple: les circumscripcions al Brasil**
 - **Com es calcula l'assignació d'escons a cada districte (Espanya)**
 - 2 escons inicials per província (51 x 2 escons).
 - Els altres, segons la població (248 escons/cens) la xifra resultant s'usa per a atribuir escons a les diverses províncies.

Gerrymandering =
Gerry (governador) + *salamander* (figura)

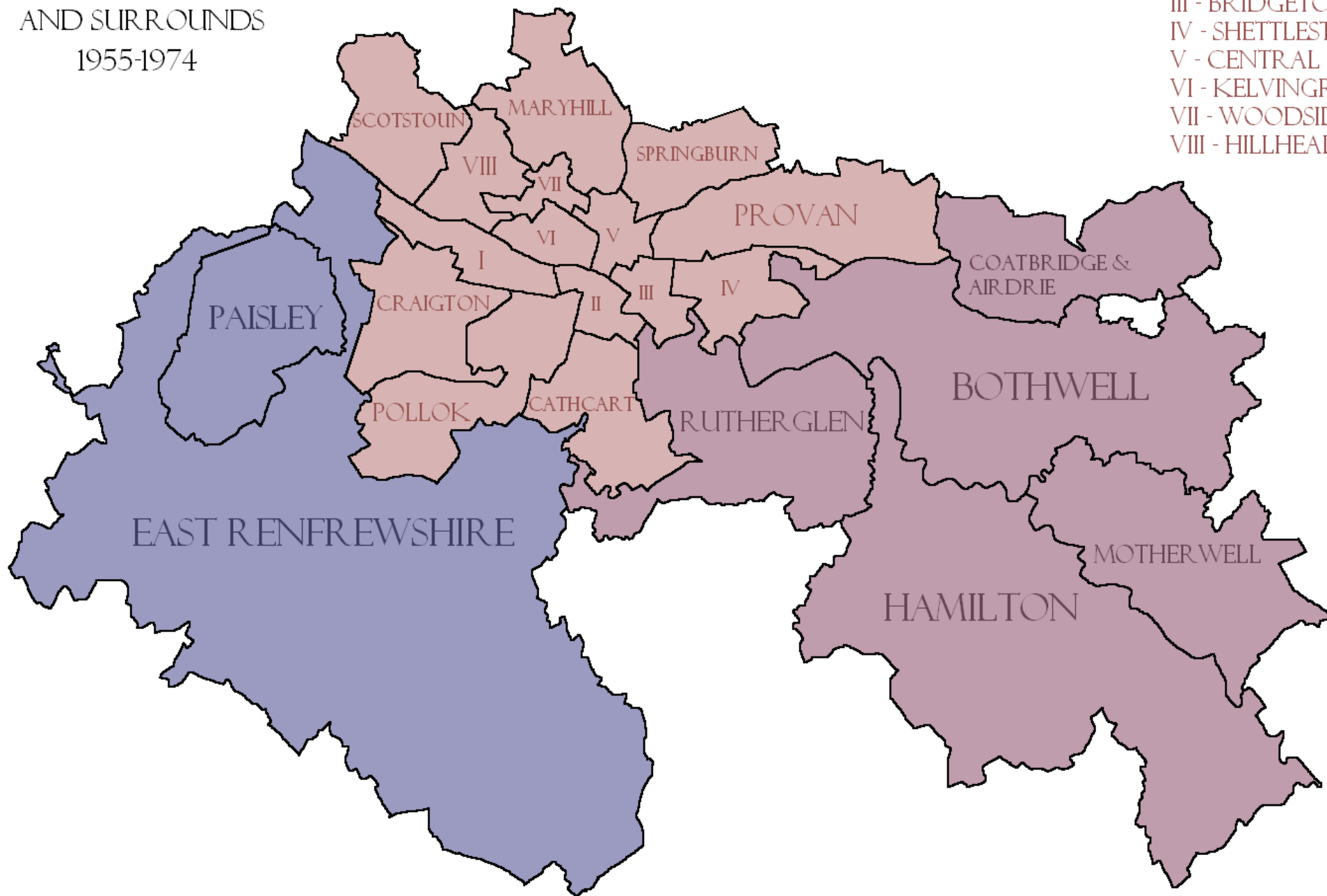

Massachussets 1812

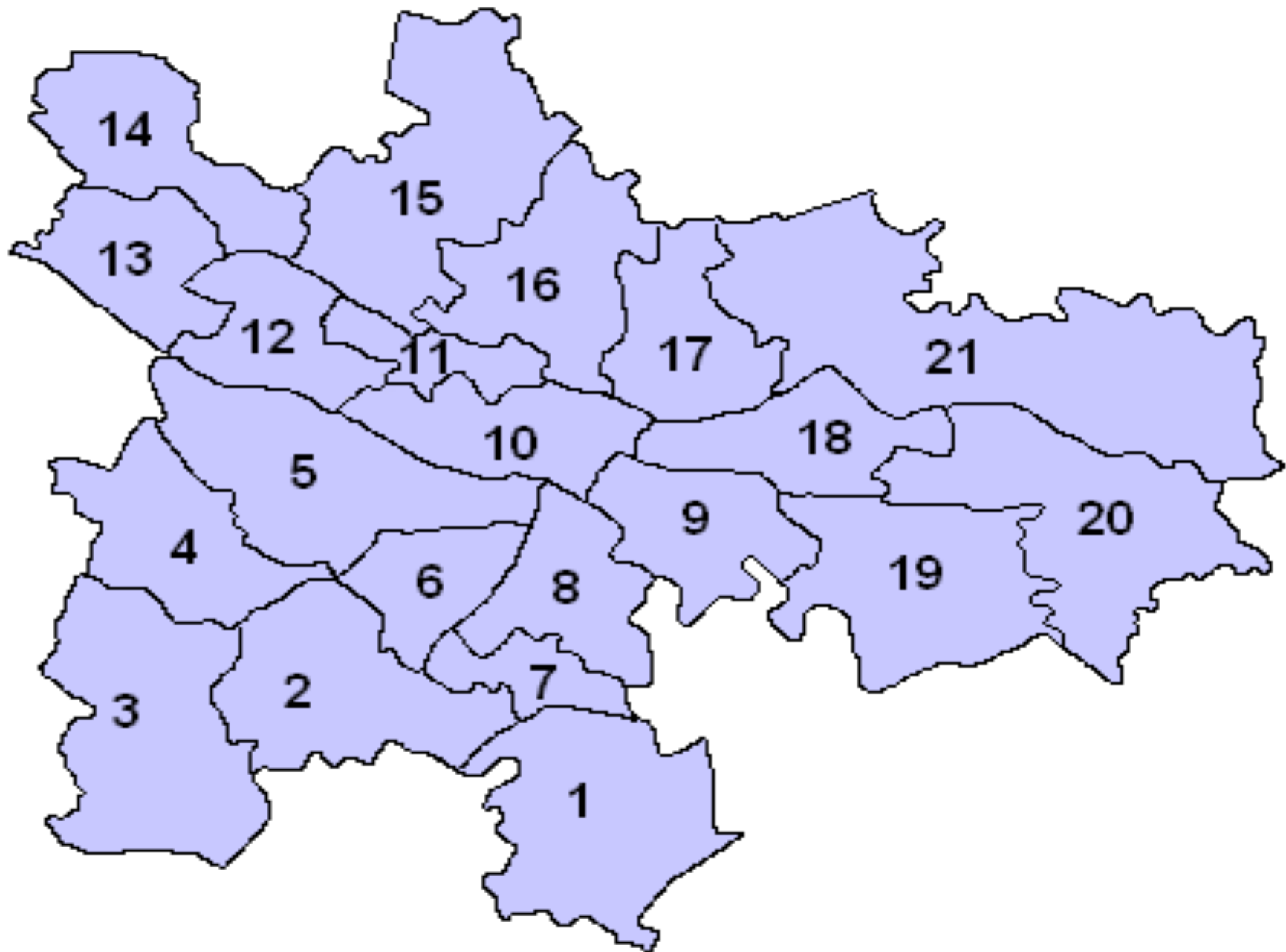
GLASGOW

AND SURROUNDS

1955-1974

- I - GOVAN
- II - GORBALS
- III - BRIDGETON
- IV - SHETTLESTON
- V - CENTRAL
- VI - KELVINGROVE
- VII - WOODSIDE
- VIII - HILLHEAD

Subrepresentació i sobrerrepresentació al Brasil (1994)

Cuadro 1. Razón de electores por diputado (1994)

<i>Distrito</i>	<i>E</i>	<i>M</i>	<i>Razón = E / M</i>
Roraima	119 888	8	14 986
Amapá	197 171	8	24 646
Acre	263 162	8	32 895
Tocantins	648 073	8	81 009
Rondônia	692 062	8	86 508
Sergipe	942 246	8	117 781
Mato Grosso do Sul	1 161 054	8	145 132
Distrito Federal	1 062 247	8	132 781
Amazonas	1 106 006	8	138 251
Alagoas	1 156 990	9	128 554
Mato Grosso	1 279 042	8	159 880
Rio Grande do Norte	1 491 112	8	*186 389
Piauí	1 631 161	10	163 116
Espírito Santo	1 710 729	10	171 073
Paraíba	2 091 506	12	174 292
Goiás	2 622 097	17	154 241
Maranhão	2 6154 45	18	145 303
Pará	2 783 131	17	163 714
Santa Catarina	3 157 290	16	*197 331
Ceará	4 006 533	22	182 115
Pernambuco	4 467 948	25	178 718
Paraná	5 746 397	30	*191 547
Rio Grande do Sul	6 296 021	31	*203 098
Bahia	7 031 624	39	180 298
Rio de Janeiro	9 129 373	46	*198 465
Minas Gerais	1 0559 739	53	*199 240
São Paulo	2 077 4991	70	*296 786
Total	9 474 3038	513	184 684

Fuentes: Elaboración y cálculos propios con base en Jairo Nicolau (1998).

E = Número de electores hábiles en el distrito.

M = Magnitud del distrito o número de diputados que lo representan.

Razón = Número de electores por cada diputado.

* Figuran los distritos por encima de la razón hipotética.

Font: Lijphart 1999

○ FORMA DE LA CANDIDATURA

• Tipus de candidatures

○ Unipersonal

○ De llista

○ Llistes tancades i bloquejades

(Alemanya, Israel, Mèxic, Espanya, Argentina...)

- Una única llista de candidats
- L'ordre dels candidats és inalterable

○ Llistes tancades però no bloquejades

(Finlàndia, Àustria, Holanda, Bèlgica i Suècia)

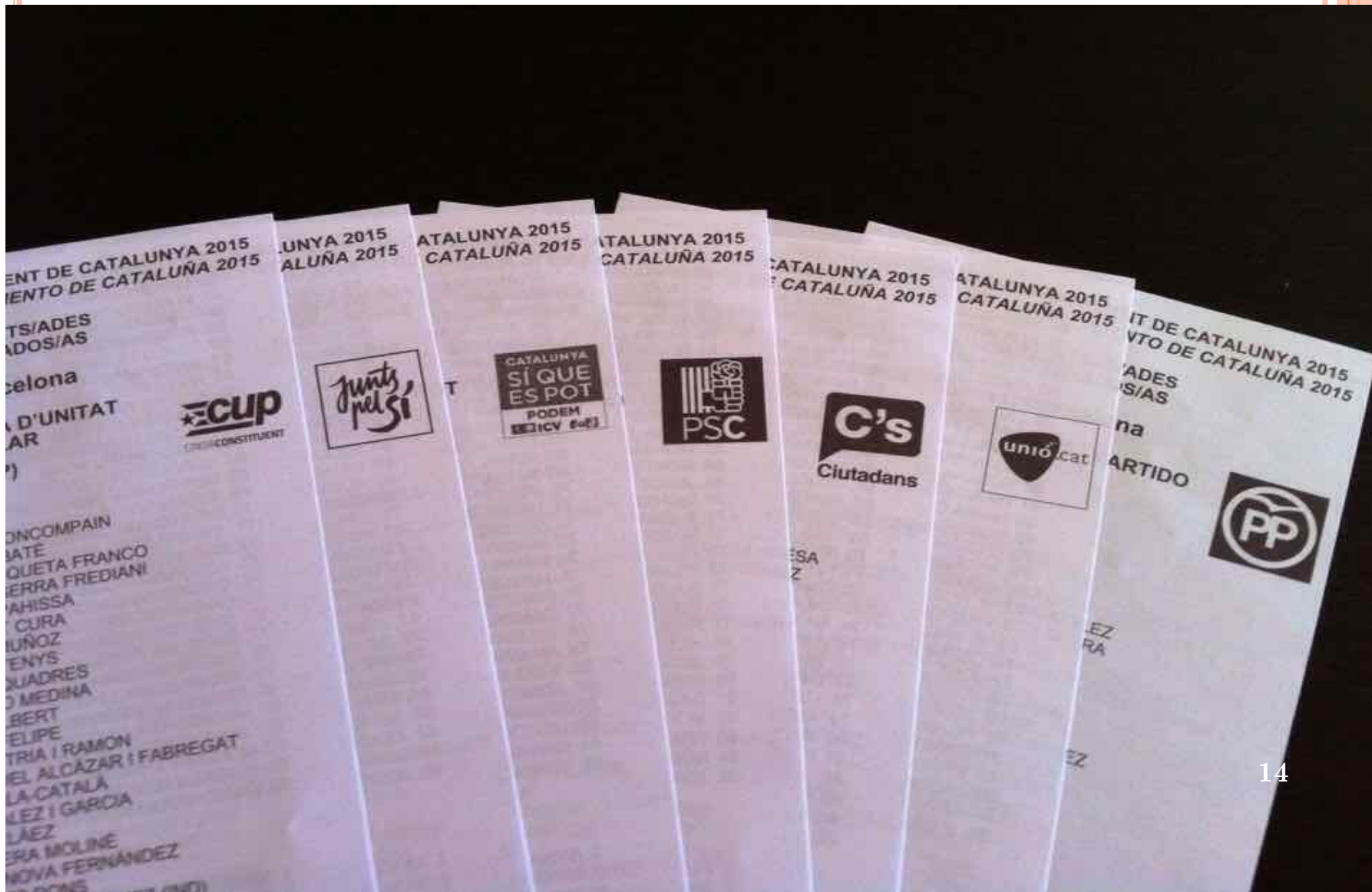
- Una única llista de candidats
- L'ordre dels candidats pot alterar-se

○ Llistes obertes

(Espanya (Senat), Suïssa i Luxemburg)

- L'elector pot triar entre candidats de diverses llistes
- I establir l'ordre entre ells

Llistes tancades i bloquejades

Llistes tancades però no bloquejades

Rank one or more parties 1, 2, 3 etc.....Rank one

ACT New Zealand	2 Green	3 Labour	M
if you have ranked this party, you may re-rank the party's stated coalition preferences.	if you have ranked this party, you may re-rank the party's stated coalition preferences.	if you have ranked this party, you may re-rank the party's stated coalition preferences.	if you have ranked this party, you may re-rank the party's stated coalition preferences.
☐ 1 With Alliance, National, Māori, United Future ☐ 2 Grand coalition	☒ 1 With Alliance, Labour, Māori, United Future ☐ 2 Grand coalition ☐ 3 With Alliance, Māori, National, United Future	☐ 1 With Alliance, Green, Māori, United Future ☐ 2 Grand coalition	☐ 1 O ☐ 2 G
if you have ranked this party, you may re-rank any of these candidates—the re-ranking of the remaining candidates will occur automatically.	if you have ranked this party, you may re-rank any of these candidates—the re-ranking of the remaining candidates will occur automatically.	if you have ranked this party, you may re-rank any of these candidates—the re-ranking of the remaining candidates will occur automatically.	if you have ranked this party, you may re-rank any of these candidates—the re-ranking of the remaining candidates will occur automatically.
☐ 1 Brash Don ☐ 2 Isaac Catherine ☐ 3 Nicolson Don ☐ 4 Banks John ☐ 5 Seymour David ☐ 6 Simmons Chris ☐ 7 Whittington Stephen ☐ 8 McCabe Kath ☐ 9 Stent Robyn ☐ 10 Thompson John ☐ 11 Ormond John ☐ 12 Murphy Lyn ☐ 13 Moratti Kevin ☐ 14 Grieve Robin ☐ 15 Nand Pratima ☐ 16 Costello Dominic ☐ 17 Severin Toni ☐ 18 Evans Richard ☐ 19 Cummings Ian ☐ 20 Veale Gareth ☐ 21 Hutton Toby ☐ 22 Stratton Daniel ☐ 23 Burnside Robert ☐ 24 Fitzgerald Hayden ☐ 25 Speirs Alex ☐ 26 McCaffrey Peter ☐ 27 Atkinson Shane ☐ 28 Birchfield Allan ☐ 29 Boom Robin ☐ 30 Boyle Stephen	☐ 1 Turei Metiria ☐ 2 Norman Russel ☐ 3 Hague Kevin ☐ 4 Delahunty Cath. ☐ 5 Graham Kennedy ☐ 6 Sage Eugenie ☐ 7 Hughes Gareth ☐ 8 Clendon David ☐ 9 Logie Jan ☐ 10 Browning Steffan ☐ 11 Roche Denise ☐ 12 Walker Holly ☐ 13 Genter Julie Anne ☐ 14 Mathers Mojo ☐ 15 Shaw James ☒ 16 Hay David ☐ 17 Leckinger Richard ☐ 18 Barlow Aaryn ☐ 19 Elley Jeanette ☐ 20 Rotmann Sea ☐ 21 Gilchrist Michael ☐ 22 Langsbury Dora ☐ 23 Kennedy David ☐ 24 Woodley Tane ☐ 25 Burston Joseph ☐ 26 Curtis Mikaere ☐ 27 Gallagher Shane ☐ 28 Toms Saffron ☐ 29 Tollestrup Stephen ☐ 30 Dornier Zachary	☐ 4 Parker David ☐ 7 Street Maryan ☐ 10 Moroney Sue ☐ 11 Chauvel Charles ☒ 13 Arden Jacinda ☐ 18 Fenton Darien ☐ 19 Mackey Moana ☐ 20 Prasad Rajen ☐ 21 Huo Raymond ☐ 22 Beaumont Carol ☐ 23 Davis Kelvin ☐ 24 Sepuloni Carmel ☐ 25 Barker Rick ☐ 26 Mahuta-Coyle Deborah ☒ 27 Nash Stuart ☐ 28 Curran Clare ☐ 29 Burns Brendon ☒ 30 Hipkins Chris ☐ 31 Shearer David ☐ 32 Wood Michael ☐ 33 Twyford Phil ☐ 34 Chadwick Steve ☐ 35 Sutton Kate ☐ 36 Mika Jerome ☐ 37 Lees-Galloway Iain ☐ 38 Pagani Josie ☐ 39 Stewart Lynette ☐ 40 Carter Jordan ☐ 41 Faafoi Kris ☒ 42 Rose Christine	☐ 1 H ☐ 2 S ☐ 3 M ☐ 4 B ☐ 5 H ☐ 6 P ☐ 7 M ☐ 8 G ☐ 9 G ☐ 10 C ☐ 11 C ☐ 12 I ☐ 13 S ☐ 14 R ☐ 15 O ☐ 16 P ☐ 17 R ☐ 18 H ☐ 19 T ☐ 20 H

Llistes obertes

ELECCIONES A CORTES GENERALES 2008 - SENADO - MADRID

Doy mi voto a los candidatos señalados con una X

Recuerde que puede votar marcando con una X a un máximo de 3 candidatos en total, del mismo o distinto partido

 <p>PARTIDO POPULAR (PP)</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p> <p>☐ D. JULIÁN ALBERTO CANTALAPIEDRA DE LOS RÍOS-ALONSO</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p>	 <p>PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL (P.S.O.E.)</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p> <p>☐ D. JULIÁN ALBERTO CANTALAPIEDRA DE LOS RÍOS-ALONSO</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p>	 <p>IZQUIERDA UNIDA COMUNIDAD DE MADRID- ALTERNATIVA (IU-CM)</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p> <p>☐ D. JULIÁN ALBERTO CANTALAPIEDRA DE LOS RÍOS-ALONSO</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p>
<p>LOGO</p> <p>UNIÓN PROGRESO Y DEMOCRACIA (UPyD)</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p> <p>☐ D. JULIÁN ALBERTO CANTALAPIEDRA DE LOS RÍOS-ALONSO</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p>	<p>LOGO</p> <p>LOS VERDES-GRUPO VERDE (LV-GR)</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p> <p>☐ D. JULIÁN ALBERTO CANTALAPIEDRA DE LOS RÍOS-ALONSO</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p>	<p>LOGO</p> <p>LOS VERDES COMUNIDAD DE MADRID-LOS VERDES DE EUROPA (LVCM-EV)</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p>
<p>LOGO</p> <p>PARTIDO ANTIABUSIVO CONTRA EL MALTRATO ANIMAL (PACMA)</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p>	<p>LOGO</p> <p>CIDADANOS-PARTIDO DE LA CIUDADANÍA (C'S)</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p> <p>☐ D. JULIÁN ALBERTO CANTALAPIEDRA DE LOS RÍOS-ALONSO</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p>	<p>LOGO</p> <p>FALANGE ESPAÑOLA DE LAS JONS (FE DE LAS JONS)</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p>
<p>LOGO</p> <p>DEMOCRACIA NACIONAL (DN)</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p>	<p>LOGO</p> <p>POR UN MUNDO MÁS JUSTO (PUM+J)</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p> <p>☐ D. JULIÁN ALBERTO CANTALAPIEDRA DE LOS RÍOS-ALONSO</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p>	<p>LOGO</p> <p>PARTIDO COMUNISTA DE LOS PUEBLOS DE ESPAÑA (PUM+J)</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p> <p>☐ D. JULIÁN ALBERTO CANTALAPIEDRA DE LOS RÍOS-ALONSO</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p>
<p>LOGO</p> <p>ALTERNATIVA ESPAÑOLA (AES)</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p> <p>☐ D. JULIÁN ALBERTO CANTALAPIEDRA DE LOS RÍOS-ALONSO</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p>	<p>LOGO</p> <p>ALTERNATIVA EN BLANCO (ABLA)</p>	<p>LOGO</p> <p>PARTIDO DE LOS NO-FUMADORES PNF (NO-FUMADORES)</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p> <p>☐ D. JULIÁN ALBERTO CANTALAPIEDRA DE LOS RÍOS-ALONSO</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p> <p>☐ D. MARÍA ÁNGELES FERNÁNDEZ MARTÍNEZ-LOSA</p>

○ **ESTRUCTURA DEL VOT**

- **Vot únic**

L'elector emet un sol vot

- **Variant: el vot alternatiu**

Mostra la segona preferència per si el seu candidat no ix (candidatures uninominals amb dues voltes però un sol dia de vot)

- **Vot múltiple**

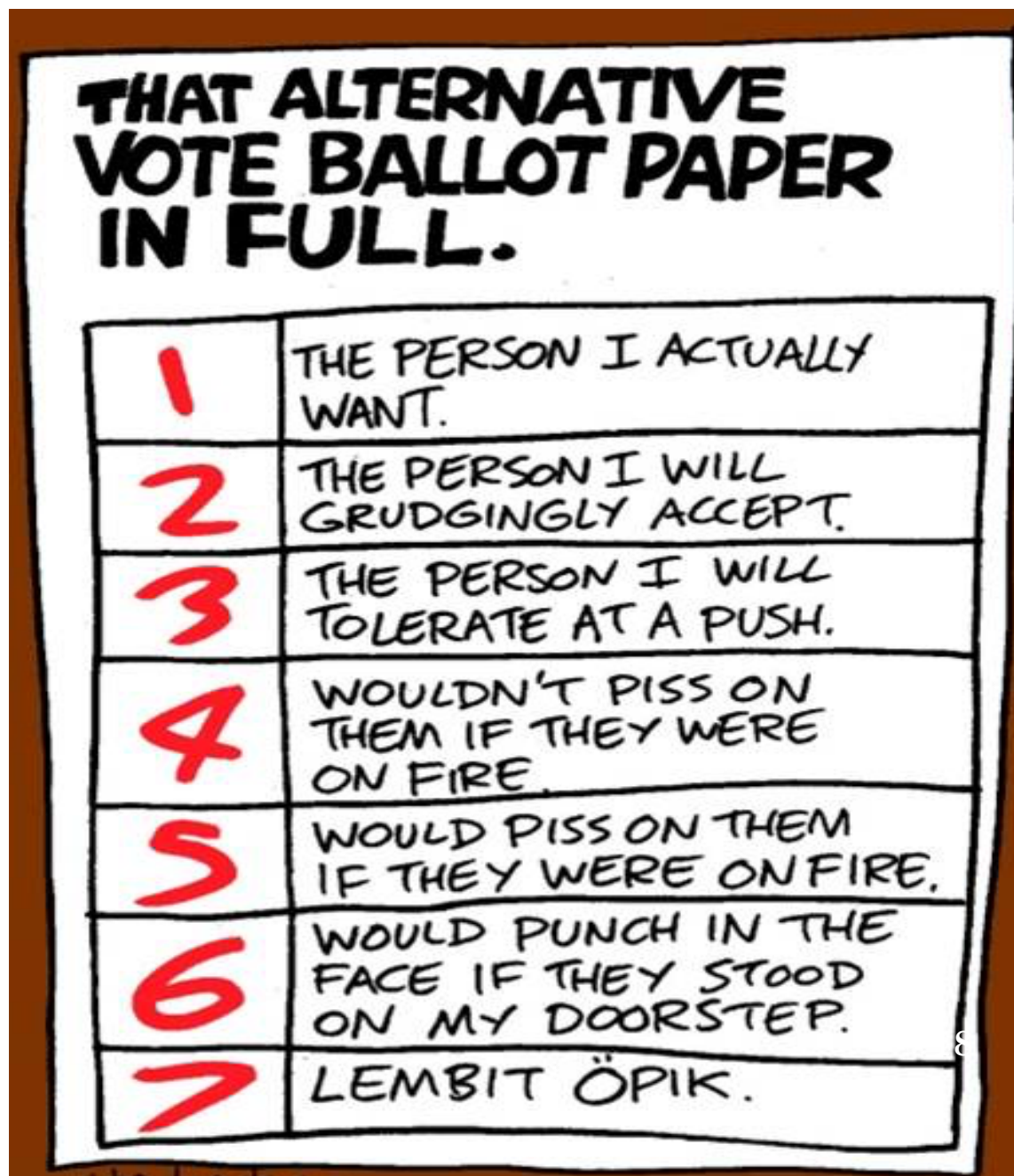
L'elector emet tants vots com escons té la circumscripció

- **Aquesta opció té diverses variants**

El vot alternatiu

Rank any number of options in your order of preference.

- Joe Smith
- 1 John Citizen
- 3 Jane Doe
- Fred Rubble
- 2 Mary Hill

○ **BARRERA ELECTORAL**

Percentatge mínim dels vots per a poder participar en el repartiment dels escons.

- **Barrera legal**

- 3% - 5%

- **Barrera efectiva**

- El % de vots necessaris per a obtenir un escó (sol ser molt més alt)

○ FÓRMULA ELECTORAL

• MAJORITÀRIES

○ **Majoria relativa** – *First past the post, plurality*

Guanya qui té més vots

○ Variacions segons districte

- Districte uninominal: EUA, GB, NZ, Índia
- Districte plurinominal (vot en bloc): Turquia

○ **Majoria absoluta**

El guanyador obté $> 50\%+1$

○ Variacions

- Dues voltes

En la segona volta (*ballottage*) només dos candidats:

França

- Votacions successives

Fins que un dels candidats assoleix la majoria absoluta:

EUA primàries

○ PROPORCIONALS

• Fórmules de la resta major

Alemanya, Bèlgica i Grècia

- A partir dels vots vàlids i dels escons, es calcula un quocient.
- Els vots del partit es divideixen entre el quocient.
- Si queden escons per distribuir, es donen als partits amb restes majors fins a finalitzar l'assignació d'escons.

○ Quocients

- Hare
- Droop
- Hagenbach-Bischoff
- Imperiali

Un exemple d'aplicació del quocient de Hare

$$Q = \frac{V}{E}$$

	10 escons a repartir					
Partits	Vots	dividits per Q Hare	Escons 1a assign.	Resta	Escons 2a assign.	ESCONS
A	200.000	4,44	4	19.800		4
B	150.000	3,33	3	14.850		3
C	75.000	1,67	1	30.150	1	2
D	30.000	0,67	0	30.150	1	1
	455.000		8			10
			(en falten 2!)			
	Quocient Hare		455.000/10=45.000			

• Fórmules del quocient més alt

Espanya, Portugal i Malta

- Cada candidat vota per una llista.
- El nombre de vots vàlids de cada llista es divideix per una sèrie de divisors.
- Els quocients resultants serveixen per a distribuir els escons.

Fórmula	Divisors
D'Hondt	1,2,3,4...
Saint-Laguë	1-3-5-7...
Saint-Laguë modificada	1,4-3-5-7...
Danesa	1-4-7-10-13-16...

Exemple aplicació del sistema d'Hondt

10 escons a repartir

	Vots	:1	:2	:3	ESCONS
A	200.000	200.000	100.000	66.667	3
B	150.000	150.000	75.000	50.000	3
C	75.000	75.000	37.500	25.000	3
D	30.000	30.000	15.000	10.000	1

Nota: observeu la diferència de resultats respecte al mètode de Hare

Font: Lijphart 1999

Fórmulas de mayoría relativa y absoluta

Fórmula de mayoría relativa:

Bahamas
Barbados
Botswana
Canadá
India
Jamaica
Maucio
Nueva Zelanda (1946-1993)
Papúa-Nueva Guinea
Trinidad
Reino Unido
Estados Unidos

Mayoría relativa-absoluta:
Voto alternativo:

Francia (excepto 1986)
Australia

Fórmulas semiproportionales

Voto limitado:
Voto único no transfible:
Mayoría relativa-RP en paralelo:

Japón (1946)
Japón (1947-1993)
Japón (1996-)

Representación proporcional

RP de lista:

Austria
Bélgica
Colombia
Costa Rica
Dinamarca
Finlandia
Francia (1986)
Grecia
Islandia
Israel
Italia (1946-1992)
Luxemburgo
Países Bajos
Noruega
Portugal
España
Suecia
Suiza
Venezuela (1958-1988)

Mixto nominal-proporcional:

Alemania
Italia (1994-)
Nueva Zelanda (1996-)
Venezuela (1993-)

Voto único transfible:

Irlanda
Malta

FIG. 8.1. Una clasificación de las fórmulas electorales para la elección de la primera cámara o cámara única legislativa en treinta y seis democracias, para el período 1945-1996.

EFFECTES POLÍTICS

- **Sobre qui o sobre què afecta el sistema electoral?**

- **Sobre els partits polítics**

- Facilita que uns guanyen i que uns altres perden

- Lleis Duverger

- **Sobre els governs**

- Facilita o dificulta majories sòlides

- **Sobre els ciutadans**

- Efectes psicològics: canvis de comportament

- **Dos sistemes electorals iguals produeixen els mateixos efectes polítics?**

NO

El sistema electoral depèn també de la societat on actua

ELS SISTEMES ELECTORALS A ESPANYA

○ **¿Sistema electoral o sistemes electorals?**

¿Quants sistemes electorals hi ha a Espanya?

- **Parlament Europeu**
- **Congrés de Diputats**
- **Senat**
- **Un per cada autonomia (17)**
- **Diputacions i òrgans supralocals (comarques)**
- **Eleccions municipals**

EL S. ELECTORAL DE LES CORTS GENERALS

	Cens	Forma Sufragi	Circ.	Nombre de representants	Fórmula	Barrera	Convocatòria
Congrés	- Espanyols > 18 - Amb drets polítics	- Directe - Llista tancada i bloquejada	Província	- 1 per Ceuta i Melilla - 2 d'inicials per província - Els altres, segons la població (248/cens // 1r: enters // 2n fraccions majors)	- Hondt - Majoritari Ceuta i Melilla	3% circ.	- President - Expiració de legislatura
Senat	Espanyols > 18 - Amb drets polítics	-Directe -Llista oberta - <i>Panachage</i> - Un de menys dels que cal escollir. - Indirecte: Parlaments CA	Província	- 208 de directes: - 4 per província - 2 per Ceuta i Melilla - Illes: 3 Illa Gran (GC, M., Ten.) 1 Illa petita - ± 40 d'indirectes: - 1 per CA - 1 per milió d'hab. CA	Majoritari	3% circ.	- President - Expiració de legislatura

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

INSTITUCIONS POLÍTIQUES CONTEMPORÀNIES

LEGISLATIUS

Prof. Dr. Oscar Barberà

OBJECTIUS

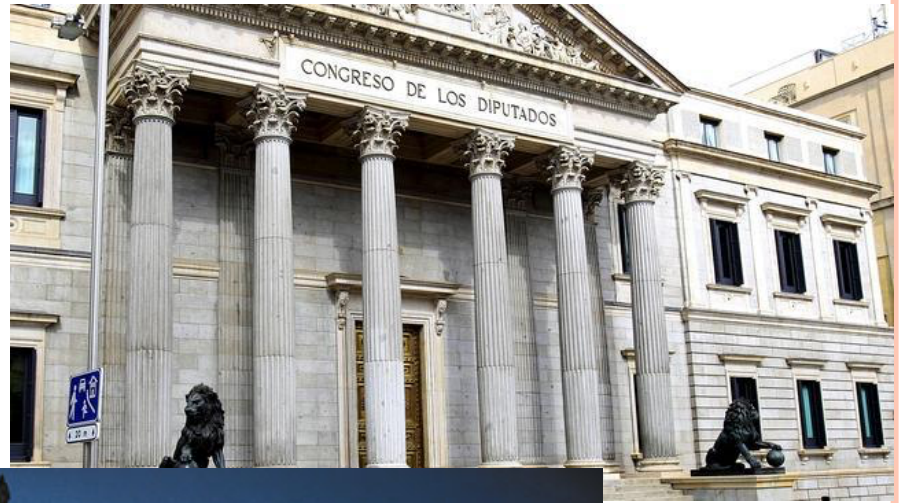
- Definir el concepte de poder legislatiu.
- Identificar i descriure les principals funcions dels parlaments actuals i la crisi que viuen.
- Descriure les principals etapes del procés legislatiu.
- Identificar els principals òrgans de treball del parlament.

EL PODER LEGISLATIU

- Un dels poders de l'estat liberal democràtic
 - Assemblees i parlaments
- Integrat per representants dels ciutadans
- Encarregat, entre altres tasques, de les següents:
 - Elaborar legislació
 - Fer els pressupostos
 - Controlar el govern
- Poder legislatiu = parlament
 - Qui té poder legislatiu?
 - El legislatiu no està present en tot nivell territorial

PODER LEGISLATIU: FUNCIONS

FUNCIONS DELS PARLAMENTS

- 1. LEGISLAR (FER LLEIS)
- 2. REPRESENTACIÓ
- 3. CONTROL POLÍTIC
- 4. RECLUTAMENT POLÍTIC
- 5. LEGITIMACIÓ

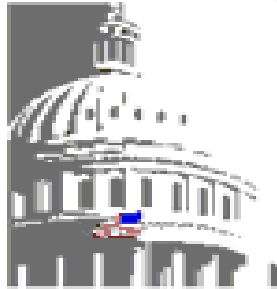

1. LEGISLATIVA

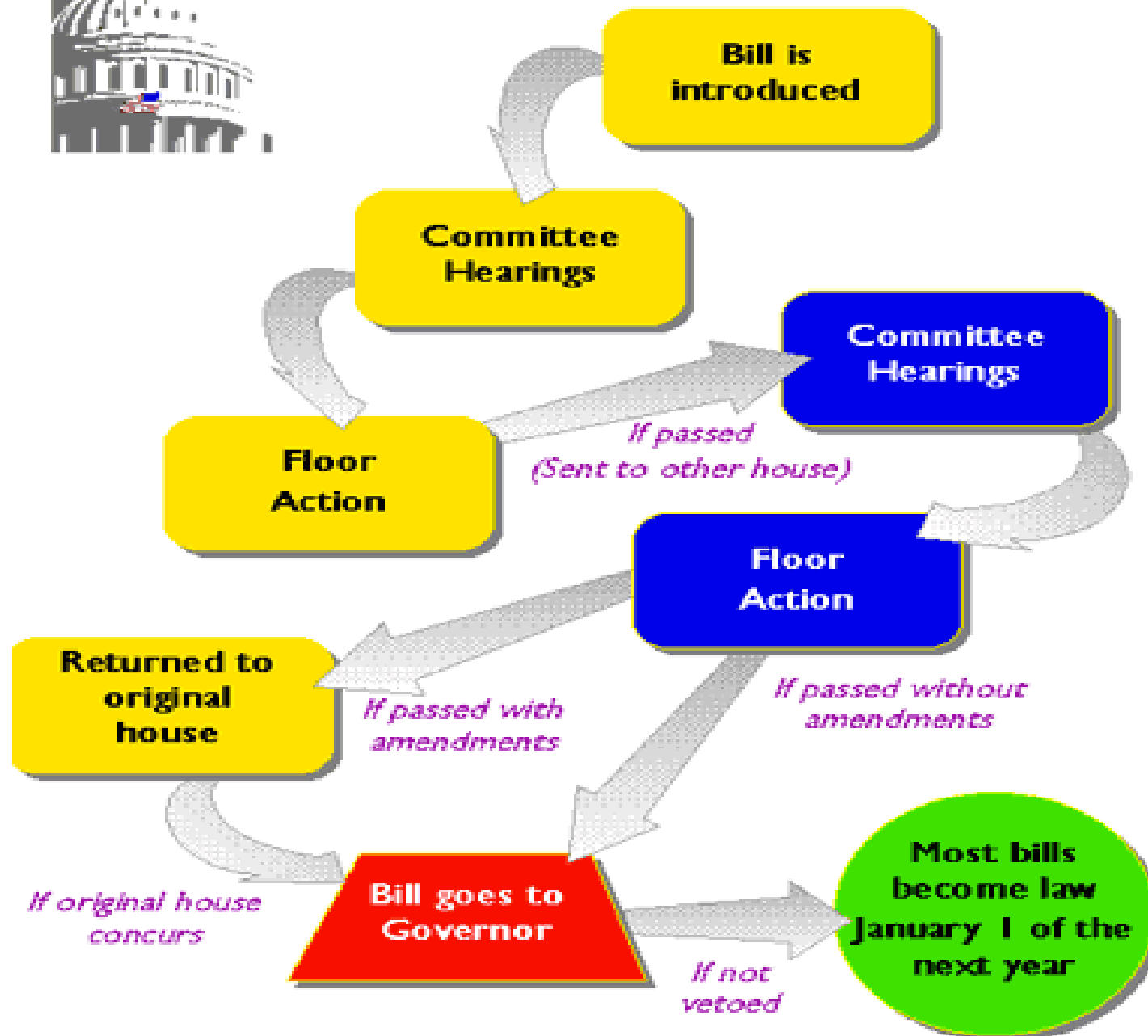
- Funció més antiga: pressupostos
- Com es fan les lleis? Etapes (gràfic)
- Qui fa les lleis? (iniciativa legislativa)
 - Partits parlamentaris
 - El govern
- Procés legislatiu i forma de govern
 - Presidencialisme
 - Parlamentarisme

El procés legislatiu (EUA)

How a Bill Becomes a Law

Producció legislativa del Congrés dels Diputats (Guerrero, 2008: 571)

TABLA 20.1.—*Actividad legislativa del Parlamento*

Iniciativas legislativas	Legislaturas							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII**
Proyectos de ley presentados	342	205	125	128	120	192	175	146
Aprobados	237	183	108	101	104	172	173	103
% aprobados	69,3	89,2	86,4	78,9	86,6	89,6	98,8	70,5
Proposiciones de ley	217	124	161	194	181	350	369	277
Aprobadas	68	17	13	24	35	48	19	14
% aprobadas	31,3	13,7	8	12,3	19,3	13,7	5,1	5
% de Proyectos de ley*	77,7	91,5	89,2	80,8	74,8	78,2	90,1	88,0

* Porcentaje de proyectos de ley sobre el total de proyectos de ley y proposiciones de ley aprobadas.

2. REPRESENTACIÓ

- Qui escollim en les eleccions generals i autonòmiques?
- Els diputats ens representen?

Barberà IPC 1516

Ell també és diputat!!!

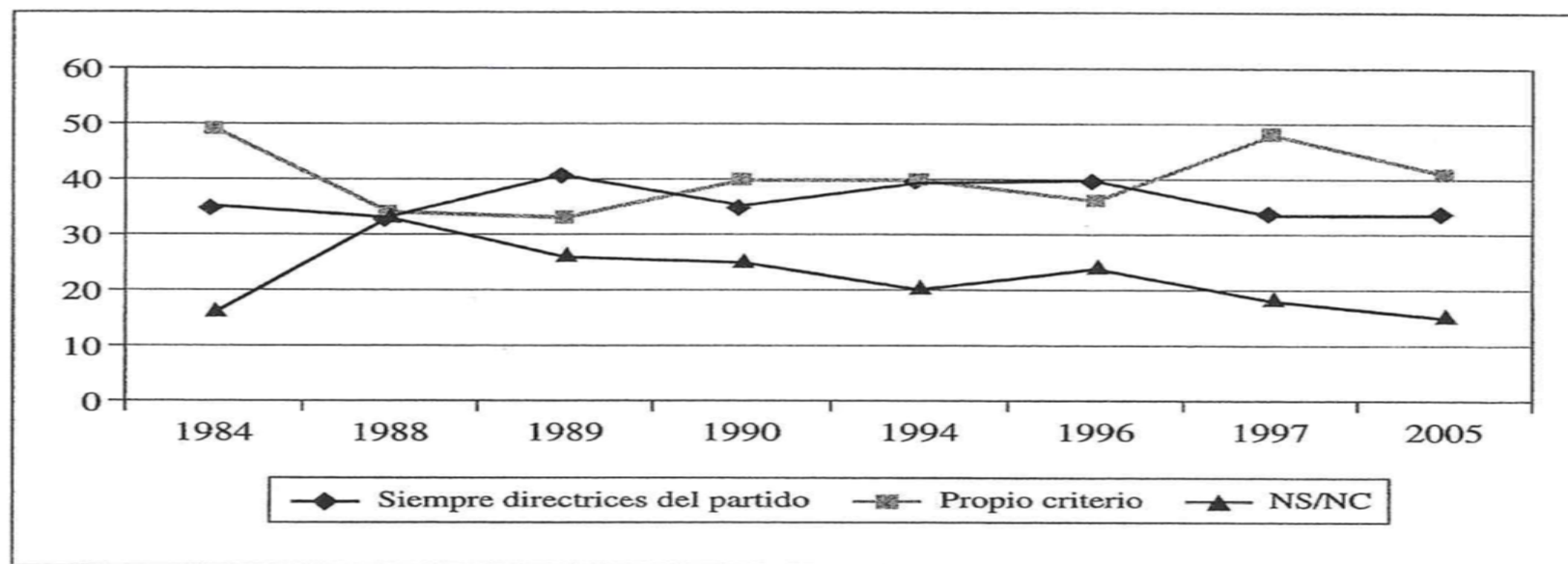
Barberà IPC 1516

- A qui *pertany* l'escó dels diputats?
 - Nació
 - Territoris
 - Partits
 - Faccions

GRÁFICO 5.3

Evolución de la opinión pública en relación con la disciplina de voto

FUENTE: Para los datos de 1994: Delgado, MARTÍNEZ y OÑATE, 1998; para los de 1997: MARTÍNEZ y MÉNDEZ, 2000. Para los datos de 2005: estudio 2558 del CIS.

Fuente: Méndez, 2006.

- Com ens representen els diputats?
 - Tipus de representació
 - *Espill* (descriptiva)
 - Han d'*assemblar-se* a la població?
 - Ideològicament?
 - Sociològicament?
 - Corporativa
 - Grups d'interès: famílies, treballadors, patronals, religions....
 - Imperativa
 - Sense marge de negociació
 - *Brokers*
 - Negociadors

- El parlament com a *teatre* o *representació* de les confrontacions socials
 - És l'únic àmbit possible?

Corea

Espanya

3. FORMACIÓ DEL GABINET I CONTROL POLÍTIC

- Forma de govern i formació del gabinet
 - Presidencialisme
 - Parlamentarisme
 - Semipresidencialisme
- El control ordinari al govern
 - Preguntes escrites
 - Preguntes orals
 - Un exemple: *Prime minister questions*
 - Rebuig d'iniciatives legislatives
 - Selecció d'òrgans

- Control extraordinari
 - Parlamentarisme
 - Moció de censura
 - Qüestió de confiança
 - Revocació de mandats polítics??
 - Presidencialisme
 - Destitució (*impeachment*) (amb matisos)
 - Supervisió de nomenaments de càrrecs
 - Revocació de mandats polítics??

4. RECLUTAMENT POLÍTIC

- Ser diputat sol ser un dels inicis de la carrera política
- Com es fa per a arribar a ser diputat?
 - Candidatura
 - Electorat
 - Eleccions
 - Acceptació
- La selecció dels candidats pels partits
 - Mètodes més democràtics?
 - Comitès electorals vs. primàries

- Reclutament i sistema electoral
 - Circumscripcions uninominals
 - Circumscripcions llista
 - Sistemes mixtos

5. LEGITIMACIÓ

- Expressió de la veu institucionalitzada de les minories
- Debat argumentat de les decisions
 - *Pedagogia*
 - Cerca d'acceptació pública

CRISI DEL PARLAMENT

CRISI DELS PARLAMENTS? FACTORS

- Racionalització del parlamentarisme
 - Grups parlamentaris i diputats
 - Diputats especialistes i diputats generalistes
 - Funcionament en comitès vs. diputats
- Més garanties a l'estabilitat dels governs
 - Protecció al govern una vegada triat
 - Censura constructiva + moció de confiança
- Rellevància d'altres mitjans d'*escenificació* de la política
 - Els mitjans de comunicació de massa (*mass media*)

- Poder creixent dels executius
 - L'estat social
- Paper dels partits i erosió de la divisió de poders (en el parlamentarisme)
 - Distinció executiu-legislatiu borrosa
 - Govern (majoria) vs. oposició (minoria)
 - Personalització de la política
- Disciplina de partit creixent
 - “Qui es mou, no ix a la foto”
 - ¿Tenen poder, els diputats rasos (*backbenchers*)?

ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ DELS PARLAMENTS

ESTRUCTURA DEL PARLAMENT

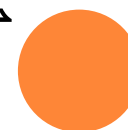
Monocameralisme / bicameralisme

- Ha d'haver-hi una cambra o dues?
- De què depèn que n'hi haja una o dues
 - Estructures predemocràtiques (UK)
 - Volum de població (França)
 - Estructura territorial de l'estat (EUA)
- Com es tria la segona cambra?

TABLA 6.3. *Unicameralismo frente a bicameralismo. Volumen de población y gobierno unitario y federal en 22 democracias*

	<i>Países pequeños</i>		<i>Países grandes</i>	
	<i>Unitario</i>	<i>Federal</i>	<i>Unitario</i>	<i>Federal</i>
Unicameral	Dinamarca Finlandia Islandia Israel Luxemburgo Noruega Nueva Zelanda Suecia			
Bicameral	Irlanda	Austria Suiza	Bélgica Francia IV Francia V Italia Japón Países Bajos Reino Unido	Alemania Australia Canadá Estados Unidos

○ Forma de selecció de la cambra alta al món

Table 14.1 Selection to the upper chamber in some established democracies

<i>Country</i>	<i>Chamber</i>	<i>Members</i>	<i>Term (years)</i>	<i>Method of selection</i>
Australia	Senate	76	6	Direct election by STV in each state [†]
Canada	Senate	104	Retire by 75	Appointed by the prime minister
France	Senate	321	9	Indirect election via <i>départements</i> [‡]
Germany	Bundesrat	69	–	Appointed by state governments
India	Council of States	245	6	Indirect election via state assemblies [†]
Italy	Senate	326	5	Direct election by a mixed member system*
Japan	House of Councillors	252	6	Direct election by a mixed member system
Netherlands	'First chamber' (Senate)	75	4	Elected by and from provincial councils
USA	Senate	100	6	Direct election by plurality voting in each state

ORGANITZACIÓ DEL PARLAMENT

○ Els diputats

- Prerrogatives
 - Immunes: només poden ser detinguts en cas de delictes flagrants.
 - Inviolables: no poden ser perseguits pel que diguen o fan.
 - Aforats: han de ser jutjats per òrgans especials.
- Drets
 - Sous
 - Viatges
- Tots són iguals?
 - Diputats rasos i diputats amb cartera
 - El president

ORGANITZACIÓ DEL PARLAMENT

○ Els grups parlamentaris

- L'organització dels grups
 - Líder
 - Portaveu
- La junta de portaveus

○ El ple i les comissions

- La diputació permanent
- Les comissions

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

INSITITUCIONS POLÍTIQUES CONTEMPORÀNIES

EXECUTIUS

Prof. Dr. Oscar Barberà

OBJECTIUS

- Definir el concepte d'executiu i identificar-ne les funcions principals.
- Descriure els poders de l'executiu segons les diverses formes de govern.
- Assenyalar el procés de formació dels governs.
- Identificar els nivells i l'organització bàsica del governs.
- Diferenciar el govern de les administracions públiques (AP).
- Familiaritzar-se amb el funcionament i les dinàmiques de poder dins del govern.

EXCUTIU: DEFINICIÓ I FUNCIONS

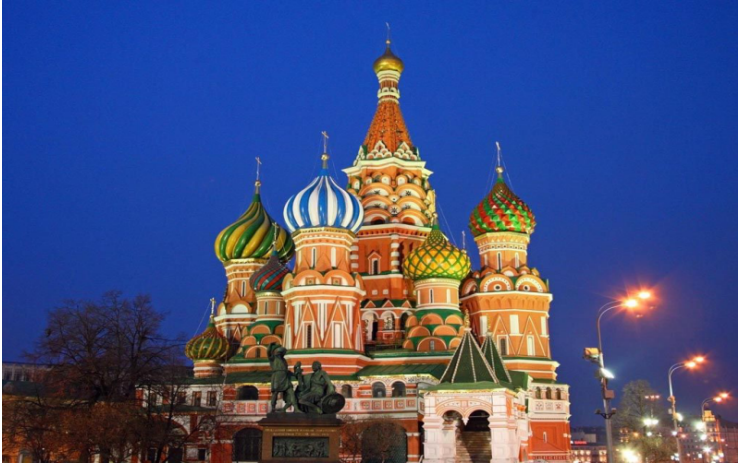
Què tenen en comú aquests personatges?

Què els diferencia?

Què tenen en comú aquests edificis?

Què els diferencia?

EL PODER EXECUTIU

Definició

- Conjunt d'institucions.
- Personifiquen l'autoritat de l'estat.
- Prenen decisions que més directament afecten els ciutadans.
- Fan complir les decisions (recurs a la violència legítima).

Precisions

- 1. L'executiu és inherent a tot sistema polític (liberal o no)
 - Legislatiu i judicial normalment liberal
- 2. Executiu present en cada nivell territorial
 - Local
 - Regional
 - Nacional
 - EU
- 3. Poder executiu = govern + AP
 - On comença / acaba l'un i l'altre?

Funcions del govern

- 1. Representa l'estat (en cada nivell).
- 2. Lidera l'elaboració de polítiques públiques.
 - Decideix què entra en l'agenda govern
 - Decideix entre diverses alternatives
 - Elabora reglaments
- 3. Dirigeix l'actuació de l'administració.
- 4. Gestiona les crisis i actua en els conflictes socials.
- 7. Legitima el sistema polític (*performance*).

Funcions de les AP

- 1. Formulació d'alternatives
 - Captació d'informació
 - Assessorament expert
- 2. Implementació de polítiques
 - Elaboració de reglaments
 - Prestació de béns i serveis
 - Aplicació dels reglaments a casos individuals
- 3. Captació i gestió de recursos
 - Recaptació impostos
 - Administració del patrimoni de l'estat

El protagonisme de l'executiu augmenta amb l'estat del benestar

RAONS

1. Augment del pes de l'estat
2. Augment de la complexitat de les societats postindustrials
3. Urgència en la presa de decisions executives
4. Coneixement i control dels recursos de l'administració pública
5. Canvis derivats de la mediatització de la política (personalització, etc.)

NOTA HISTÒRICA

- L'executiu sempre ha sigut la institució predominant en tota societat.
- Estat liberal: una certa excepció històrica.
 - Control parlamentari
 - Govern reduït

TIPUS D'EXECUTIUS

TIPUS D'EXECUTIUS

○ SEGONS LES INSTITUCIONS QUE EL LIDEREN

● **Monista**

- Una institució lidera el poder executiu
- Cap d'estat = cap de govern

● **Dualista**

- Executiu liderat per més d'una institució
- Cap d'estat \neq cap de govern

○ **SEGONS LES RELACIONS DE PODER AMB EL LEGISLATIU**

● **PRESIDENCIALISME**

- Cap d'estat = cap de govern
- Monista
- Executiu legitimitat independent del legislatiu

● **SEMIPRESIDENCIALISME**

- Cap d'estat \neq cap de govern
- Dualista
- Cap d'estat legitimitat independent del legislatiu però no el cap de govern

• **PARLAMENTARISME**

- Cap d'estat ≠ cap de govern
- Dualista
- Cap d'estat amb poders simbòlics
- Cap de govern = poder executiu (amb el govern)
 - **El cap de govern és ahora el líder d'un dels principals partits parlamentaris (sovint del més nombrós)**

EXECUTIU EN PARLAMENTARISME

***α*) CAP D'ESTAT**

○ **Figura simbòlica***

- Reis
- Presidents

[* Alguns designen el candidat a primer ministre que investirà el parlament]

○ **Legitimitat**

- Herència (dinàstica)
- Elecció directa (Àustria)
- Elecció pel legislatiu (la majoria)

ELS CAPS D'ESTAT A EUROPA

HEADS OF STATE IN WESTERN EUROPE, 2000

	Constitutional status of head of state	Head of State (January 2000)	When came to office	How came to office
Austria	President	Thomas Klestil	1992	Direct election
Belgium	Monarch	King Albert III	1993	Heredity
Denmark	Monarch	Queen Margrethe II	1972	Heredity
Finland	President	Tarja Halonen	2000	Direct election
France	President	Jacques Chirac	1995	Direct election
Germany	President	Johannes Rau	1999	Election by legislature
Greece	President	Kostis Stephanopoulos	1995	Election by legislature
Iceland	President	Ólafur Ragnar Grímsson	1996	Direct election
Ireland	President	Mary McAleese	1997	Direct election
Italy	President	Carlo Azeglio Ciampi	1999	Election by legislature
Luxembourg	Grand Duke	Grand Duke Jean	1964	Heredity
Malta	President	Guido de Marco	1999	Election by legislature
Netherlands	Monarch	Queen Beatrix	1980	Heredity
Norway	Monarch	King Harald	1991	Heredity
Portugal	President	Jorge Sampaio	1996	Direct election
Spain	Monarch	King Juan Carlos	1975	Heredity*
Sweden	Monarch	King Carl XVI Gustaf	1973	Heredity
Switzerland	President	Adolf Olgi	2000	Election by legislature
United Kingdom	Monarch	Queen Elizabeth II	1952	Heredity

*Spain was a republic from 1931 to 1975. Juan Carlos, grandson of the king ousted in 1931, was nominated by the dictator General Franco to succeed him as head of state, and took over this position when Franco died in 1975.

Font: Gallagher, Laver, Mair (2000)

b) EL PRIMER MINISTRE

- **Poders constitucionals:** *primus inter pares*
 - Pot nomenar i destituir ministres
 - Pot convocar eleccions
 - És l'únic sotmès a investidura*
 - És l'únic censurable (confiança)*
- **Poders derivats del joc polític**
 - Personifica el govern
 - Cap de cartell electoral – *guanyador* electoral
 - Líder del partit (majoria / minoria majoritària)
 - Poder *limitat* depenent del control del partit

○ Poders derivats de l'especialització de l'administració

- Ministres especialistes
- President generalista

○ Duració predeterminada del càrrec? NO

- Pèrdua del lideratge del partit

- Pèrdua de confiança del seu grup parlamentari

- Pèrdua de confiança d'altres grups parlamentaris

CAP DE GOVERN: FACTORS DE DURADA

TABLE 3-2 CONSTITUTIONAL FACTORS IN GOVERNMENT LIFE CYCLES

Country	Does head of state play active role in government formation?	Is formal investiture vote needed?	Must government resign if it loses confidence vote?	Can government dissolve legislature?	Can legislature dissolve legislature?	Maximum time between elections
Austria	No	No	Yes	Yes	Yes	4 years
Belgium	No	Yes	Yes	Yes	No	4 years
Denmark	No	No	Yes	Yes	No	4 years
Finland	Yes	No	No*	No	No	4 years
France	Yes	No	Yes [†]	Yes [‡]	No	5 years
Germany	No	No	Yes [§]	Yes	No	4 years
Greece	No	Yes	Yes	Yes	No	4 years
Iceland	No	No	Yes	Yes	No	4 years
Ireland	No	Yes	Yes	Yes	No	5 years
Italy	Yes	Yes	Yes	Yes	No	5 years
Luxembourg	No	No	Yes	Yes	No	5 years
Malta	No	No	Yes	Yes	No	5 years
Netherlands	Yes	No	Yes	Yes	No	4 years
Norway	No	No	Yes	No	No	4 years
Portugal	Yes	Yes	Yes	Yes	No	4 years
Spain	Yes	Yes	Yes**	Yes	No	4 years
Sweden	No	Yes	Yes [†]	Yes	No	3 years
Switzerland	No	Yes	No	No	No	4 years
United Kingdom	No	No	No	Yes	No	5 years

Source: Laver and Schofield, 1990.

*President "may" accept resignation in the event of a no-confidence vote.

[†]Absolute majority if legislature required to pass no-confidence vote.

[‡]After one year.

[§]No-confidence vote must designate new federal chancellor.

**Motion of no confidence in prime minister must specify successor.

EXECUTIU EN PRESIDENCIALISME

PRESIDENT

- Cap d'estat i de govern
- Poders constitucionals
 - Rang superior (NO *primus inter pares*)
 - Secretaris, no ministres
- Poders derivats del joc polític
 - Personifica el govern
 - Cap de cartell electoral – *guanyador* electoral
 - Líder de partit
 - Poder *limitat*
 - Control del parlament (EUA)

○ Poders derivats de l'especialització de l'administració

- Ministres especialistes
- President generalista

○ Durada predeterminada en el càrrec?

SÍ

EXECUTIU EN SEMIPRESIDENCIALISME

○ Poders constitucionals

- Poders dividits
 - Cap d'estat (seguretat i exteriors)
 - Cap de govern (*primus inter pares*)

○ Poders derivats del joc polític

- Cap d'estat amb majoria al parlament
 - Cap d'estat >> cap de govern
- Cap d'estat sense majoria al parlament
 - Cap d'estat = cap de govern
 - Cohabitació

○ Poders derivats de l'especialització de l'administració

- Cap d'estat generalista
- Cap de govern generalista
- Ministres especialistes

Durada predeterminada del càrrec?

- SÍ, president
- NO, cap de govern

**TIPUS DE GOVERNS
(PARLAMENTARISME I
SEMIPARLAMENTARISME)**

TIPUS DE GOVERNS

Variable: qui mana?

○ **Governos de gabinet**

- Tots els membres són iguals
- Les decisions es prenen entre tots
- Pot haver-hi un portaveu, no líder

○ **Governos de primer ministre**

- Decisions formalment aprovades per tots
- Coordinació / domini del primer ministre

○ **Governos de ministres**

- Autonomia de cada ministre
- No hi ha decisions col·legiades
- Coherència de les polítiques?

GOVERN VS. GABINET

○ GOVERN

Institucions encarregades de les funcions executives i directives.

- **El govern és més ampli que el gabinet**
 - Alts càrrecs polítics que no són al gabinet
 - Secretaris d'estat / directors generals...
- On acaba el govern i comença l'AP?
 - Amb els càrrecs polítics (de lliure designació)

○ GABINET

Òrgan col·legiat que agrupa els màxims responsables de les funcions executives i directives.

- Màxims responsables dels departaments de l'administració.
- Però també... **ministres sense cartera**

El consell de ministres (gabinet)

TIPUS DE GABINETS

Partits	1 partit	+1 partit (coalició)
Majoria		
Minoria	Minoritari	Minoritari
Majoria	Majoritari	Majoritari (estricte)
Majoria àmplia		Sobredimensionat

Quines conseqüències té cada tipus de gabinet?

ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT DELS GOVERNS (PARLAMENTARIS)

I. ELS ÒRGANS INDIVIDUALS

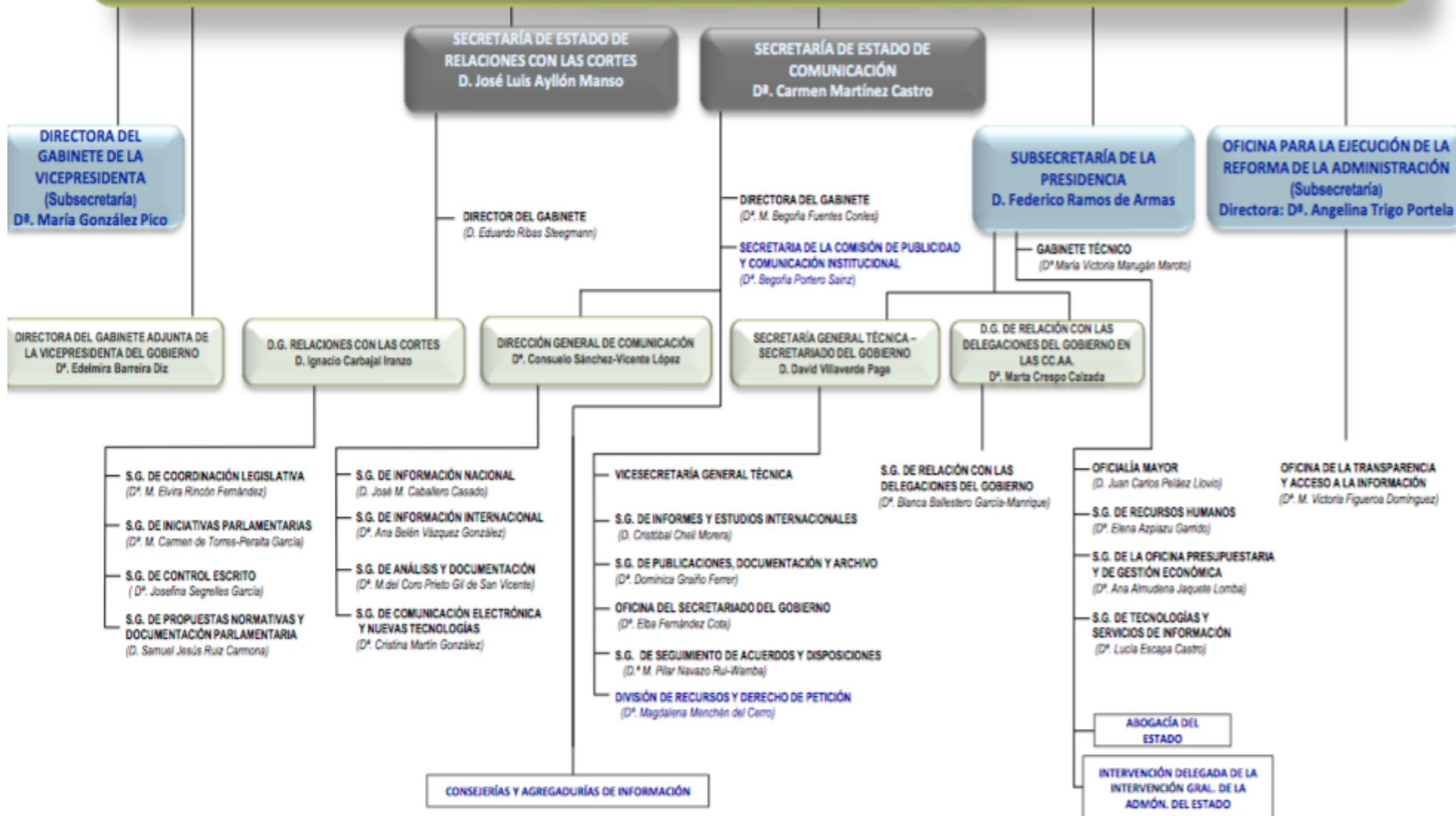
1. EL PRIMER MINISTRE

- El *cercle de confiança* del primer ministre
 - L'oficina del president
 - Director del gabinet
 - Departaments (equivalent a ministeris)
 - La presidència del govern
 - La Moncloa (web)
 - Organització (PP 2011-2015)
 - 10 Downing Street

ORGANIGRAMA DEL MINISTERIO DE LA PRESIDENCIA

VICEPRESIDENTA DEL GOBIERNO Y MINISTRA DE LA PRESIDENCIA D^a. SORAYA SÁENZ DE SANTAMARÍA ANTÓN

• Paper i funcions del primer ministre

- Patronatge: contracta i destitueix el gabinet
 - També (quasi tot) el govern
- Direcció i coordinació del govern i les seues polítiques
 - Establiment d'agenda
- Dissol el parlament i convoca eleccions
- Controla el parlament mitjançant la majoria parlamentària
- Lidera la nació i la representa

2. ELS MINISTRES

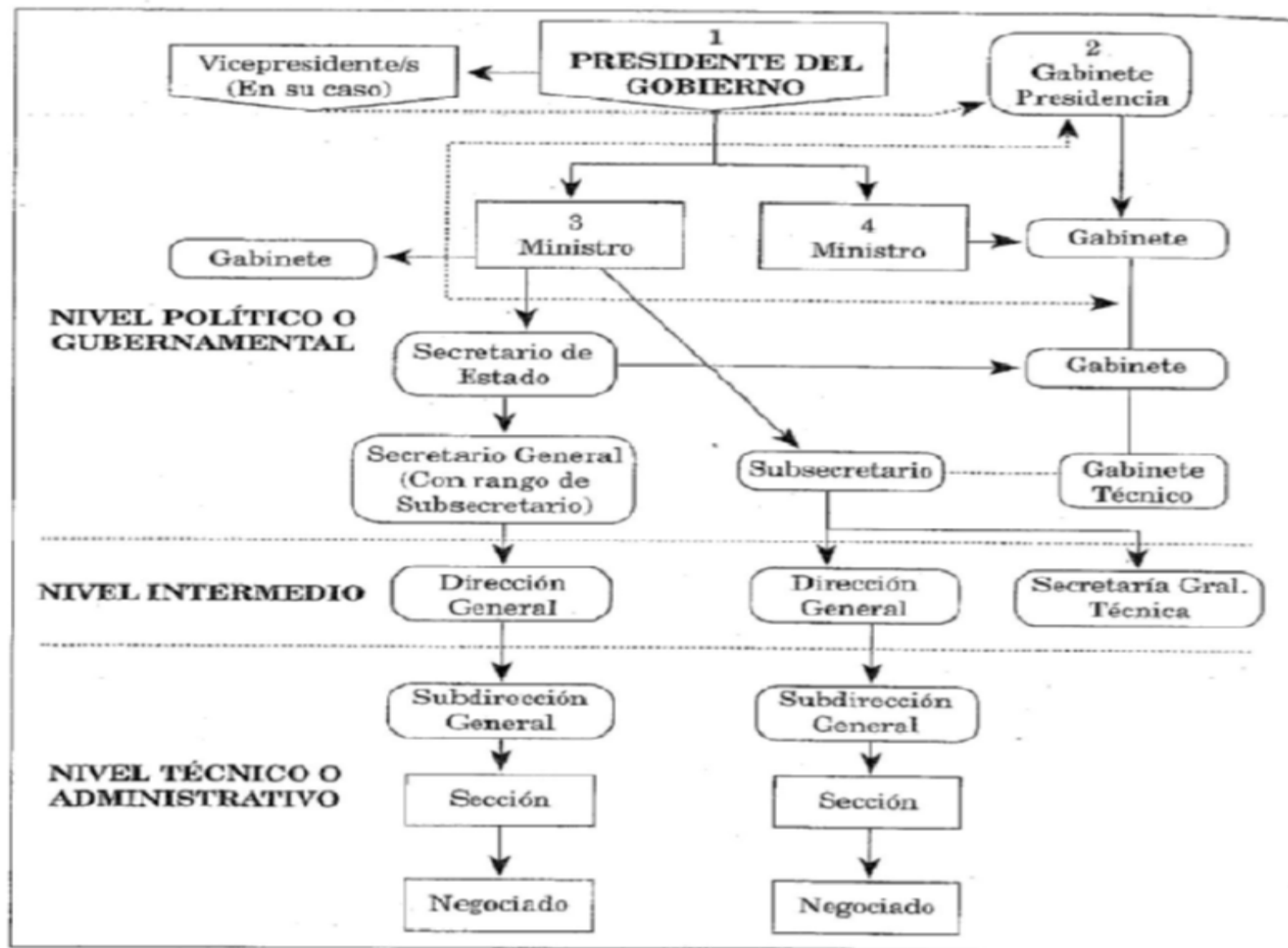
- Tipus de ministres
 - Amb cartera i sense cartera
 - Tipus de ministeris
 - Econòmics / polítics / socials
 - Ingressos / despesa
- El ministre i el seu equip
 - Quin paper i funcions té un ministre?
 - **Establiment d'agenda**
 - Què pot canviar realment un ministre?

3. ELS ALTS CÀRRECS POLÍTICS (FORA DEL GABINET)

- Funcions
 - Direcció real de l'AP
 - Direcció de les polítiques públiques específiques
- Llindar entre govern i administració
- Organigrama
 - (PP 2011-2015)

ESTRUCTURA DEL GOVERN: ESPANYA

GRÁFICO I

Fuente: Antonio Bar Cendón (1985): *op. cit.* (pág. 24).

Font: Alcántara i Martínez 2000

ESTRUCTURA DEL GOVERN: UK

Figure 12.1 Structure of a typical department of state (civil servants italicised)

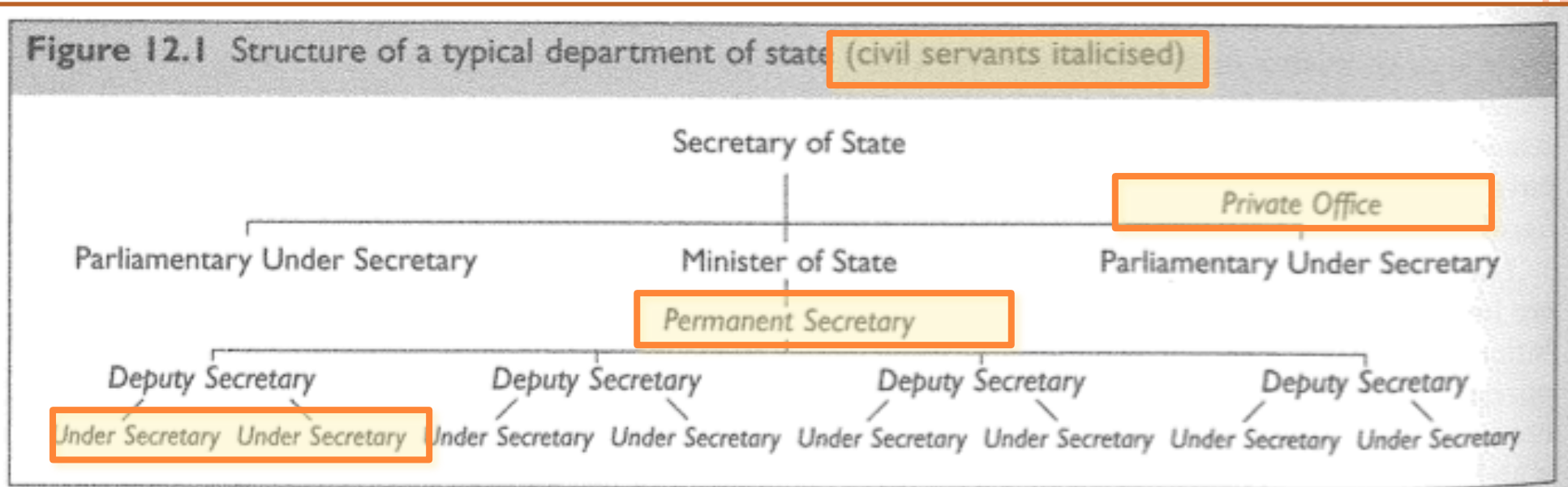
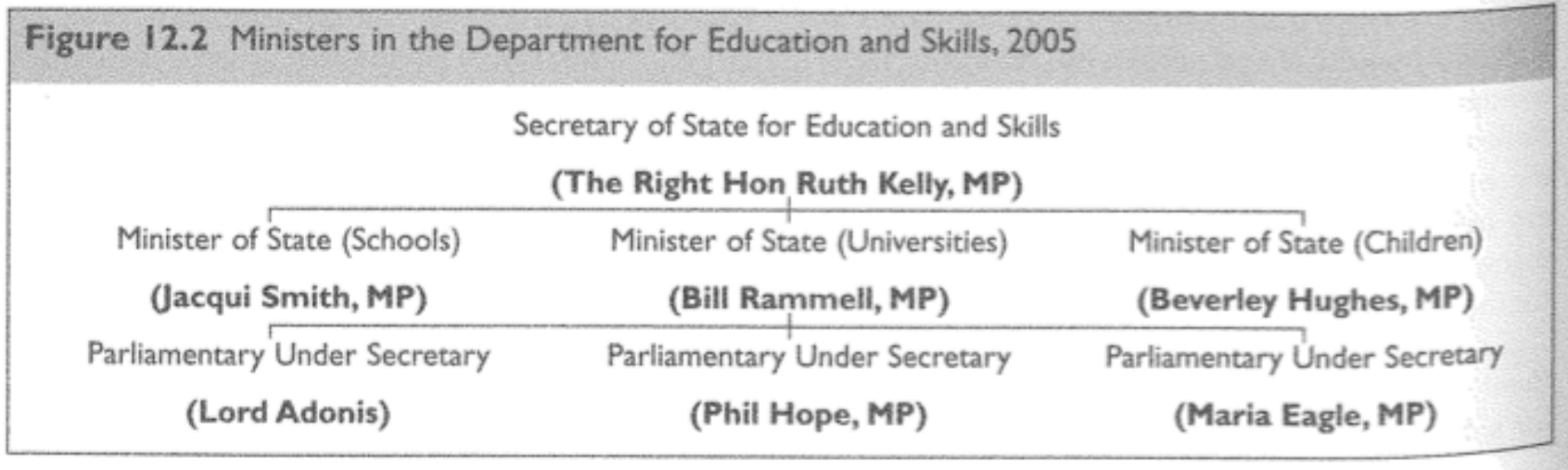

Figure 12.2 Ministers in the Department for Education and Skills, 2005

II. ELS ÒRGANS COL·LEGIATS

1. EL GABINET

2. LES COMISSIONS DEL GOVERN

- El segon nivell polític

○ **Funcions i paper del gabinet**

- Aprovació formal i legitimació de les decisions del govern.
- Última instància on es resolen disputes dins del govern.
- Gestió de conflictes i d'emergències.
- Fòrum de debat i projecció per als ministres més ambiciosos.
- Símbol del caràcter col·legiat de l'executiu.

- **La responsabilitat col·lectiva del gabinet**
 - Solidaritat i defensa col·lectiva de les decisions.
 - Secret de les deliberacions.
 - Cessen tots amb el primer ministre.

NAIXEMENT I MORT DELS GOVERNS

Barberà IPC 1516

NAIXEMENT DELS GOVERNS

PRESIDENCIALISME

- Procediment automàtic
- Independent del legislatiu*

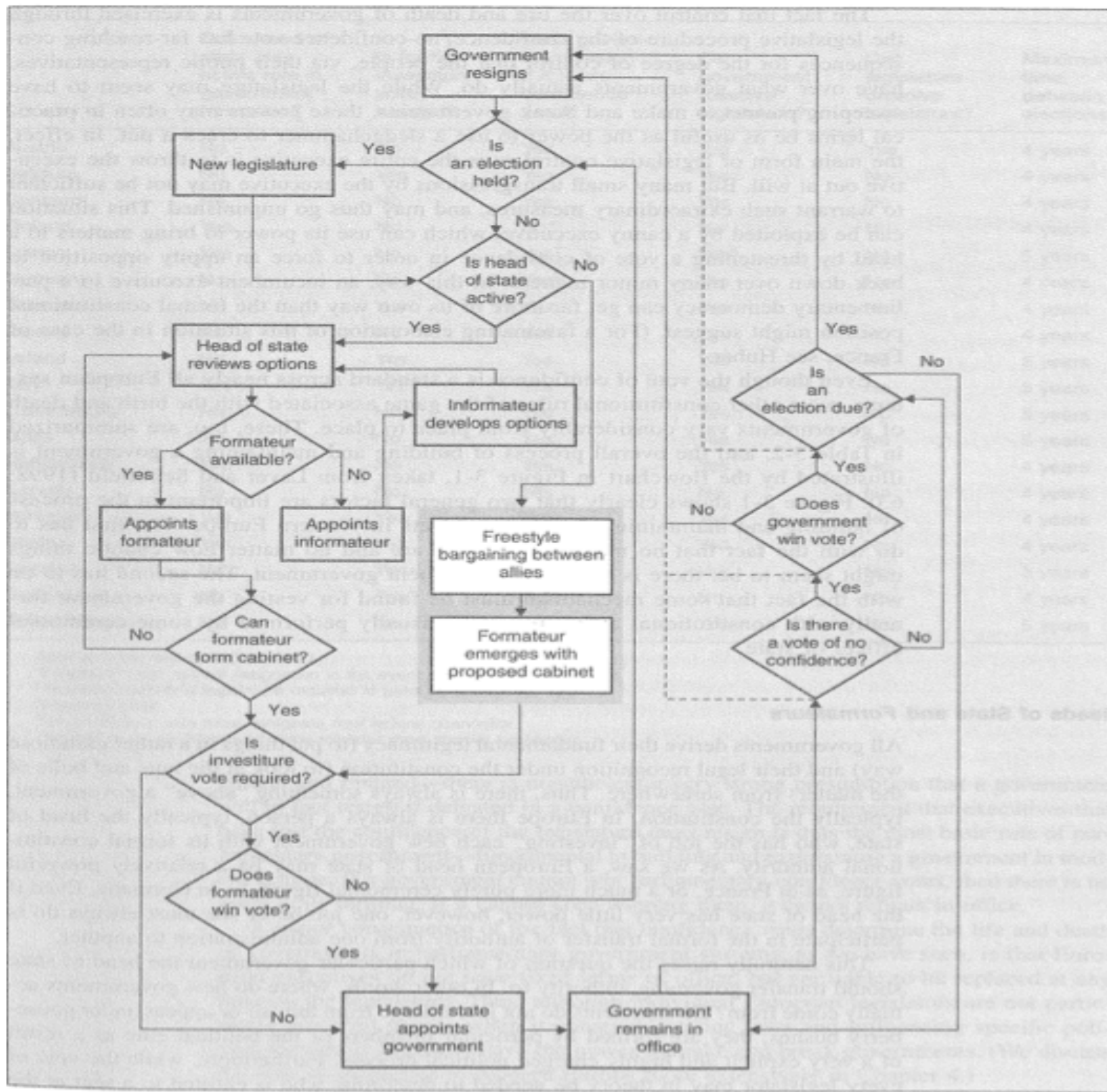
SEMIPRESIDENCIALISME

- El president: selecciona el candidat a primer ministre
- El legislatiu: accepta o refusa la candidatura

PARLAMENTARISME

- El cap d'estat pot (o NO) seleccionar el candidat a primer ministre
- El legislatiu: accepta o refusa la candidatura

FORMACIÓ DEL GOVERN: PARLAMENTARISME

Font: Gallagher, Laver, Mair (2000)

CANVIS I FINAL D'UN GOVERN

○ Quan canvia/finalitza un govern?

Presidencialisme

- Fi de legislatura - Eleccions
- Canvi/dimissió/mort del president

Parlamentarisme

- Fi de legislatura - Eleccions
- Canvi/dimissió/mort del president
- Canvi dels partits que integren el govern
- Canvi dels partits que donen suport al govern

LES AP

DEFINICIÓ

○ Què són les AP?

- Organitzacions
- Personal professionalitzat (exclusivitat)
- Mitjans de titularitat pública
- Encarregat d'executar les decisions i polítiques públiques del govern

○ La burocràcia és l'extensió natural del govern (present a tots els nivells)

○ Característiques de la burocràcia (AP moderna)

Max Weber

- Reclutament per mèrit i capacitat amb procediments reglats
 - vs. clientelisme (*spoil system*)
- Lloc de treball vitalici (independent dels governs)
- Definició clara de tasques
- Propietat pública dels mitjans materials
- Submissió a les normes: igualtat, imparcialitat i neutralitat
- Organització jeràrquica

○ El control sobre les AP

CUADRO III.13.1. *El control sobre las administraciones públicas*

<i>Controles sobre las administraciones públicas</i>	
<i>Formales ejercidos por</i>	<i>Informales ejercidos por</i>
<ul style="list-style-type: none">• Autoridad política responsable (ministro, alcalde, etc.).• Gabinete de asesores de la autoridad política.• Parlamento.• Tribunales de justicia.• <i>Ombudsman</i> (Defensor del Pueblo).• Intervención directa de los ciudadanos en consejos asesores, comisiones de usuarios, etc.	<ul style="list-style-type: none">• Medios de comunicación de masas.• Organizaciones sociales (sindicatos, grupos empresariales, colegios profesionales, asociaciones de vecinos, de usuarios y consumidores, etc.).• Asociaciones profesionales de los propios funcionarios y empleados públicos.

Adaptado de Nadel, F. y Rourke, F., «Bureaucracies», en Greenstein, F. y Polsby, N. (eds.), *The Handbook of Political Science*, Reading, Mass., 1975.

Font: Vallès 2000

○ Les AP del futur

- Menys estat
 - Neoliberalisme
- Estat més eficient
 - **Nova gestió pública**
 - Selecció + flexible del personal
 - Organitzacions més planes i en xarxa
 - Agències
 - Control de resultats, no de processos
 - Competència en la provisió de béns i serveis
- Estat més democràtic
 - Participació en la presa de decisions
 - Més transparència: govern obert (*open government*)

VNIVERSITAT Đ VALÈNCIA

INSTITUCIONS POLÍTIQUES CONTEMPORÀNIES

Constitucions i jutges

Prof. Dr. Oscar Barberà

OBJECTIUS

- Diferenciar el paper de la constitució en l'ordenament de diversos sistemes polítics.
- Identificar els principals mecanismes de reforma i d'interpretació de la constitució i la relació que tenen amb les formes de govern.
- Identificar les característiques del poder judicial i la relació amb la divisió de poders.
- Diferenciar els principals sistemes judicials.

CONSTITUCIONS

CONSTITUCIÓ I ORDENAMENT JURÍDIC

- L'estat liberal-democràtic es basa en el govern de la llei, no dels homes.
- Gairebé tots els països tenen una norma jurídica superior escrita en un document.
 - Però hi ha excepcions: GB, NZ, Israel
 - **Importa? Poc**
- Per a què serveixen les constitucions?

CONSTITUCIONS: DEFINICIÓ

- Text(s) escrit
- Llei *fonamental*
 - Màxima jerarquia normativa
 - Pacte vinculant per una comunitat política
- Defineix regles de joc
 - a) Drets ciutadans
 - b) Funcionament de les institucions
 - Limitació de poders
 - Regles per a solucionar problemes

CONSTITUCIONS: ESTRUCTURA

- Carta de drets fonamentals
- Organització política
 - Funcional
 - Territorial
- Procediments per a resoldre conflictes entre les institucions clau
- Regulació de l'ordre jurídic
- Procediments per a reformar-la

CONSTITUCIONS: FUNCIONS (HEIWOOD)_{HEIWOOD}

- Donar poder i legitimat als estats
 - Estableix sobirania sobre població i territoris
- Protegir les llibertats
 - Dividir i limitar el poder
 - Reconeixent drets
- Facilitar l'estabilitat del sistema polític
 - Establir (crear) l'ordenament polític
 - Poders i funcions dels diversos òrgans i territoris de l'estat
- Establir valors i objectius comuns

CONSTITUCIONS: TIPUS

RÍGIDES O FLEXIBLES

- Com es mesura la rigidesa d'una constitució?
- La clau: **procediments de reforma**

- **a) Majories qualificades (veto de la minoria)**

Dificultats

- Dos parlaments diferents (eleccions interposades)
 - Aprovació per unitats territorials
 - Aprovació en sistemes de bicameralisme incongruent
- **b) Referèndums**
 - **c) Majories parlamentàries simples**

- Rigidesa constitucional i tipus democràcia?
- Rigidesa constitucional i text escrit?

TABLA 11.1. *Tres tipos de procedimientos para enmiendas constitucionales en 22 regímenes democráticos*

<i>Dominio de la mayoría pura</i>	<i>Aprobación por referéndum</i>	<i>Veto de la minoría</i>
Islandia Israel Nueva Zelanda Reino Unido Suecia	Dinamarca Francia IV Francia V Irlanda Italia	Alemania Australia Austria Bélgica Canadá Estados Unidos Finlandia Japón Luxemburgo Noruega Países Bajos Suiza

Lijphart, 1991

CONTROL DE CONSTITUCIONALITAT

- **Qui interpreta (i qui demana interpretar) la constitució?**

- a) El parlament interpreta la constitució**

- b) El tribunal constitucional (control jurisdiccional)**

- Qui ho pot demanar?**

- b1) Centralitzat**

- Institucions polítiques (president, oposició, etc.)

- b2) Descentralitzat**

- Institucions polítiques + jutges

CONTROL CONSTITUCIONALITAT: EUROPA

Table 9.2 *Legislative review powers of the constitutional courts*

	Concrete review	Abstract review <i>a priori</i>	Abstract review <i>a posteriori</i>
Austria	Yes	No	Yes
Germany	Yes	No	Yes
France	No	Yes	No
Italy	Yes	No	Yes
Luxembourg ^a	–	–	–
Portugal	Yes	Yes	Yes
Spain	Yes	No ^b	Yes

Sources: Country constitutions, status June 2002; Stone (1992a: Table 9.1, 231–2; 1995: Table 10.1, 290–2).

SISTEMES LEGALS

SISTEMES LEGALS

1. MODEL ANGLOSAXÓ (*COMMON LAW*)

- GB i antigues colònies
- Característiques
 - La part fonamental és la jurisprudència, no el codi (lei)
 - La jurisprudència s'expressa com a precedents (*common law*: dret comú o consuetudinari)
 - Sentències judicials prèvies
 - *Madison contra Marbury*
 - Els jutges reinterpreten els precedents i els adapten a noves circumstàncies socials
 - La llei ordena la jurisprudència
 - El pes del *common law* disminueix progressivament

2. MODEL CONTINENTAL (LLEI DE CODI)

- Europa continental i antigues colònies
- Característiques
 - La part fonamental és el codi (lleï), no la jurisprudència
 - Els jutges interpreten la llei, no *fan* la llei
 - Discrecionalitat mínima: s'ha complit la llei?
 - La llei corregeix la jurisprudència

SISTEMES LEGALS I ORGANITZACIÓ JUDICIAL

Estructura judicial

- Estructura judicial única: Espanya i GB
- Estructura judicial múltiple: EUA
 - La federació: Tribunal Suprem
 - Estats: cada estat té una estructura judicial pròpia

Organització dels jutges

- Sistema continental: l'exemple d'Espanya (gràfic)
- Sistema anglosaxó: l'exemple de GB (gràfic)

ORGANITZACIÓ JUDICIAL: ESPANYA

Nivells	Òrgan	Competències
Cinquè	Tribunal Suprem	Civil – Penal – Adm. – Social - Militar
	Audiència Nacional	Penal - Social - Adm. Terrorisme – Monetaris – Contra institucions de l'estat
Quart	Tribunals superiors	Civil – Penal – Social – Adm. Última instància en assumptes de la comunitat
Tercer	Audiències provincials	Civil – Penal – Social – Adm.
Segon	Jutge d'instrucció	Penal (per a ser jutjat en audiència)
	Jutge de 1a instància	Administratiu Social Vigilància penitenciària Menors Civil
Primer	Jutge de pau	Civil (Registre Civil) Penal

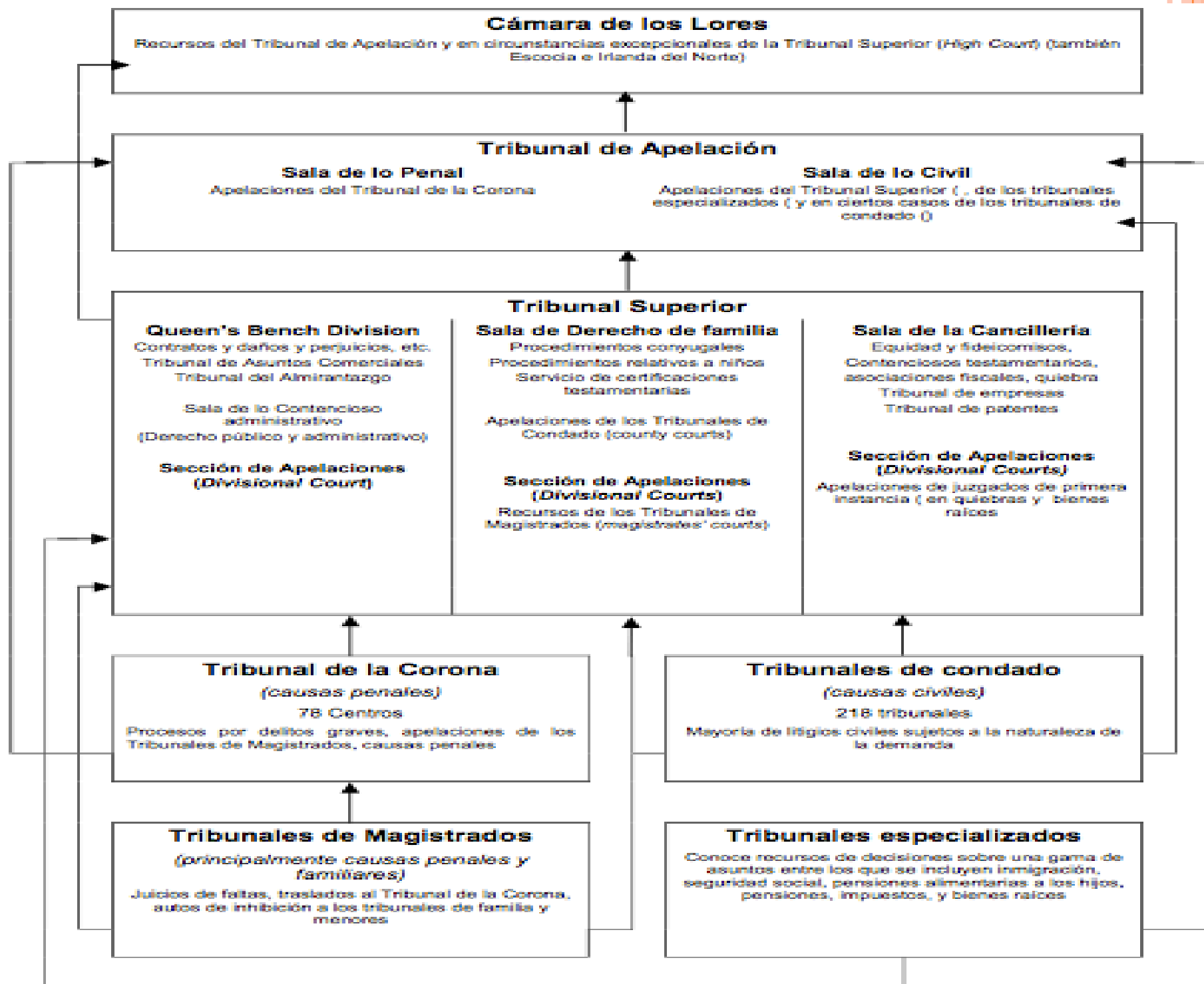
TABLA 1

Sistema de ingreso y ascensos en la carrera judicial en España

<i>Modalidad</i>	<i>Categoría</i>
<p>2/3 Oposición 1/3 Concurso de méritos</p> <p>(El Tribunal es común para la oposición y el concurso)</p>	<p>Jueces Entre licenciados en Derecho Entre juristas de reconocida competencia con más de seis años de ejercicio profesional Los seleccionados tienen que seguir un curso en el Centro de Estudios Judiciales</p>
<p>2/4 Promoción de jueces 1/4 Promoción de jueces</p> <p>1/4 Concurso de méritos</p> <p>Turno especial para Sala Civil-Penal TTSSJJ 1/3</p>	<p>Magistrados Por antigüedad en el escalafón Mediante pruebas selectivas por órdenes jurisdiccionales Entre juristas de reconocida competencia con más de 10 años de experiencia profesional Juristas de reconocido prestigio con más de 10 años de ejercicio profesional</p>
<p>4/5 Promoción de magistrados</p> <p>1/5 Designación por el CGPJ</p>	<p>Magistrados del Tribunal Supremo Con más de 10 años en la categoría y no menos de 20 en la carrera judicial Entre abogados y juristas de reconocida competencia con más de 20 años de actividad profesional</p>

FUENTE: José Guerra San Martín, *Lecciones de Derecho Procesal*, Universidad de Deusto, Bilbao, 1992, p. 210. Uriarte, 2010

ORGANIZACIÓN JUDICIAL: GB

JUTGES I POLÍTICA

- El poder judicial és independent del legislatiu i de l'executiu
- Relació entre política i justícia: politització i judicialització

La politització de la justícia

- Jutges nomenats per polítics
 - Jutges del Tribunal Constitucional
 - Consell Superior del Poder Judicial
 - Fiscal general

La judicialització de la política

- Problemes polítics resolts judicialment
 - Lleis considerades no constitucionals
 - Disputes entre institucions pel repartiment de competències o poders

Table 9.1 *The selection of members of the constitutional courts*

	Number of members	Selection by political bodies	Selection by legal bodies
Austria	14	Cabinet ^a (8) Nationalrat (3) Bundesrat (3)	—
Germany	16	Bundestag (8) Bundesrat (8)	—
France	9	President (3) Pres. of National Assembly (3) Pres. of Senate (3)	—
Italy ^b	15	President (5) Parliament (5)	Court of Cassation (3) Council of State (1) Court of Accounts (1)
Luxembourg ^c	9		Superior Court of Justice and Administrative Court (5)
Portugal	13	Parliament (10)	Constitutional Court (3)
Spain	12	Congress (4) Senate (4) Cabinet (2)	General Council of the Judiciary (2)

Sources: Country constitutions, status June 2002; Balsemao (1986: 202); Stone (1992a: Table 9.1, 232); de Franciscis and Zannini (1992: 70); Hine (1993).

VNIVERSITAT VALÈNCIA

INSTITUCIONS POLÍTIQUES CONTEMPORÀNIES

DIVISIÓ TERRITORIAL DEL PODER

Prof. Dr. Oscar Barberà

OBJECTIUS

- Identificar les diferències entre estats unitaris i estats compostos i els conceptes derivats.
- Assenyalar les característiques principals del federalisme i els diversos models.
- Familiaritzar-se amb el funcionament del govern local.

SUMARI

- INTRODUCCIÓ: CONCEPTES
- FEDERALISME: INSTITUCIONS
- FEDERALISME I MODELS DE DEMOCRÀCIA
- TIPUS DE FEDERALISME
- EL GOVERN LOCAL

INTRODUCCIÓ

L'ESTAT: UNITAT DE PODER I TERRITORI

○ **Estat modern** (absolutisme)

- L'estat modern implica unitat territorial del poder
 - vs. imperis i formes anteriors
- El centre és on radica el vèrtex de l'organització que controla l'estat (corona)
 - Límits a la centralització de poder
 - Conflictes entre el centre i la perifèria

○ **Estat nació** (liberal)

- Identificació entre estat i nació (s. XIX)
 - La nació (no el rei) és qui té la sobirania
 - Uniformització cultural i identitària
 - Límits

DIVISIÓ TERRITORIAL DEL PODER: RAONS

¿El poder ha d'estar dividit territorialment?

○ Centralització

- Més igualtat entre els ciutadans
- Menys corrupteles (locals)
- Més capacitat de planificació

○ Divisió territorial

- Més eficiència tècnica
- Més democràtic (subsidiarietat)
- Més respecte per la diversitat cultural o identitària

DIVISIÓ TERRITORIAL DEL PODER: TIPUS

- Estats unitaris
 - Desconcentrat
 - Descentralitzat
- Estat compost
 - Autonomia política
 - Federalisme
- Confederació

TIPUS D'ESTAT I PODER TERRITORIAL

	CENTRE	REGIONS	LOCAL
UNITARI	Executiu Legislatiu Judicial	Executiu*	Executiu
COMPOST	Executiu Legislatiu Judicial	Executiu Legislatiu Judicial*	Executiu

* No sempre

ESTAT UNITARI

ESTATS UNITARIS I CENTRALITZACIÓ

L'estat unitari

- Tot el poder polític és en un únic centre
 - Només possible en estats molt petits
- És habitual delegar poder en persones que representen el centre al territori
 - El model jacobí: els prefectes
 - El model espanyol: els governadors civils
- Coexistència d'un nivell local

LA DESCONCENTRACIÓ

- Delegar poders executius dins d'una mateixa administració
 - A òrgans d'àmbits territorials subestatals (perifèria)
 - Delegació del govern
 - Exemple: manteniment de carreteres a la delegació ministerial d'Alacant
- La desconcentració implica
 - Delegació exclusivament de poders executius
 - Possibilitat de revocació unilateral pel centre

LA DESCENTRALITZACIÓ

- Transferir poders executius a una administració diferent
 - A institucions d'altres àmbits territorials
 - Local o regional
 - Exemple: conservació de carreteres a la diputació
- La descentralització implica
 - Transferir només poders executis
 - Pot ser revocada unilateralment pel centre
- Com es mesura descentralització?

Capacitat de gestió de les diverses administracions

 - Els diners: % ingressos / % despesa
 - El personal

Cuadro 5.2. *Estructura estatal y descentralización fiscal*

	Impuestos propios/ingresos del gobierno central (D1)	Ayudas de otros niveles de gobierno/ingresos totales de gobierno provincial o local (D2)
NÚCLEO CE	16,3 (6)	52,4 (6)
OTROS CE	18,5 (5)	54,9 (5)
FUERA CE	43,3 (6)	26,8 (6)
NÚCLEO ESTE	14,0 (3)	47,9 (3)
PERIFERIA ESTE	26,6 (2)	35,3 (2)
Todos	24,8 (22)	43,7 (22)

Fuente: FMI (1993).

Font: Lane y Larsson 1996

TABLA 10.2. *Centralización del gobierno en 15 regímenes unitarios y en seis federales, medida según la participación del gobierno central en el total de ingresos fiscales, centrales y no centrales (años 70)*

<i>Unitario</i>	<i>Federal</i>	<i>Cuota de participación del gobierno central en los impuestos (%)</i>
Países Bajos		98
Israel		96
Italia		96
Bélgica		93
Nueva Zelanda		93
Irlanda		92
Francia		88
Reino Unido		87
Islandia		83
Luxemburgo		82
	Australia	80
Dinamarca		71
Finlandia		70
	Austria	70
Noruega		70
Japón		65
Suecia		62
	Estados Unidos	57
	Alemania	51
	Canadá	50
	Suiza	41

Nota: Los años considerados en la mayor parte de los países son 1972, 1973, 1975, 1977, 1978 y 1979.

Fuente: Basada en datos de la Organization for Economic Co-operation and Development.

ESTAT COMPOST

AUTONOMIA POLÍTICA

- Transferir poders a una administració diferent
 - Regions
 - Exemple: competència en educació o sanitat
- L'autonomia política = autogovern
 - Transferències més enllà de l'àmbit executiu
 - Executiu
 - Legislatiu
 - Judicial
 - Diferències entre territoris en competències i en resultats (polítiques)
 - Protecció constitucional de l'autogovern
 - Límits a retirar unilateralment la transferència

FEDERALISME

- Autogovern + govern compartit
 - Autogovern de les regions/estats
 - Participació de les regions/estats en política federal
- Institucions
 1. **Constitució federal**
 - Repartiment de competències (i finançament) entre federació i regions/estats
 - Dret de les regions/estat a esmenar la constitució federal

2. Participació de les regions/estats en les institucions de la federació

- Bicameralisme, banc federal, etc.
- Representació no proporcionada a la població de les regions/estats

3. Constitució de cada regió/estat

- Dret dels estats a canviar unilateralment la seua constitució
- Límit: secessió***

TIPUS DE FEDERALISME (I)

○ **Congruent**

- Unitats territorials de caràcter social i cultural semblants entre si

○ **Incongruent**

- Unitats territorials diferenciades entre si socialment i culturalment
- Federalisme asimètric: reconeixement constitucional de diferències
 - Llengua / dret civil / insularitat...

○ **Corporatiu**

- Institucions federals NO territorials: ètnic o religiós
 - Austràlia / Bèlgica...

TIPUS DE FEDERALISME (II)

Dual (jurisdiccional): EUA

○ Principis

- Divisió estricta de competències
- Especialització i no-ingerència
- Conflictes per ambigüitat o disputa

○ Institucions

- Federació amb pocs poders
(defensa, exterior, moneda)
- Estats amb molts poders

○ Pros i contres

- Poca col·laboració entre nivells
- Desigualtats en resultats

Cooperatiu (funcional) Alemanya

○ Principis

- Divisió de funcions, no de competències
- Cooperació i interdependència

○ Institucions

- Centre: direcció, coordinació, disseny (macro)
- Estats: disseny (micro) i implementació

○ Pros i contres

- Requereix un fort compromís compartit
- Molt lent però molta legitimitat
- Més integrador

CONFEDERACIÓ

CONFEDERACIÓ

○ Agrupació d'estats

- Actuen de manera concertada en algunes qüestions
- Pèrdua de sobirania limitada
- Inestables (dissolució o federació)

○ Funcionament

- Unanimitat de tots els membres
 - Poder de veto
 - Excepcions: les majories a la UE
- Òrgan clau: representació de tots els estats
 - No dels ciutadans (parlament)
- No hi ha revisió judicial
 - Expulsió en cas d'incompliment

EL GOVERN LOCAL

EL GOVERN LOCAL

- El govern local és universal en democràcia
- Virtuts de la política de proximitat
 - Reforça identitats locals
 - Proporciona espai per a l'educació en política
 - Base de reclutament per a càrrecs superiors
 - Coneixement dels problemes
- ... i defectes
 - Massa petits per a oferir serveis eficientment
 - No tenen autonomia financera
 - Dominats per *cacics* locals
- Difícil equilibri entre política de proximitat i eficiència

ESTRUCTURA DELS GOVERNS LOCALS

○ **Governos de consell**

- En mans de regidors electes que funcionen per comitès
- El paper de l'alcalde és testimonial

○ **Governos d'alcalde i consell**

- Alcalde escollit directament
- Districtes governats per un regidor escollit
- Els regidors es reuneixen en consell amb potestat regulativa i financera

○ **Governos de consell i gerent**

- Els votants escullen els regidors
- Els regidors escullen un gerent que dirigeix l'administració

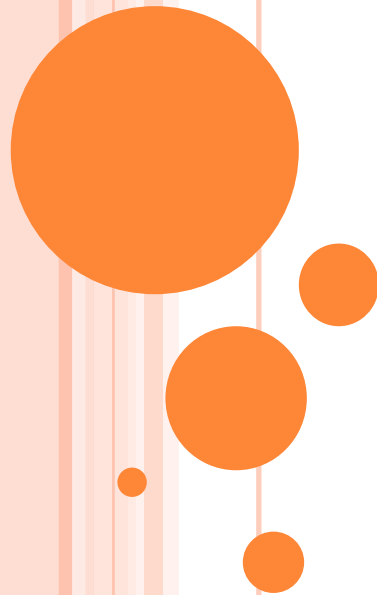

VNIVERSITAT Đ VALÈNCIA

INSTITUCIONS POLÍTIQUES COMPARADES

La UE

Prof. Dr. Oscar Barberà

OBJECTIUS

- Familiaritzar-se amb la importància de la UE.
- Entendre les lògiques que han guiat l'evolució de la UE.
 - Integració i ampliació
- Descriure les principals institucions de la UE.
- Identificar les principals polítiques públiques de la UE.

SUMARI

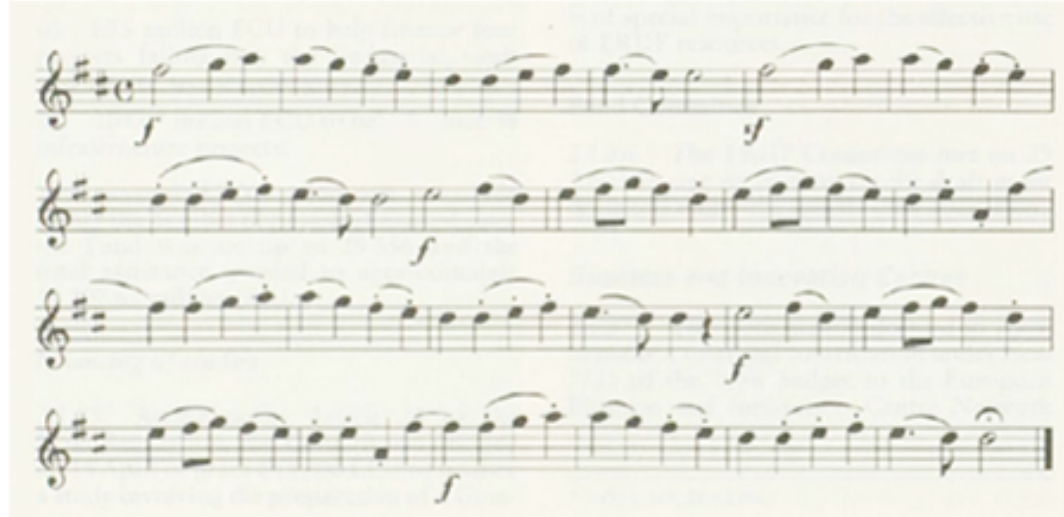
- INTRODUCCIÓ
- ELS ORÍGENS DE LA UE
- LA INTEGRACIÓ: ELS TRACTATS
- LES AMPLIACIONS
- LES INSTITUCIONS
- LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES

INTRODUCCIÓ

SÍMBOLS DE LA UE

"Unida en la diversitat"

Himne

Barberà IPC 1516

Dia d'Europa, 9 de maig

24 LENGÜES OFICIALS

Barberà IPC 1516

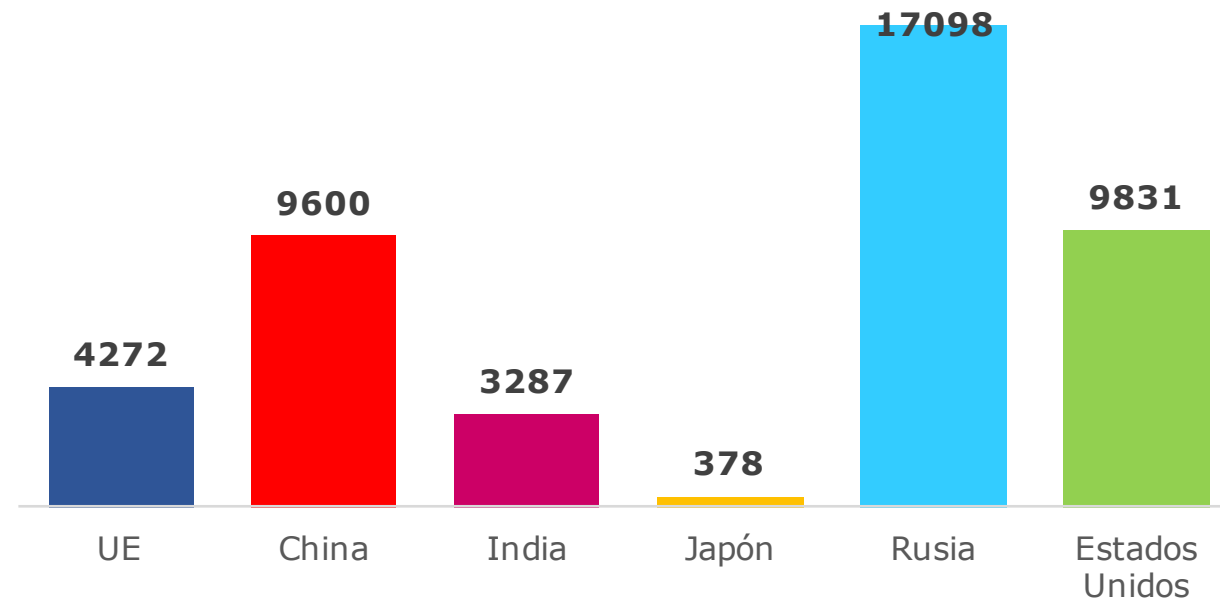
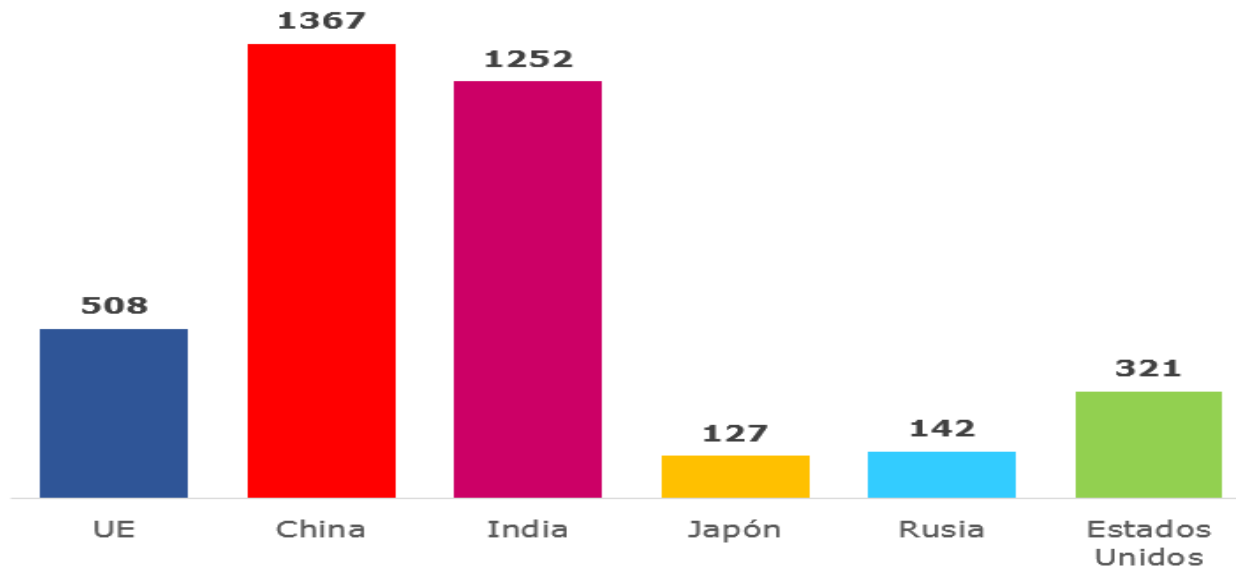
Български
Čeština
dansk
Deutsch
eesti keel
Ελληνικά

English
español
français
Gaeilge
hrvatski
Italiano

latviešu valoda
lietuvių kalba
magyar
Malti
Nederlands
polski

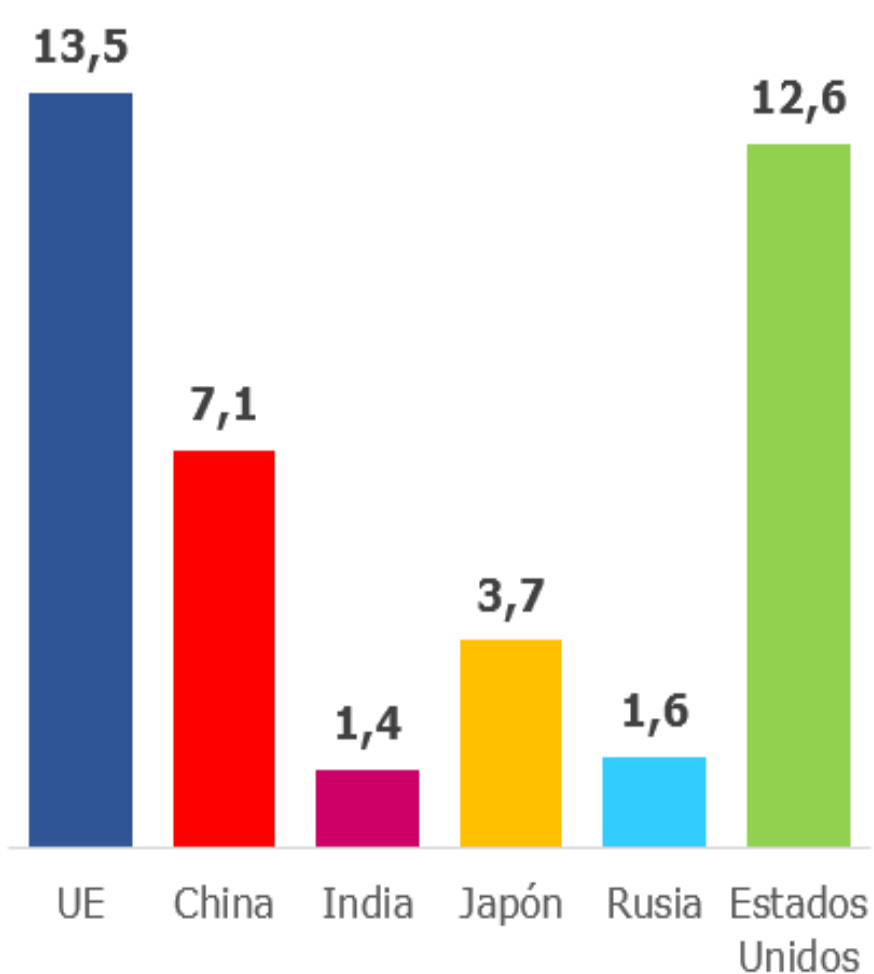
português
Română
slovenčina
slovenščina
suomi
svenska

LA UE I LA RESTA DEL MÓN

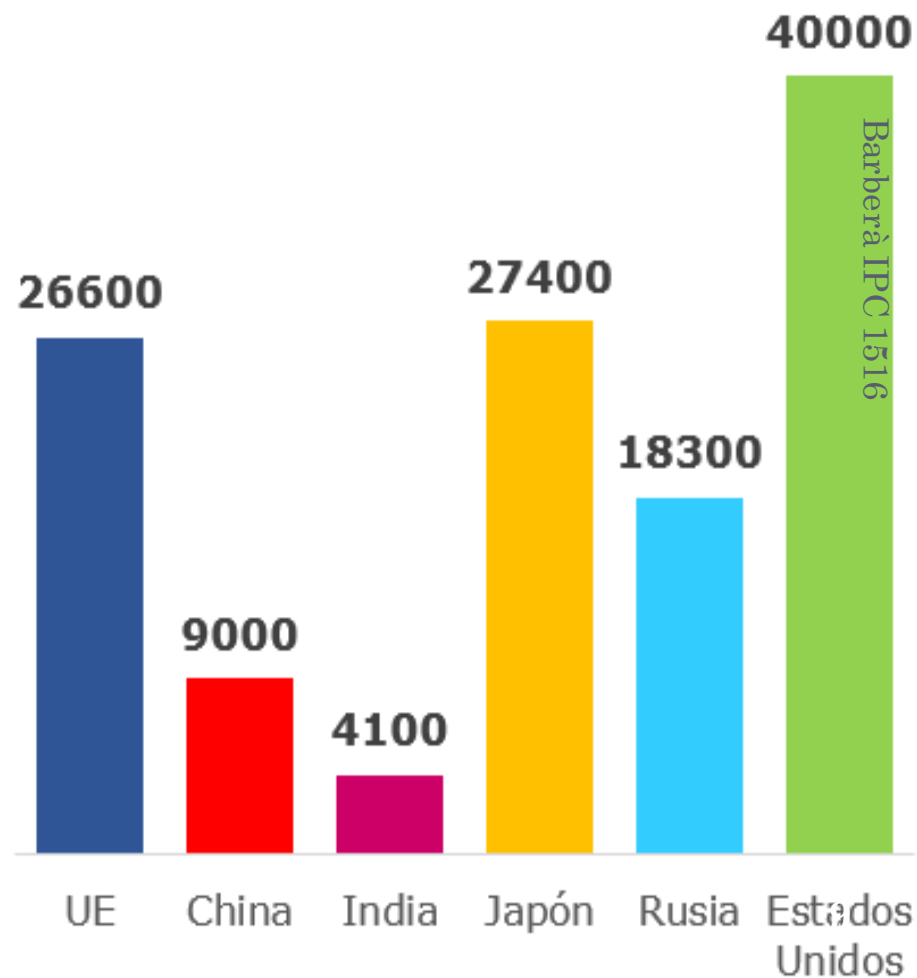

Barberà IPC 1516

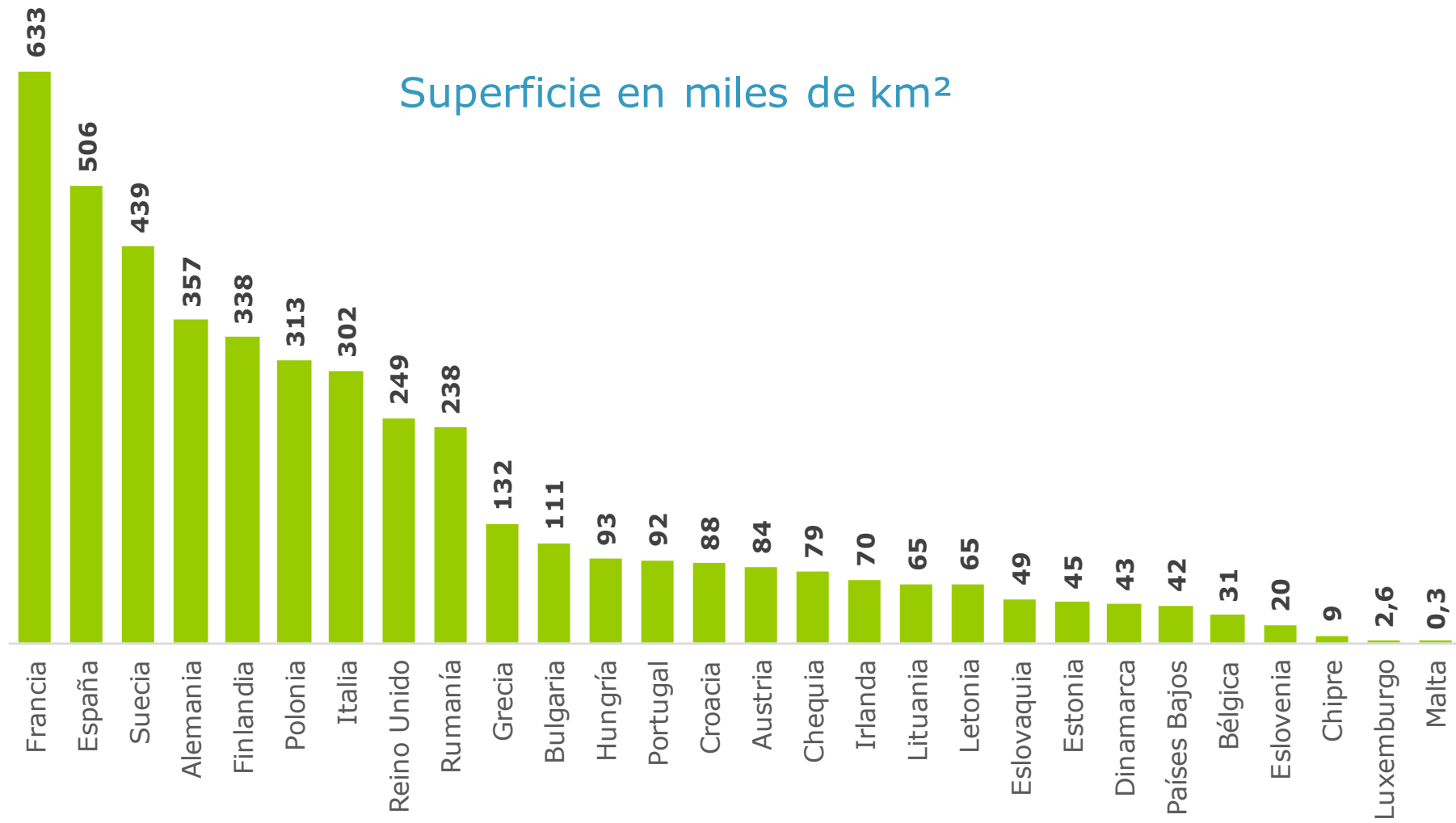
PIB en bilions € (2013)

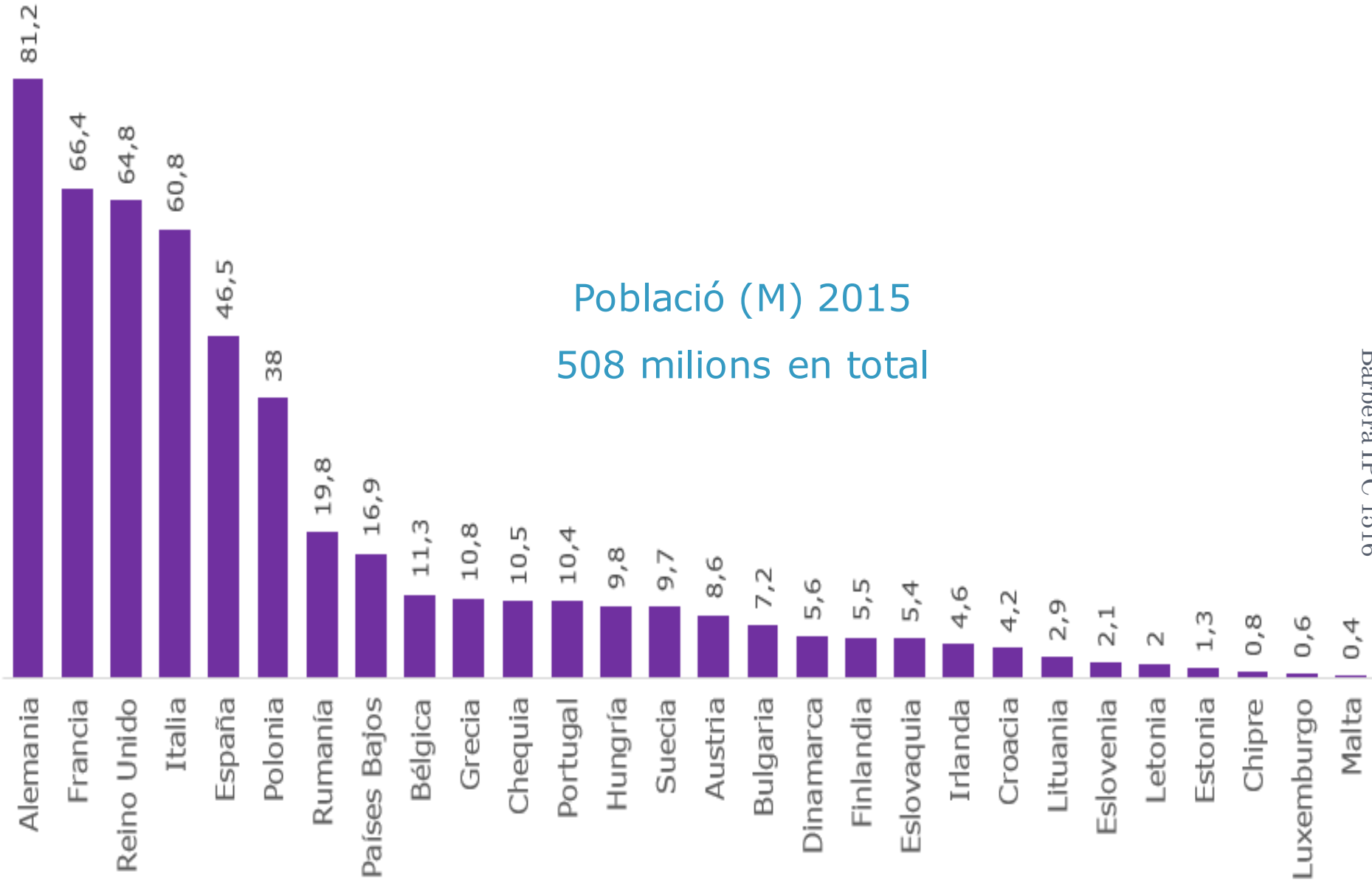
PIB *per capita* (2013)

ELS PAÏSOS DE LA UE

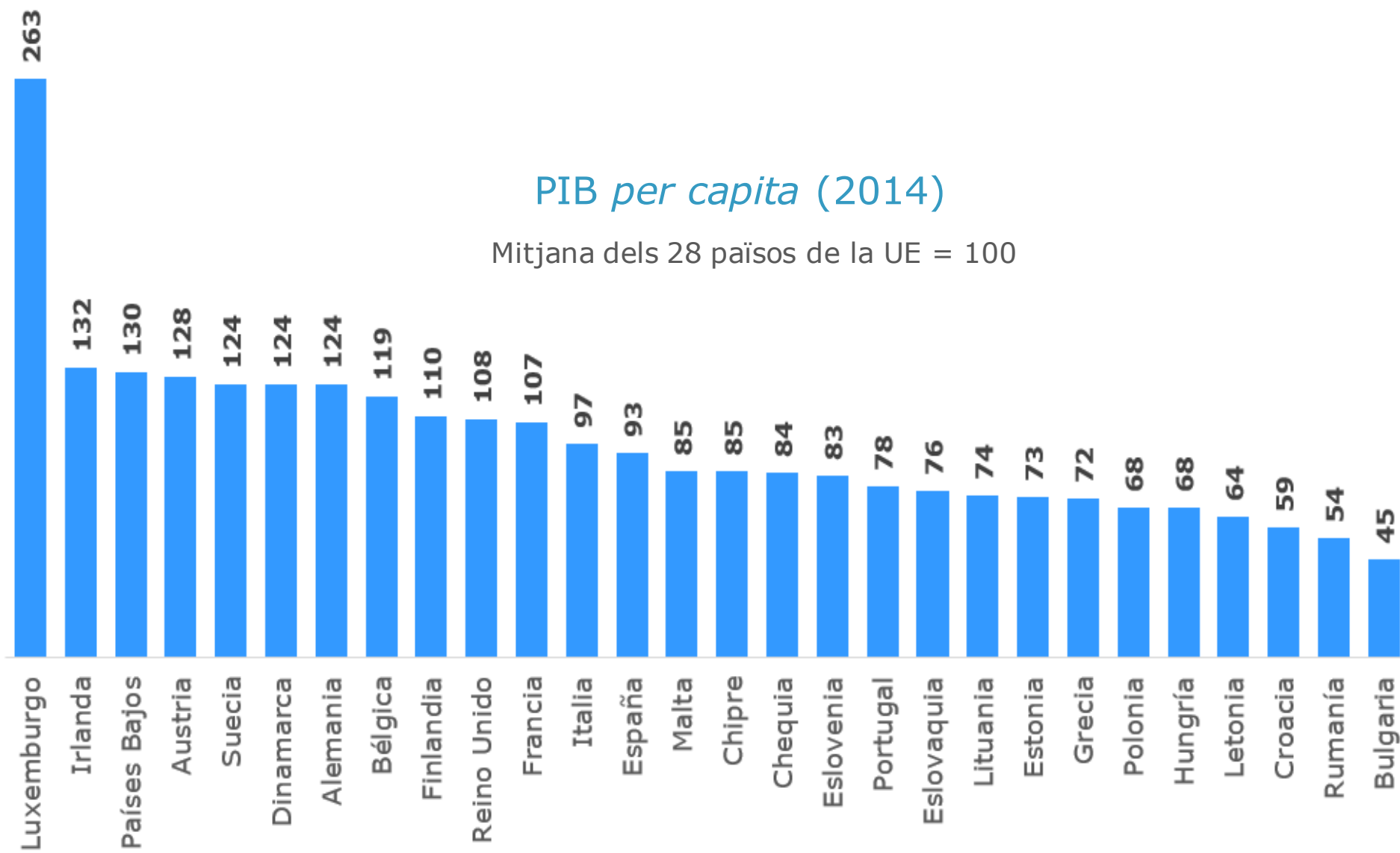
Barberà IPC 1516

Barberà IPC 1516

PIB *per capita* (2014)

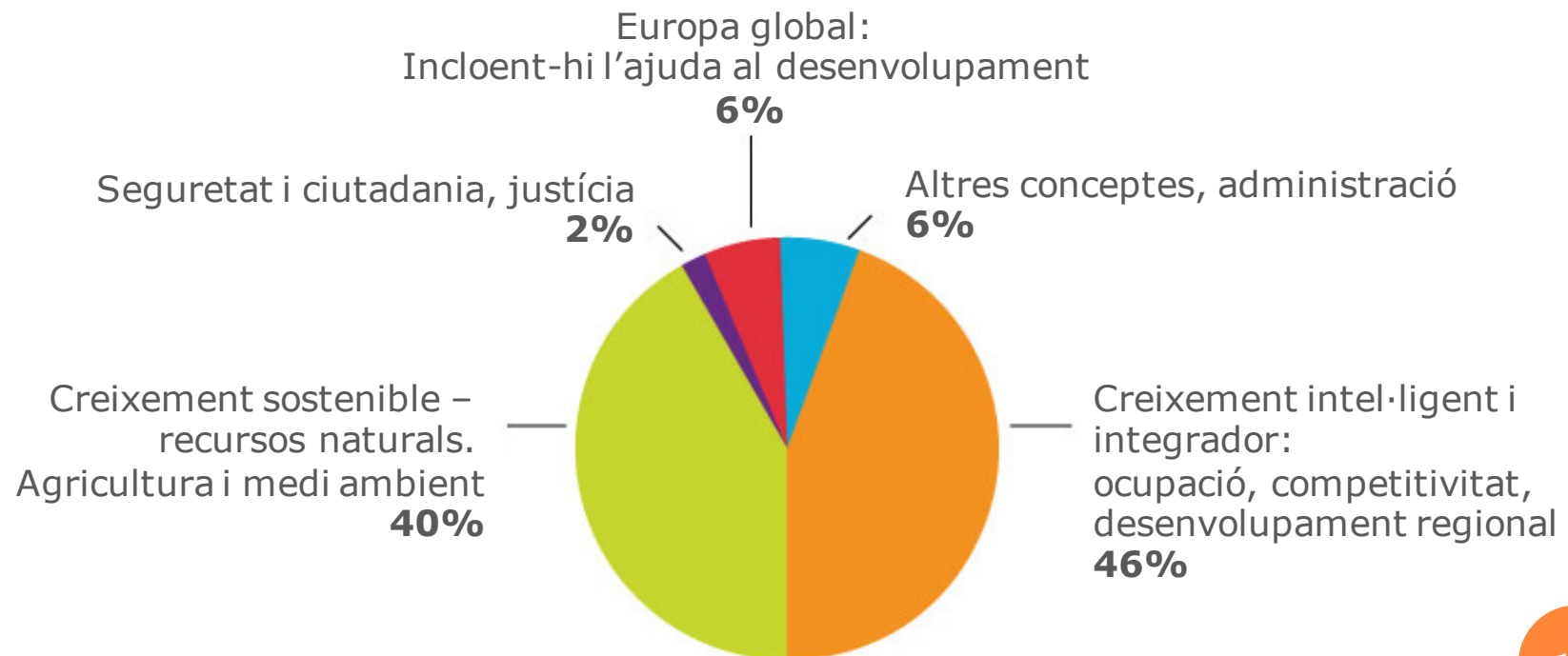
Mitjana dels 28 països de la UE = 100

EL PRESSUPOST DE LA UE

2015: 145.300 M€

= 1,02% de la renda nacional bruta

NAIXEMENT DE LA UE

ELS FUNDADORS

Konrad Adenauer

Winston Churchill

Alcide De Gasperi

Robert Schuman

Jean Monnet

LA INTEGRACIÓ: ELS TRACTATS

ELS TRACTATS

1952: Comunitat Europea de l'Acer i el Carbó (CECA)

1958: Tractats de Roma

- Comunitat Econòmica Europea (CEE)
- Comunitat Europea d'Energia Atòmica (EURATOM)

1987: Acta Única Europea: mercat únic

1993: Tractat de la Unió Europea - Maastricht

1999: Tractat d'Amsterdam

2003: Tractat de Niça

2009: Tractat de Lisboa

TRACTAT DE LISBOA

- Procediments més simples de presa de decisions
- President fix del Consell (caps d'estat i de govern)
- Més poders del Parlament Europeu i dels parlaments nacionals
- Iniciativa ciutadana
- Carta dels drets fonamentals
- Més accés del ciutadà a documents i reunions
- Nova figura: alt representant per a afers exteriors
- Noves possibilitats de lluita contra:
 - El canvi climàtic
 - El terrorisme
 - Subministrament segur d'energia, etc.

AMPLIACIONES DE LA UE

AMPLIACIONS (FINS AL 2007)

Barberà IPC 1516

Barberà IPC 1516

L'AMPLIACIÓ A L'EST

1989: caiguda del Mur de Berlín i fi del comunisme. Programa Phare (ajuda €)

1992: criteris per a ingressar a la UE:

- democràcia i estat de dret
- economia de mercat
- adopció de la normativa de la UE

1998: comencen les negociacions

2002: s'acorda a Copenhaguen la gran ampliació a 10 nous països

2004: Estònia, Eslovàquia, Eslovènia, Hongria, Letònia, Lituània, Malta, Polònia, República Txeca i Xipre

2007: Bulgària i Romania

2013: Croàcia

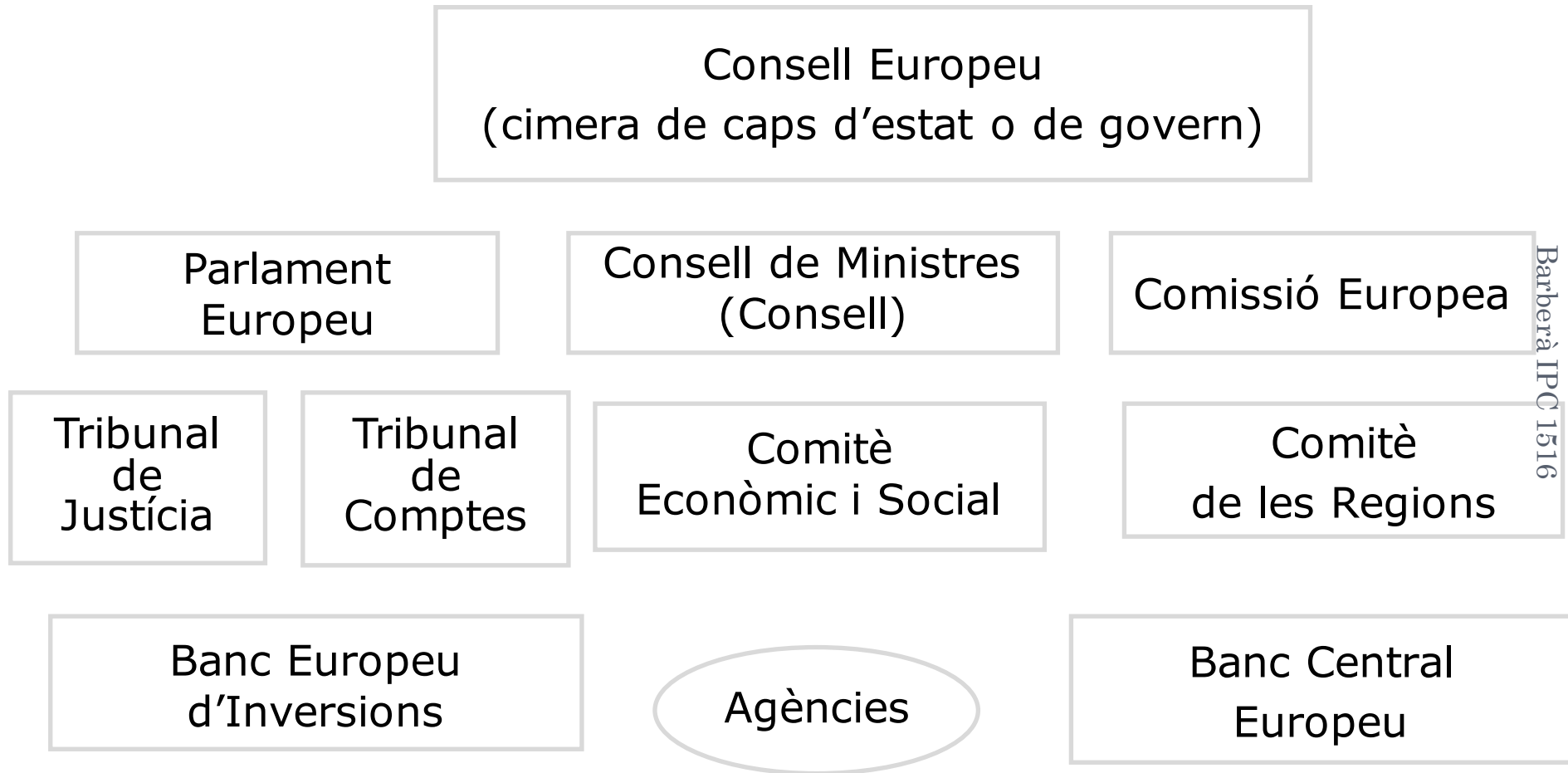

PAÏSOS CANDIDATS

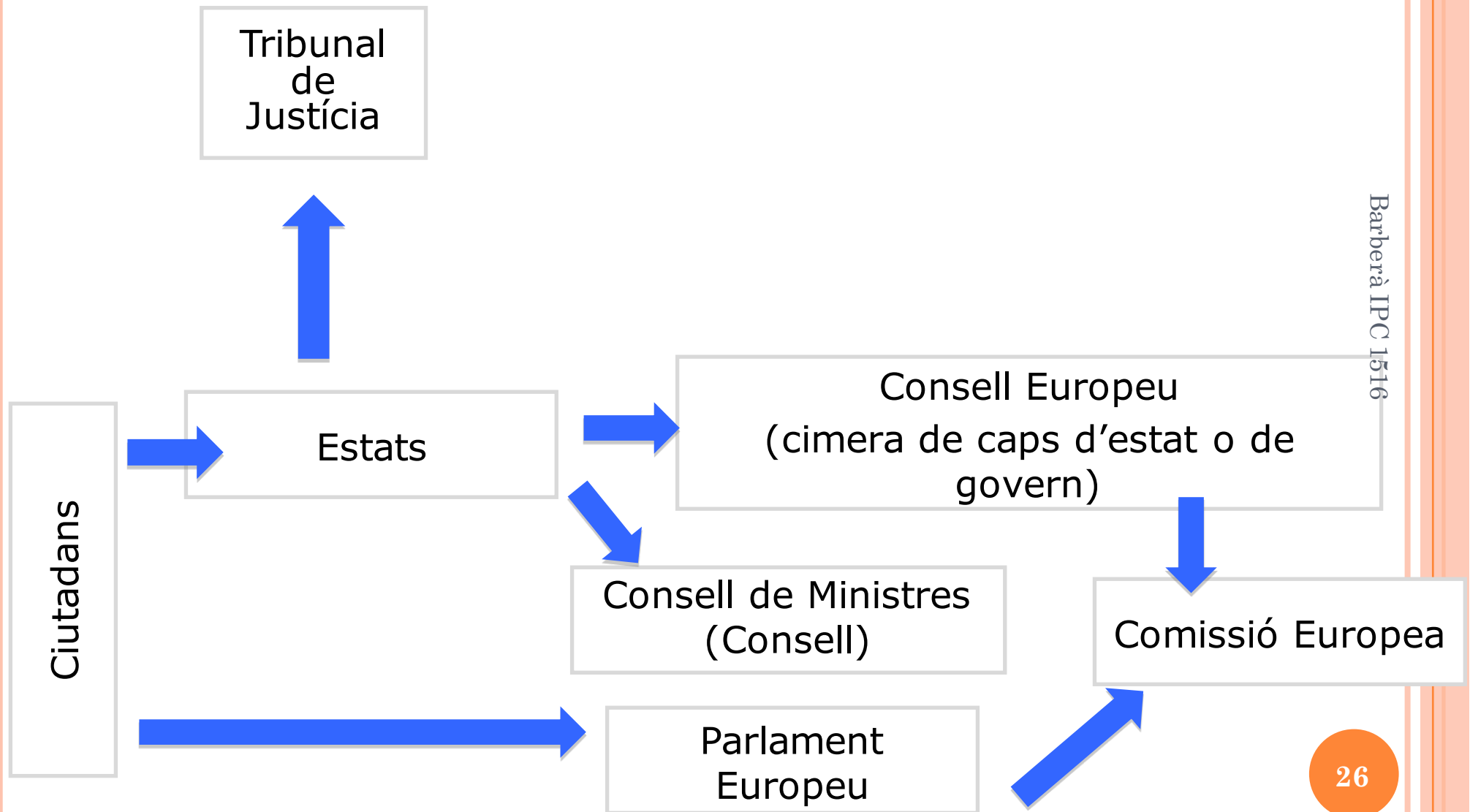
País	Superfície (milers de km ²)	Població (milions)	Riquesa (PIB <i>per capita</i>)
Bòsnia i Herzegovina	51	3,8	7.600
Montenegro	14	0,6	10.900
Kosovo	11	1,8	:
ARI Macedònia	25	2,1	9.100
Albània	28	2,9	7.500
Sèrbia	77	7,2	9.100
Turquia	783	76,7	13.800
28 països de la UE	4.272	507,4	25.700

INSTITUCIONS

PRINCIPALS INSTITUCIONS DE LA UE

LA UE: FORMA DE GOVERN

PRESIDENTS

Parlament Europeu

Martin Schulz

Consell Europeu i Consell

Donald Tusk

Comissió Europea

Jean-Claude Juncker

EL PARLAMENT EUROPEU

La representació dels ciutadans

- Codecisió juntament amb el Consell de Ministres
 - La legislació
 - El pressupost de la UE
- Supervisió democràtica de tota la tasca de la UE
 - Accepta/rebutja el president de la Comissió
 - Accepta/rebutja els comissaris

Nombre de diputats electes en cada país

Alemanya - 96	Finlàndia - 13	Països Baixos - 26
Àustria - 18	França - 74	Polònia - 51
Bèlgica - 21	Grècia - 21	Portugal - 21
Bulgària - 17	Hongria - 21	Romania - 32
Croàcia - 11	Irlanda - 11	Suècia - 20
Dinamarca - 13	Itàlia - 73	Regne Unit - 73
Eslovàquia - 13	Letònia - 8	Txèquia - 21
Eslovènia - 8	Lituània - 11	Xipre - 6
Espanya - 54	Luxemburg - 6	
Estònia - 6	Malta - 6	

Total - 751

PROCÉS LEGISLATIU A LA UE

Ciutadania, grups d'interès i especialistes:
debat i consulta

Comissió
presentació de proposta oficial

Parlament i Consell de Ministres
decisió conjunta

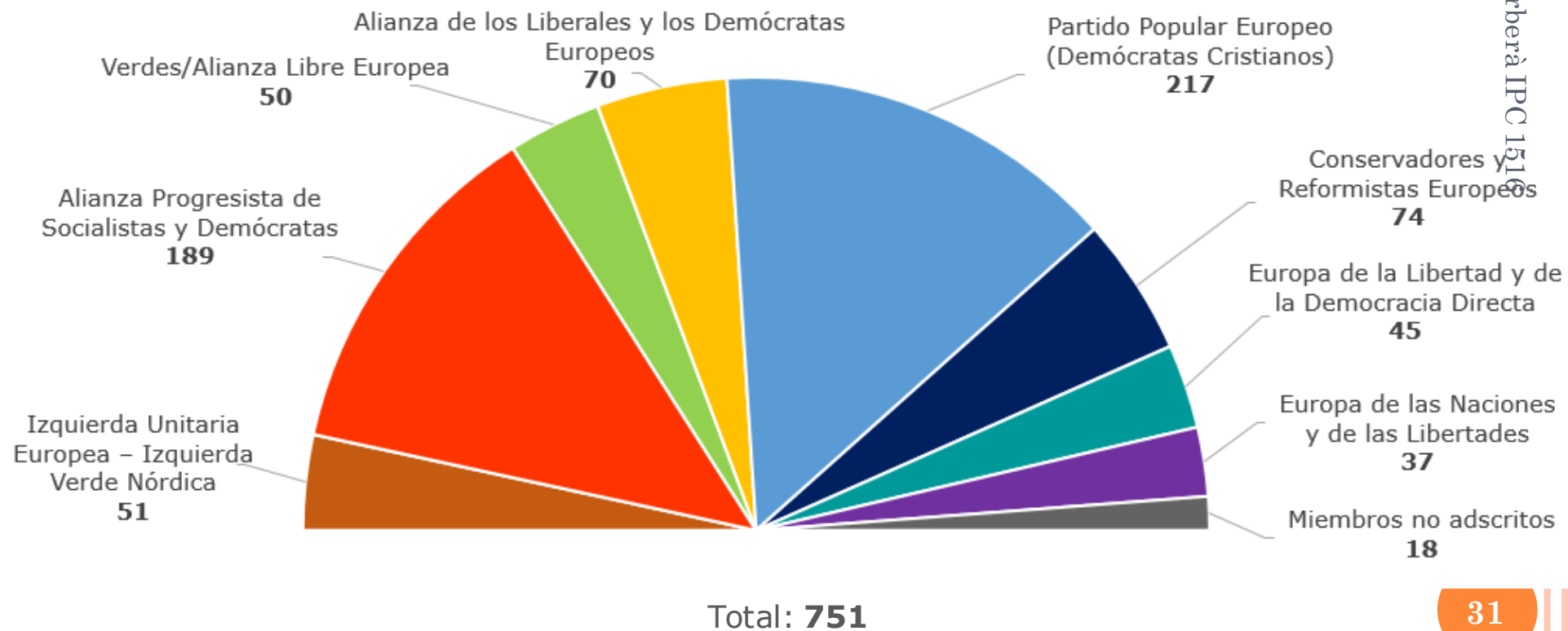
Autoritats nacionals o locals:
aplicació

Comissió i Tribunal de Justícia:
seguiment de l'aplicació

ELS PARTITS POLÍTICS EUROPEUS

Escons al Parlament Europeu 2015

Barberà IPC 1516

EL CONSELL DE MINISTRES

Barberà IPC 1516

La representació ordinària dels estats

Composició

- Un ministre de cada país de la UE
 - Consells de ministres sectorials: agricultura, economia...
- Presidència semestral rotatòria
- Aprovació de la legislació i del pressupost de la UE

juntament amb el Parlament

Presca de decisions

Cada decisió ha de ser ratificada per almenys:

- 55% dels estats membres (16 països)
- Estats membres que representen el 65% de la població

EL CONSELL EUROPEU

Representació extraordinària dels estats

Cimera dels caps d'estat o de govern de la UE

- Es reuneix almenys quatre vegades a l'any
- Estableix les directrius generals de polítiques UE
- President: Donald Tusk

LA COMISSIÓ EUROPEA

28 comissaris independents, un de cada país de la UE

- Proposa la legislació
- És l'òrgan executiu
- És *guardiana dels tractats*
- Representa la UE en l'escena internacional

ALTA REPRESENTANT PER A AFERS EXTERIORS I POLÍTICA DE SEGURETAT

- Presideix les reunions del Consell d'Afers Exteriors
- Vicepresidenta de la Comissió Europea
- Dirigeix la política exterior i de seguretat comuna
- Cap del Servei Europeu d'Acció Exterior

Federica Mogherini

Barberà IPC 1516

EL TRIBUNAL DE JUSTÍCIA

28 jutges independents; un de cada país de la UE

- Interpreta la normativa de la UE
- Garanteix l'aplicació uniforme de la normativa en tots els estats membres

EL BANC CENTRAL EUROPEU

Mario Draghi
President del Banc Central

- Garanteix l'estabilitat dels preus
- Controla l'oferta monetària i determina els tipus d'interès
- Supervisa la seguretat dels bancs
- No depèn dels governs

Barberà IPC 1516

EL COMITÈ ECONÓMIC I SOCIAL

353 membres

- Representa els sindicats, empleats, pagesos, consumidors, etc.
- Emet dictàmens sobre la legislació i les polítiques de la UE
- Fomenta la participació dels interlocutors socials en assumptes de la UE

EL COMITÈ DE LES REGIONS

353 membres

- Representa les ciutats i les regions
- Emet dictàmens sobre la legislació i les polítiques de la UE
- Fomenta la participació dels governs regionals i locals en els assumptes de la UE

POLÍTIQUES DE LA UE

POLÍTICA ECONÒMICA: MERCAT ÚNIC

Llibertat de circulació

- Béns
- Serveis
- Persones
- Capital

Avantatges

- Reduccions significatives en el preu de molts productes i serveis, incloent-hi bitllets d'avió i telefonades.
- Més opcions per als consumidors.
- Creació de 2,8 milions de nous llocs de treball.

Problemes

- Desigualtats entre països.
- Menys protecció social?

SCHENGEN (LLIBERTAT DE CIRCULACIÓ)

AVANTATGES

- Fi dels controls a les fronteres entre la majoria dels països membres de la UE.
- Controls més estrictes a les fronteres exteriors.
- Més cooperació entre les policies dels països membres.
- Possibilitat de comprar i portar productes d'ús personal entre països de la UE.

PROBLEMES

- Control de la immigració irregular.
- No tots els països.

POLÍTICA MONETÀRIA: L'EURO

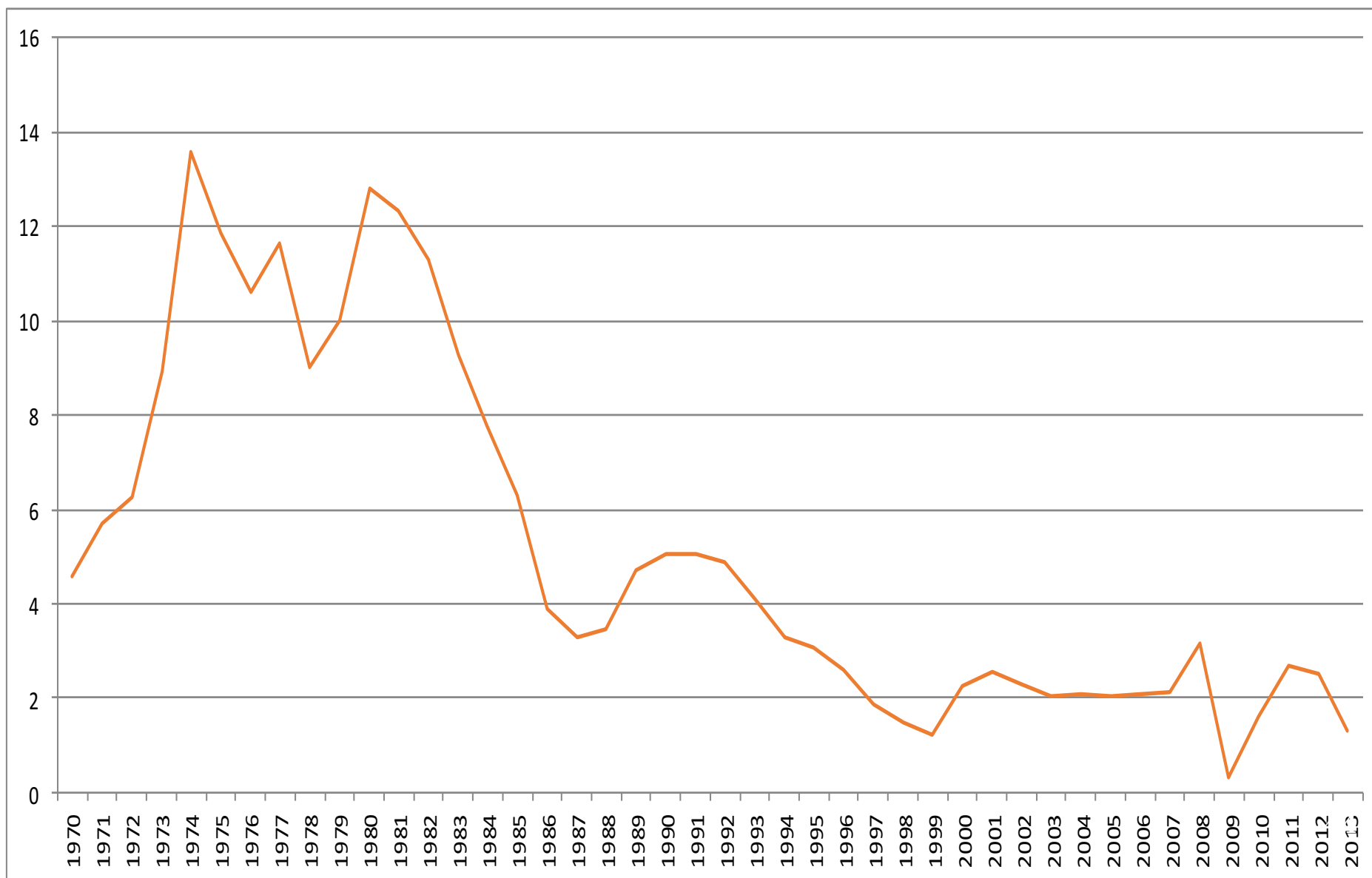
Per què l'euro?

- Evita el risc de fluctuació i el cost del canvi de divises.
- Més opcions i preus estables per als consumidors.
- Cooperació econòmica més estreta entre els països de la UE.
- Es pot usar en qualsevol país de l'eurozona.

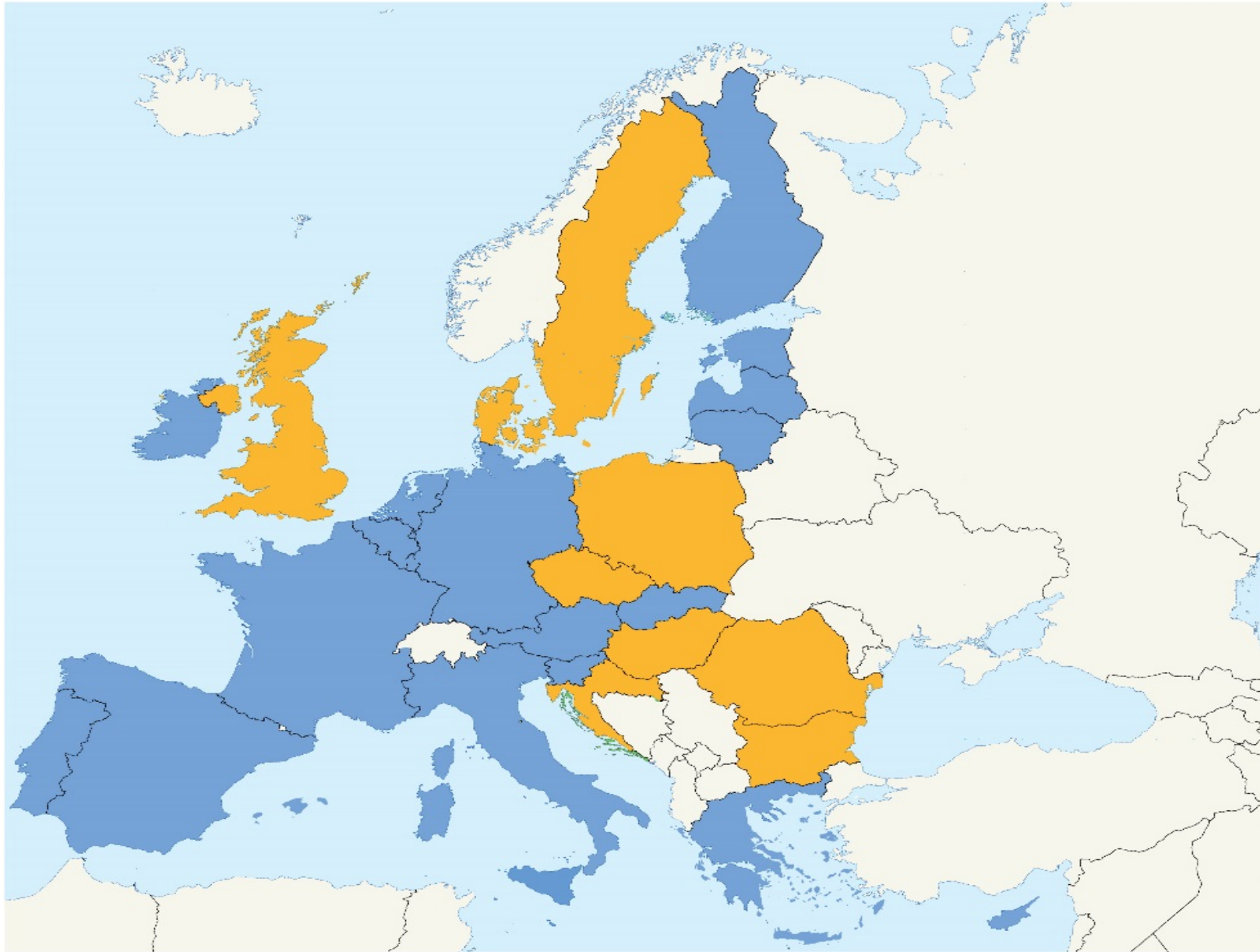
Problemes

- Augment de preus.
- Moneda única però deute no mutualitzat.

L'estabilitat de preus a la UE

Inflación anual mitjana en els 18 països de la UE amb € en2013

Països amb euro i sense euro

LA POLÍTICA DE COHESIÓ

OBJECTIUS

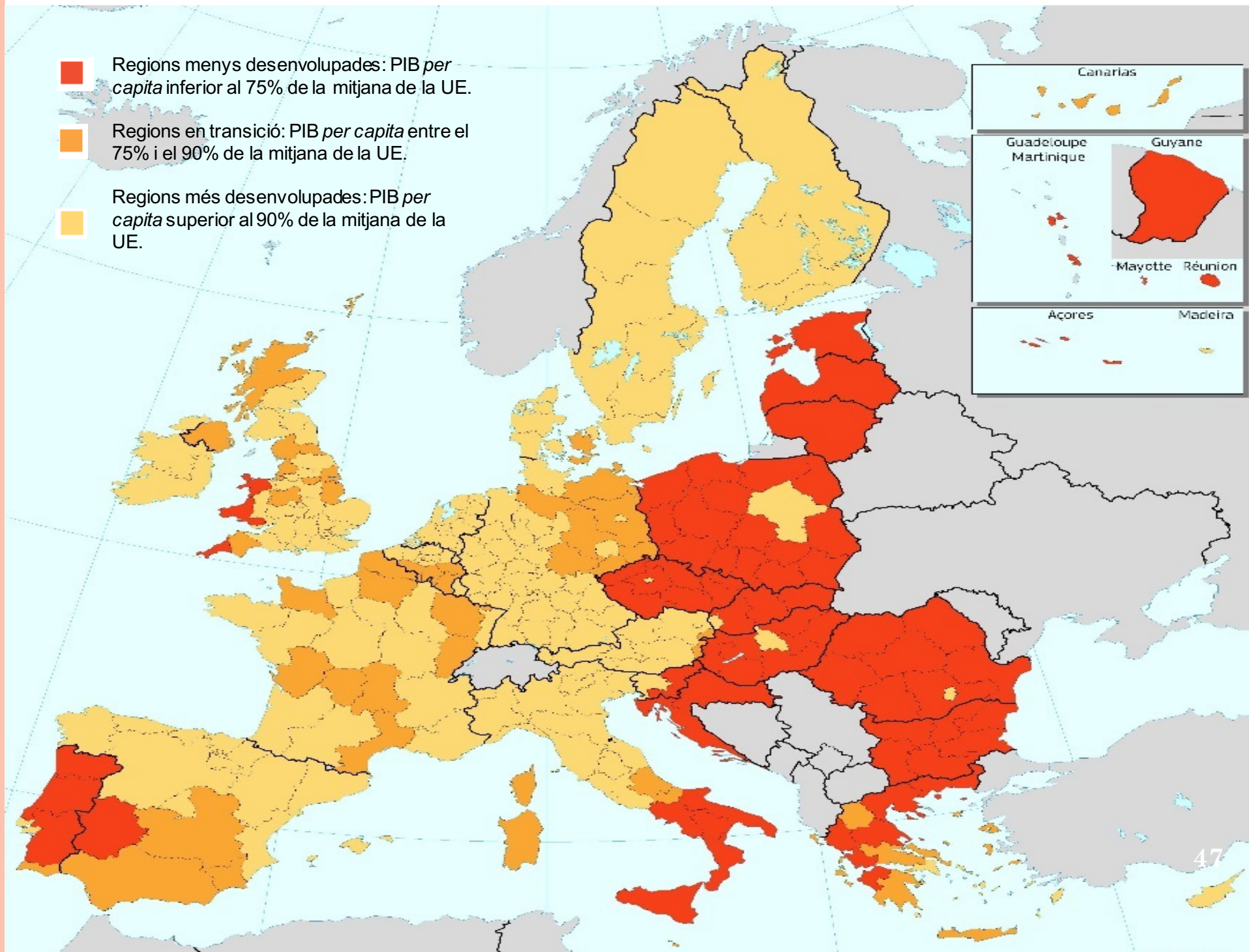
Afavorir les regions i els ciutadans més desfavorits

- Infraestructures
- Empreses
- Medi ambient
- Formació de treballadors

Finançament

2014-2020: 352.000 M€

- Fons regional
- Fons social
- Fons de cohesió

LA POLÍTICA AGRÍCOLA COMUNA

OBJECTIUS

Garantir el subministrament de productes agrícoles

Inicialment

- Unitat de mercat intern + protecció externa
- Incentivar i garantir la producció agrícola
- 50% del pressupost de la CEE

A partir de 1980

- Límits a la producció
 - Lògica de mercat
- Respecte pel medi ambient
- Desenvolupament rural
 - Ajudes desvinculades de la producció

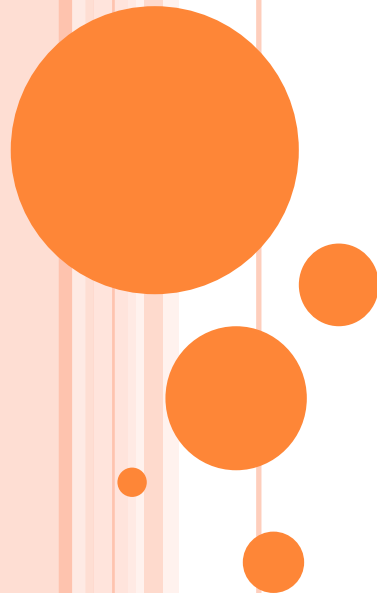

VNIVERSITAT Đ VALÈNCIA

INSTITUCIONS POLÍTIQUES CONTEMPORÀNIES

CULTURA POLÍTICA

Prof. Dr. Oscar Barberà

OBJECTIUS

- Assenyalar les principals dimensions del concepte de cultura política.
- Resumir els principals debats entorn de la cultura política:
 - Causes: transmissió, permanència i canvi
 - Impactes: democratització, rendiment...

CULTURA POLÍTICA: DEFINICIONS

Barberà CCAP 1516

DEFINICIONS

- "El conjunt d'orientacions polítiques dels ciutadans cap al sistema polític, cap als seus components i cap a un mateix com a part del sistema (...) La distribució de les pautes d'orientació cap a objectes polítics entre els membres d'una nació" (Almond & Verba, 1963)

INDIVIDUAL VERSUS COL·LECTIU

a) La dimensió individual

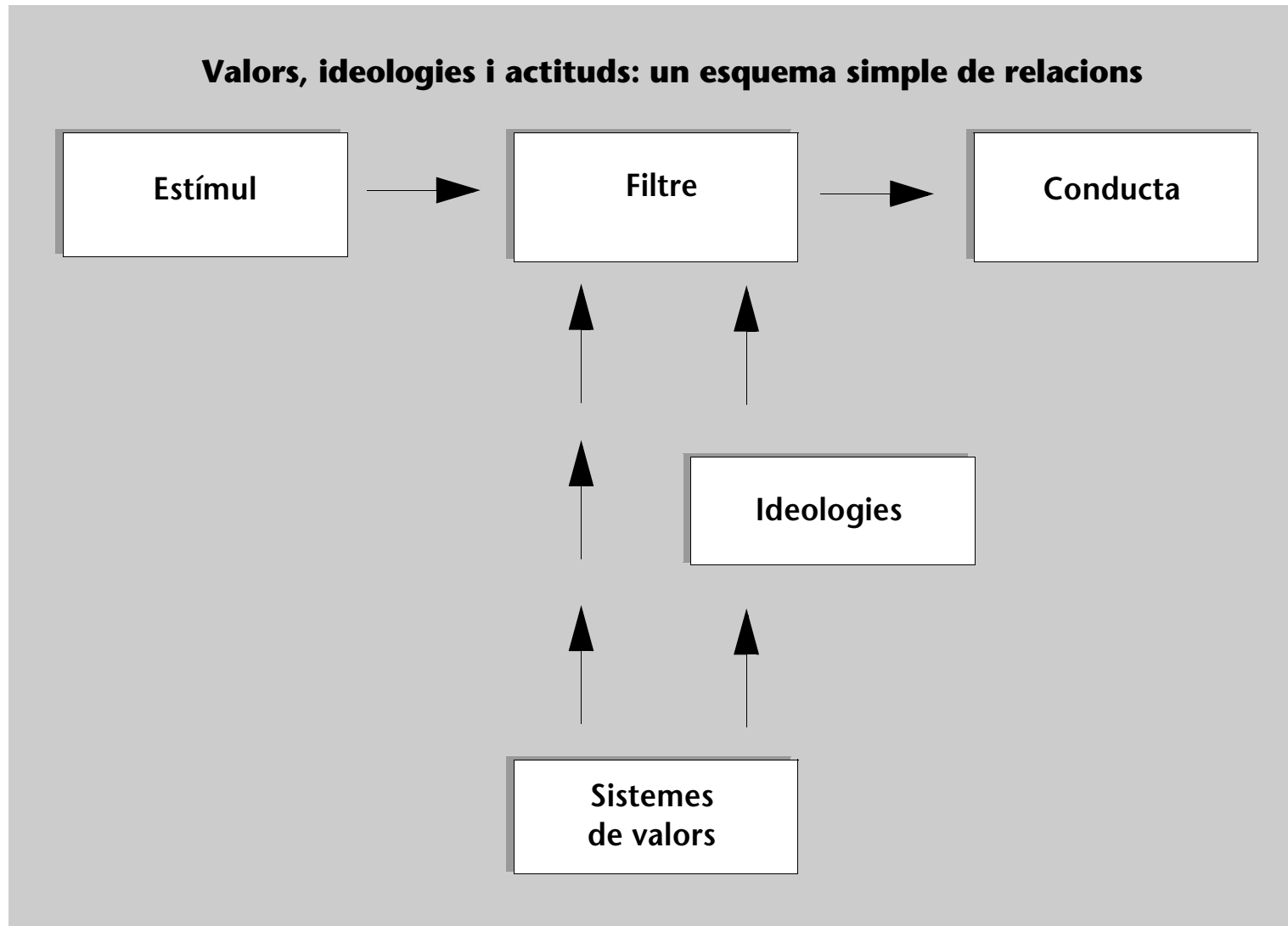
- **Teoria del coneixement**
 - Les actituds i orientacions polítiques
 - Valors - ideologies - actituds
 - (vegeu els punts següents)
- **Opinió pública vs. cultura política**

Actituds i orientacions polítiques

1. Característiques generals

- Faciliten la comprensió de la realitat
- Són adquirides
- Són estables
- No són directament observables
- Comportament
- Diversos graus d'intensitat
- Tendeixen a organitzar coherentment

2. Relació entre valors, ideologies i actituds

***b)* La dimensió col·lectiva**

- **Socialització**
 - Primària
 - Secundària
- **Subcultures**
 - Clivelles (*cleavages*)
- **Canvi cultural**
 - Experiències vitals
 - Context institucional
 - Context internacional

COMPONENTS

a) Orientacions psicològiques generals

- Coneixements i creences
Coneixement / desconeixement
- Sentiments
Afecte / rebuig
- Opinions i judicis
Bo / dolent
- Intencionals
Participació / no-participació

b) Orientacions polítiques

b.1) Model general (Almond i Verba)

- El sistema polític en general
 - Les institucions
 - Els resultats
 - Autopercepcions
-
- Necessitats humanes (materials / postmaterials) (Inglehart)
 - Autoritat (autoritari / llibertari) (Flanagan)

b.2) Altres orientacions (Sodaro)

○ **Amb l'autoritat**

- Submís vs. rebel

○ **Amb la societat**

- Consens vs. conflicte
- Col·lectivisme vs. individualisme

○ **Amb l'estat**

- Intervencionista vs. permissiu

CULTURA POLÍTICA: EVOLUCIÓ DELS DEBATS

Barberà CCAP 1516

ESTUDIS INICIALS

- Aristòtil, Plató... Montesquieu
 - Les actituds influeixen en el tipus de govern
- El caràcter nacional (XIX)
 - Diferències entre països
- Tocqueville
 - En quina mesura la democràcia (VD) depèn dels costums [valors] (VI)?
- Weber
 - ¿Quina relació hi ha entre religió [valors] (VI) i l'economia (VD) i la política (VD)?

ALMOND I VERBA (1963)

1. Dimensions

a) Orientacions psicològiques

1. Coneixements i creences
2. Sentiments
3. Opinions i judicis

b) Orientacions respecte al sistema polític

- a) El sistema polític general
- b) Les institucions (*inputs*)
- c) Els resultats (*outputs*)

c) Orientacions respecte a un mateix com a subjecte dins del sistema

CUADRO 14. Dimensiones de orientaciones políticas

Sistemas políticos como objeto	Objetos <i>input</i>	Objetos <i>output</i>	Uno mismo como objeto
--------------------------------	----------------------	-----------------------	-----------------------

Cognición
Orientación afect.
Evaluación

De G. Almond y S. Verba, *The Civic Culture: Political Attitudes and Democracy in Five Nations* (copyright© 1963; Princeton University Press, publicado para el Center of the International Studies, Princeton University y reproducido con autorización).

Dowse y Hughes, 1982

2. Tipus de cultura política

a) Ideals

- **Participant (cívica)**
 - Coneixement, confiança, paper actiu, Participació en *inputs / outputs*
- **Súbdit**
 - Coneixement, sense eficàcia interna, passivitat, insatisfets (*outputs*)
- **Parroquial**
 - Desconeixement, rebuig (excepte local)

Tipus de cultura política (ideals)

	Sist. pol.	<i>Inputs</i> (procés)	<i>Ouputs</i> (resultats)	Autopercepció
Participativa	+ (Respecte)	+	+	+ (eficàcia)
Súbdit	+		+ (insatisfacció)	+ (baixa eficàcia)
Parroquial		+ (local)		

***b)* (mixtes)**

•Localista de súbdit

- Transició entre l'un i l'altre

•Súbdits vs. participants

- Divisió en dos grups (subcultures)

•Localista-participant

- Institucions nacionals desenvolupades però amb component localista molt fort

•Cultura cívica

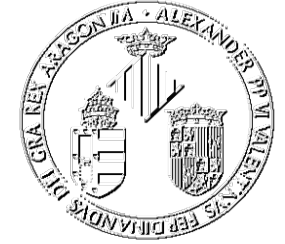
- Participació en estructures legítimes (govern, oposició), interès polític baix

4. Reaccions a Almond i Verba

- Crítica metodològica
 - No comproven efectes en VD
 - Selecció de casos (5): EUA, Mèxic, Itàlia, RFA i UK
 - Model causal
- Crítica ideològica
 - Conservador, etnocèntric
- Crítica antropologia
 - Visió estreta de la cultura
- Crítiques des de l'elecció racional (*rational choice*)
 - Interessos, no cultura
- Crítica marxista
 - Estructures econòmiques i socials

DEBATS POSTERIORS

- **La importància de la socialització**
- **Les subcultures polítiques**
- **Causes del canvi cultural**
- **La cultura com a factor de desenvolupament humà (i de democratització)**
- **Xoc de civilitzacions?**

VNIVERSITAT & DE VALÈNCIA

INSTITUCIONS POLÍTIQUES CONTEMPORÀNIES

L'ACCIÓ POLÍTICA INDIVIDUAL I COL·LECTIVA

Prof. Dr. Oscar Barberà

OBJECTIUS

- Definir el concepte de participació política (i relacionar-lo amb la definició de política).
- Descriure les principals formes de participació política.
 - Convencional i no convencional
 - Individual i col·lectiva
- Identificar els problemes bàsics de l'acció col·lectiva
- Definir els principals agents polítics col·lectius i assenyalar-ne les característiques més importants, l'evolució i les formes d'actuació.
 - Partits
 - Grups d'interès
 - Moviments socials

SUMARI

- PARTICIPACIÓ POLÍTICA
 - CONVENCIONAL I NO CONVENCIONAL
 - INDIVIDUAL I COL·LECTIVA
- ACCIÓ COL·LECTIVA
 - PROBLEMES DE L'ACCIÓ COL·LECTIVA
 - AGENTS POLÍTICS
 - GRUPS D'INTERÈS
 - MOVIMENTS SOCIALS
 - PARTITS POLÍTICS

PARTICIPACIÓ POLÍTICA

PARTICIPACIÓ POLÍTICA: DEFINICIÓ

Conducta dedicada a influir sobre la gestió dels conflictes socials

- Observable
 - Debatre?
- Individus o grups
 - Autoritats polítiques?
- Intensitat variable
- Formes de participació diverses
 - Individual i col·lectiva
 - Convencional i no convencional

ACCIÓN POLÍTICA CONVENCIONAL

*Relacionadas
con el proceso electoral*

Vallés 2000

- Votar.
- Seguir la campaña electoral, a través de los medios o asistiendo a mítines y reuniones.
- Participar en la campaña apoyando a un candidato o partido.
- Contribuir económicamente a la campaña.
- Persuadir a otros para orientar su voto.
- Presentarse como candidato.

...
...

*Relacionadas
con la creación de opinión*

- Informarse de la política a través de los medios.
- Debatar cuestiones políticas con familiares, amigos, compañeros de trabajo, etc.
- Enviar cartas a los periódicos o telefonar a emisoras de radio y televisión, expresando opiniones políticas.

...
...

*Relacionadas con el
contacto con instituciones
y autoridades*

- Enviar cartas o mensajes de apoyo o de protesta a autoridades e instituciones.
- Solicitar entrevistas con autoridades para tratar de problemas comunes o personales.
- Firmar peticiones colectivas a las autoridades para reclamar alguna actuación pública.

...
...

*Relacionadas
con la movilización
política organizada*

- Participar en manifestaciones autorizadas.
- Participar en grupos o movimientos para resolver problemas locales.
- Afiliarse a partidos u organizaciones.
- Contribuir económicamente al apoyo de causas políticas.

ACCIÓ POLÍTICA NO CONVENCIONAL

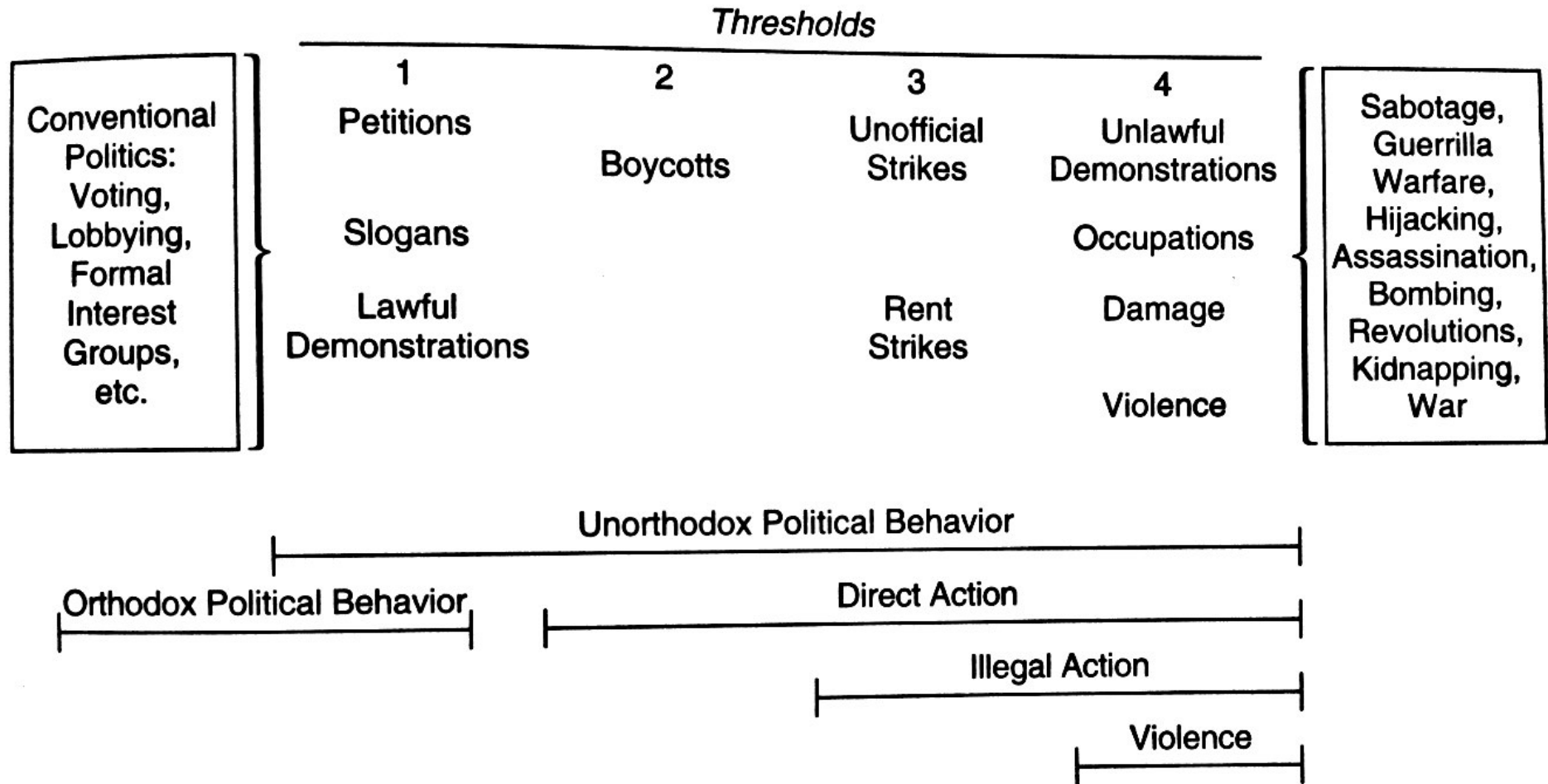

Figure 4.1 Conceptual Diagram of Unconventional Political Behavior

Source: Marsh (1977, 42), with modifications.

ACCIÓ INDIVIDUAL I ACCIÓ COL·LECTIVA

INDIVIDUAL

- Individus

COL·LECTIVA

- Partits polítics
- Grups d'interès
- Moviments socials

UNA CLASSIFICACIÓ COMBINADA

	INDIVIDUAL	COL·LECTIVA
CONVENCIONAL	<ul style="list-style-type: none">- Votar- Repartir propaganda- Candidat- Enviar cartes...	<ul style="list-style-type: none">- Vaga (legal)- Afiliar-se a un partit...
NO CONVENCIONAL	<ul style="list-style-type: none">- Vaga de fam- Insubmissió- Assassinat polític...	<ul style="list-style-type: none">- Boicot- Xiulada- Tallar carretera...

ACCIÓ POLÍTICA COL·LECTIVA

ACCIÓ COL·LECTIVA: PROBLEMES

- La *racionalitat econòmica* de l'acció col·lectiva
 - Els incentius col·lectius
- El problema de l'oportunista (*free rider*)
- La importància dels incentius selectius
- El govern dels béns comuns

AGENTS COL·LECTIUS: TIPUS

CUADRO V.22.1. *Una tipología ideal de actores colectivos*

		<i>Tipos</i>		
		<i>Movimientos sociales</i>	<i>Grupos de interés</i>	<i>Partidos políticos</i>
<i>Criterios</i>	<i>Grado de estructuración</i>	Variable	Fuerte, estable	Fuerte, estable
	<i>Discurso</i>	Transversal	Sectorial	Global
	<i>Escenario preferente de actuación</i>	Social, no convencional	Institucional, social	Institucional

GRUPS D'INTERÈS

DEFINICIÓ

- Associacions voluntàries
- Estructuració forta (grups)
- Influir sobre el procés polític
- Propostes polítiques sectorials
- Activitat política (estable) convencional

CLASSIFICACIÓ

Econòmics	No econòmics (<i>citizen groups</i>)
<ul style="list-style-type: none">• Patronals<ul style="list-style-type: none">- CEOE• Sindicats<ul style="list-style-type: none">- UGT• Grups professionals<ul style="list-style-type: none">- Col·legi de periodistes• Grups de consumidors<ul style="list-style-type: none">- OCU	<ul style="list-style-type: none">• Interessos globals (<i>public interest</i>)<ul style="list-style-type: none">- Moviment europeu• Monotemàtics<ul style="list-style-type: none">- Greenpeace• Ideològics/culturals<ul style="list-style-type: none">- Església catòlica- Mitjans de comunicació de massa• Governamentals<ul style="list-style-type: none">- Fed. de municipis i províncies

RECURSOS I FORMES D'ACTUACIÓ

○ RECURSOS

- Membres
- Diners
- Informació
- Aliances amb altres grups...

○ FORMES D'ACTUACIÓ (convencionals)

- Persuasió – informació
 - Lobbisme
- Pressió econòmica
- Judicialització
- Intimidació – coacció

LOBISME I LOBBYS

- **Lobbys (en sentit ampli)**
 - Tot aquell qui fa lobbisme
- **Lobbys (en sentit estricte)**
 - Agències especialitzades en lobbisme
 - Agències de RP i publicitat
- **Lobbisme**
 - Activitats d'influència (contacte) sobre els decisors públics
 - Generalment influència = informació
 - Però no només...

GRUPS D'INTERÈS I DEMOCRÀCIA

- Com s'organitzen els grups d'interès en societats democràtiques?
 - **Pluralisme** i competició entre grups independents
 - **Corporativisme** (monopolisme) i concertació entre grups vinculats
- Quina relació tenen amb els models de democràcia i per què?
 - Pluralisme – democràcia majoritària
 - Corporativisme – democràcia de consens

MOVIMENTS SOCIALS

DEFINICIÓ

- Xarxa de grups i persones
 - Pluralitat de nuclis
 - Estructuració dèbil
- Influir sobre el procés polític
- Propostes polítiques generalistes
- Activitat (estable) NO convencional
 - Desemboquen en grups / partits

ETAPES DE CREACIÓ

- **S. XIX** (clivelles o eixos d'interès)
 - Moviment obrer
 - Moviments religiosos - laics
 - Moviment sufragista
- **Anys seixanta NMS**
 - Moviments de drets civils
 - Dones / homosexuals / negres...
 - Moviment ecologista
- **Anys noranta: justícia global**
 - Igualtat Nord-Sud

RECURSOS I FORMES D'ACTUACIÓ

○ RECURSOS

- Membres
- Aliances amb altres grups...

○ FORMES ACTUACIÓ (NO convencionals)

- Protesta
 - Pacífica
 - Violenta
- Lobbisme

CLASSIFICACIÓ

○ Moviments socials amplis

- Pacifistes
- Feministes
- Ecologistes...

○ Moviments socials organitzats (Kriesi)

- Greenpeace
- Metges Sense Fronteres...

○ Moviments monotemàtics

- Mines antipersones
- Anti-TTPI
- Els **NIMBY**

PARTITS POLITICS

○ DEFINICIÓ

- Organitzacions voluntàries
- Estructura organitzativa forta
- Programa polític general
- Presenten candidats a eleccions
- Exerceixen poder institucional

ETAPES DE CREACIÓ

○ Democratització (clivelles)

- Partits obrers / burgesos
- Partits religiosos / laics
- Partits agrícoles / urbans
- Partits regionalistes / centralistes

○ 1970-1980

- Partits ecologistes
- Partits de la nova dreta

○ 2000-

- Partits de la nova esquerra

FAMILIES POLÍTIQUES (IDEOLOGIES)

- Liberals
- Conservadors
- Socialdemòcrates
- Comunistes / excomunistes
- Regionalistes
- Agrícoles (rurals)
- Democratacristians / populars
- Ecologistes / verds
- Extrema dreta
- Nova esquerra

ORGANITZACIÓ

- Partits de quadres (s. XIX-fins a la dècada de 1920)
- Partits de massa (1900-1970)
- Partits d'arreplega (*catch-all*) (dècada de 1960)
- Noves formes organitzatives
 - Partits cartell (dècada de 1980)
 - Partits empresa (dècada de 1990)
 - Partits moviment (dècada de 1990)

Partido burocrático de masas

A) Papel central de la burocracia (competencia político-administrativa).

b) Partido de afiliación con fuertes lazos organizativos de tipo vertical que se dirige sobre todo a un electorado fiel.

c) Posición de preminencia de la dirección del partido; dirección colegiada.

d) Financiación por medio de las cuotas de los afiliados y mediante actividades colaterales.

e) Acentuación de la ideología. Papel central de los creyentes dentro de la organización.

Partido profesional-electoral

a) Papel central de los profesionales (competencias especializadas).

b) Partido electoralista, con débiles lazos organizativos de tipo vertical y que se dirige ante todo al electorado de opinión.

c) Posición de preminencia de los representantes públicos; dirección personificada.

d) Financiación a través de los grupos de interés y por medio de fondos públicos.

e) El acento recae sobre los problemas concretos y sobre el liderazgo. El papel central lo desempeñan los arribistas y los representantes de los grupos de interés dentro de la organización.
